ମୋହିନୀ

ଲେଖକ ଓ ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁ

ବଣ୍ଟାପଡ଼ା—କଟକ

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ

୧୯୩୮

କଟକ ମହାନଦୀ ପ୍ରେସରେ

ଶ୍ରୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ସାହୁଙ୍କଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ

ମୂଲ୍ୟ ।୶/ ଛଅଅଣା ମାତ୍ର

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୋହନ

ମୋତେ ଦେଉଛ ପ୍ରଭୁ
ମୁଁ ବାରେ ବାରେ ଜନ୍ମେ ଚାହିଁବ
ମୁଁ ଯେ ଅଜ୍ଞାନ ବନ୍ଧୁ, ମୋର ମୂର୍ଖତା ତୁମ୍ଭେ ଜାଣି ନାହିଁକି ?
ମୁଁ ଯେ ଡର ପାଉଥାଏଁ ତୁମ୍ଭ ଅନୁଗ୍ରହ
ଜନ୍ମେ ପୁଣି ହୃଦଏ ନ ପାଇଲେ ହେ ଦୟାମୟ,
ଅଜ୍ଞ ସକଳ ଅପରାଧ ଭୁଞ୍ଜାଇବ କି
ପ୍ରଭାତେ ବସି ମୁଁ ମୋର ଗରବ ଦେଖେ ବଡ଼ ।
ଅଙ୍ଗ ବାହାର ପରଶ ପୁଲକେ
ଶରୀର ମନ ଏତେ ମଜ୍ଜତେ ।
ସେ ଯେ ବାସ ତୁମ୍ଭର ହେ ଭଗବାନ
ନାଭି ବସି କରେଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନ
ଅପୂର୍ବ ସ୍ନେହ ତୁମ୍ଭର, ଅପୂର୍ବ ତୁମ୍ଭର ସମ୍ଭାର
ଯୋଗୀ ଯେତେ ଭୋଗୀ ଯେତେ
ଧର୍ମୀ ଯେତେ ନାନା ଜାତି ମନୁଷ୍ୟ ଜଗତେ
ସମସ୍ତଙ୍କର ତୁମ୍ଭେ ଦେଉଛ ଆକାଙ୍କ୍ଷା ଯାହାର ଯେତେ
ମୁଁ କହି ଖୁଅନେ ପାଉନାହିଁ ଯାହା ପୁଣେ
ଅନ [illegible] ଯେବେ ବସି ରହୁଥାଏଁ
ଦୁଃଖ [redacted] [illegible] ଥଣ୍ଡା, ସକଳ ବାସନା ମନ୍ଦଭାବ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୋହନ

ଝିଙ୍କୀର ଝଙ୍କାର ଯାଉଛି ଥମି, ପ୍ରଭାତ ହେଲାଣି ପୁଣି
ନାଗ୍ରଏ ଉଠି ଅନ୍ଧାର ମୁଖେ
ଗଲେଣି ଉଭ ଚନ୍ଦ୍ରମା ବଶେ
ସାରିଣ ଶୌଚ ସ୍ନାନ ଅବଗାହନ
ଅସିବେ ଘରକୁ ଏବେ ବହନ ।

ସେଠୁ ଡର୍ମିଟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମରେ ଯିବେ ଯେ ମାତ
ମୁଁ ବହିଥିବି ଖାଦ୍ୟ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଚାଇ ସଢ ।
ଅନ୍ତରେ ପଡିଲେ ଅନ୍ତରେ ଯାଇବ

ଅନ୍ତରେ ପାଇଲେ ମନୋମୁଗ୍ଧ ହେବ,
କାହାର ପାଇଁ ସକଳ ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟ
ସେ ନ ଅସିଲେ ସବୁ ହିନା ହେବ ଅକାର୍ଯ୍ୟ ।

ମଙ୍ଗଳ ଘଟ ବସିଛୁ ଅଜ ପୁଣ୍ୟସଳିଳେ
ଅମ୍ରଡାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଉହୁଳାଣି ଅବଲୀଳେ ।
ଝଙ୍କ କାହାର ବାଜିଲାଣି ଦୂରେ
ପ୍ରଭାତ ନାଗର ମୁଖେ ପୂର୍ଣ୍ଣିବରେ
ଦେଖିଲେଣି ଢୁଲଢୁଲ
ଅଛିବେ ପତ୍ର, ସେ ଅସିବେ ଦ୍ୱାର
ହବାହର ବେଷ ଉଠୁଛି ଅନାଇଁ
ହାତଗଣି ପଡ଼ିବ ମୋହର ସାଥେ ତାହାର ସ୍ପର୍ଶ ।

ସଖା ମୁହିଁ ବୃକ୍ଷ ଯେ ସେହୁ
ହୋଇନାହିଁ ମିଳନ
ଖାଲି ଶୁଣି ଶୁଣି ବଡୀସ୍ୱନ
ହୋଇଛୁ ହିନା ଏପନ
ଅପମାନ ଭରେ ହୋଇଛୁ [redacted] ମୁହିଁ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଆଜ ଆସନ୍ତୁ ସେ, କହୁଚ ତାଙ୍କୁ
ବାସବ ଶଯ୍ୟନ ପରେ ରହୁ ।
କଲଙ୍କ କାର୍ମୀ ଯାହାର ପାଇଁ
ତାହାର ମନ ପାଇଲେ ଖୁଇ
ଜଗତକୁ କରୁଚ ହେୟ
ଜଗତକୁ ମୋର ନ ହେବ ଭୟ
ଆସ ଆସ ଚହଙ୍କ
ଫୁଟିଚି ଆଜ ମୋର ହବାଦ ଘର
ଆସୁଛନ୍ତି ସେ ପଶ୍ଚି ମୁରଲୀ ବଜାଇ
ନେଇଯିବେ ମୋ ହାତ ଧରି ତାଙ୍କ ଘର
ମୁଁ କୁଅବୋହୁ ନୁହେଁ ଭିଅସୁଣୀ ନୁହେଁ
ଲଗିଛି ମୋ ପରେ କଲଙ୍କିନୀ ଟୀକା
ସେ ଆସିଛନ୍ତି ଏବେ ସଙ୍ଗେ ନେଇଯିବେ
ମୁଁ ଯେ ହୋଇଛି ତାଙ୍କ ପ୍ରେମେ ବନ୍ଧା ।
ଆସ ବରଷା ହୋଇ ସରଷା
ପଶ୍ଚିମ ତଟ ପୁଲକ
ଆଜ ଯାମିନୀ ଅନ୍ଧାରେ ଉଡୁ ବଜ୍ର ବାଣୁ
ନାହିଁ ମୋର ଖ୍ଲଢକ ।
ଶତ୍ରୁ ସବୁ ଯିବେ ପଳାଇରେ
ମୁଁ ରହୁବ ଶାନ୍ତ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ
ସେ ଯେ ମୋର ପରମ ପ୍ରିୟ
ଡର ବାଇର ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନ୍ତରର, ସଦା ସ୍ନେହମୟ ।
ତାଙ୍କୁ ନ ପାଇଲେ ସିନା, ମନ ହୁଏ ଅନମନା
ତାହାଙ୍କୁ ପାଇଲେ ପଶ୍ଚଣ ପୁଲକେ
ଭଉ ଯାଏଁ ନ ଥାଏ କାମନା ।
ମୁଁ ପୁଲକ ପୁଲକ ଫୁଲକ ଫୁଲକ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଯିବ ଛଇଳ ଛଇଳ ନବ୍ୟୀତ ସଙ୍ଗେ ଝୁଲବ ଝୁଲବ
ମୁଁ ଯେ ଯାଉଛି ମୋର ତର ଜୀବନର ସାଥୀ
ସପଦେ ବିପଦେ ଲୁଚ ଲୁଚ ଛପି ଛପି
ସେ ମୋ ସଙ୍ଗେ ସଦା ରହୁଛନ୍ତି ।
ତାହାଙ୍କ ସାଥେ ରହୁବ ତାହାଙ୍କ ତାହାଙ୍କ ବକ୍ଷେ
ପରମ ସେ ମୋର ନ ପାଇଲେ ପକ୍ଷେ
ଅନ୍ଧାରେ ଭରେ ଜଗତ ମୋର
ପାଇଲେ ପୁଣି ପୁରିବେ ଭରେ
ଅମୀୟ ଝରେ ଚନ୍ଦ୍ର ବକ୍ଷେ
ସାଗର ବକ୍ଷ ପୁରିବେ,
ଚକୋର ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପାନକରେ ସୁଖେ ।
ନୀଳ ଅଭ୍ର ଖଣ୍ଡ ଦେଖା ଦେଇଣି ଆକାଶେ
ନୀଳମଣି ମୋର ବେଶ ଆସେ ।
ବସିଛି ମୁଁ ନୀଳ ବସ୍ତ୍ର ବେଶ ତାହାର ଆଶେ
ବସିବ ବୋଲି ମାନାପମାନ ତେଜି ତାହାର ପାଶେ ।
ଝଦଗ ଯେବେ କୃଷ୍ଣର ନାମ ଡାକେ
ସଦ୍ୟ ତରୁଣିମା ଭରେ ଯୌବନ ଭକ୍ଷେ ।
ନୀଳ ଅମ୍ବରଣ ଭରେ ସଘାର ବକ୍ଷେ
ନୀଳ ଶ୍ୟାମଳ, ଶ୍ୟାମଳ ନୀଳ, ଯହୁଁ ଦେଖେଁ ।
ପାଇବେ ତାଙ୍କୁ ଜନ ଅଦରେ ସ୍ନେହରେ ଭଙ୍ଗେଁ '
ଆସ ନୀଳମଣି ତୋ ନାମ ଶୁଣି ବସିଛନ୍ତି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱେ
ବସିଛନ୍ତି ସକଳ ସର୍ଗେ
ବସିଛନ୍ତି ଜଗତ ଯାକେ
ମୁରଲୀ ଫାଙ୍କେ ସେ ଭାବର ବେ
ସୁଧା ସୁଧା ନାମ ବୋଲୁଛି ବେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୁଁ ଯେ ସାଙ୍ଗନଟି ବହିଛି ଅଛିବେ ଓଷ୍ଠ ଯେ
ଅପ୍ରଚଳ୍ପ ଓଷ୍ଠ ଯେ ମୋ ଷସ୍ତ୍ରଣ କୁରଣେ
ଏବେ ମୋର ପରଶ ଧନ ସେ
ସାଙ୍ଗ ସାଙ୍ଗ ମାଙ୍ଗ ମାଙ୍ଗ ଲକ୍ଷିଛି ତନୁ
ଦେଇ ତାଙ୍କ ପାଶେ ।
ମୋର ପ୍ରିୟ ଯେ ସେ, ନାହିଁ ଆନ ପ୍ରିୟ ହେ ।

ଆଜ ଆସ ମୋ ପାଶୋର
ରାଜ ପାଶେ ମୋର ଦୁ ଦୁଃଖ ଦରରେ
ଶୂନ୍ୟେ ରହୁଛି ମୁଁ ଅନାଇଛି ବନ୍ଧୁ ଅ ରେ ।
ଦଳ ମୋର ଭୁକ୍ ନାଥ
ସୁଖରେ ମୋ ଦିନ ମାନ କଟାଅ ହେ
ତୋହ ସେବାରେ ସମ୍ପୃତ ଦଅ ବନ୍ଧୁ ଅ ରେ । ୨ ।
ଶ୍ୟାମ ଭୃଣ ଦେଖି ମନ
ଦୂରେ ଦରେ ଗିରି ଗୋବରଧନ ରେ
ସେତ ତହୁଁ କରନ୍ତୁ ଗମନ ବନ୍ଧୁ ଅ ରେ । ୩ ।
ନୀଚ ନବେ ଗୃହୁଁ ପଶ
ଭନ୍ଦ ନୀଳମଣି ଦଶର ଚୋର ରେ
ପରମେ ତାହୁଁ ବହୁଛି ଲୋକ ବନ୍ଧୁ ଅ ରେ । ୪ ।
ସାର ଧର ଭୂଲ ପଶ
ହେଲି ଏବେ ମୁହୁଁ ବେଦନା ବସ ରେ
କଥ ହେ ଏବେ ମୋତେ ଧୁ ଧସ ବନ୍ଧୁ ଅ ରେ । ୫ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏତେ କ ଅଛି କଥା, ଏତେ ଅଛି ଯେ ବ୍ୟଥା
ଘଟେ କ ତୋତେ ଯାଇବ ସତେ ମୋ ବୁକୁ ଫାଟେ
ଯାଇଲେ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ଏତେ ବ୍ୟଥା, ହେ ମୋର
ଅନ୍ତର ଦେବତା

ଦେଇଛ ଧନ ଜନ ଦେଇଛ ମନ
ଦେଇଛ ଦେଇଛ କେତେ ସ୍ୱପନ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ପାଇଣ, ପ୍ରାଣ ହୋଇଯାଏ ଅନ ଅନ
ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇ ଯାଏ ଜୀବନ, ଦୟାବନ୍ତ ହେ ଭଗବାନ ।
ଯାଉ ଗଡ଼ି ହୋଇଛି ବରଷା ମଙ୍ଗଳ ବରଷା
ମଙ୍ଗଳେ ମୋର ବନ୍ଧୁ ଶୋଇଛନ୍ତି ଦେଖ ହରଷ
ଆଉ କଏ ଭରସା, ପ୍ରଭୁ ଆଉ ଆଉ କଏ ଭରସା
ତୁମ୍ଭ ପଦ ଭରସା, ଏ ଜୀବନ ଆଶା ।
ଦେଇଛ କ୍ଷୁଦ୍ର କୀଟ, ଅନନ୍ତ ଭରିଛ କୂଟ କୂଟ,
ଶୁଣିଛି ସେ ଅମୃତ ସନ୍ଧାନେ ବାଟ
ପିନ୍ଧାଇବ ତାକୁ ମୁକୁଟ
ସଉପିବ ଯେବେ ତାର ଏ ଜୀବନ ହାଟ
ଅଳ ଜୀବନ ନାଟ, ହେବ ଅରମ୍ଭ ବସନ୍ତ
ବସନ୍ତ ହେ ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭର ସକଳ କଳ୍ପନା ବସନ୍ତ ।
କେତେ ଜୀବ କରିଛ ସୃଷ୍ଟି, କେତେ ପ୍ରେମକରୁଣା
ବର୍ଷଇଛ ବୃଷ୍ଟି
ଲଭିଛି ସାଗ୍ର ଜୀବନ ସକଳର ଦୃଷ୍ଟି
କହୁଛ ତୁମ୍ଭେ ବ୍ୟଷ୍ଟି, ପୁଣି ରହୁଛ ସମଷ୍ଟି
ଦୃଶ୍ୟାଛ ଅବଷ୍ଟି, ବନ୍ଧୁ ନୁହେଁ ନଷ୍ଟି
ଅହେ ତୁଳ ପ୍ରଦୀପ ବାର୍ତ୍ତି ।
ସନ୍ଧାନେ, ଧ୍ୟାନେ, ଅନମନେ,

Digitized by PPRACHIN, SOA

କାହାସନେ, ମୋହମନେ, କରେଁ ଖେଳା ?
ଧାଇଁବାକୁ, ତାହା ପାଶକୁ, ସାରସତ, ପାସ୍ୱେତା
ନ କରି ଅବହେଳା ଧାଇଁଛି ହୋଇ ବିହ୍ୱଳା ?
ସେ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭେ, ଉନ୍ନତ ଦମ୍ଭେ, ମାନଙ୍କୁ ଅମ୍ଭେ
ଦେଇ ଶ୍ରମେ କଣ୍ଟମ୍ଭେ, ପ୍ରାଣ ରକ୍ଷିଛ ସ୍ତମ୍ଭେ,
ଥିବ ହେ ସର୍ବେ, ଅସମ୍ଭବ ସମ୍ଭବେ
ଦନ କାଳ ଲଅ ତାଙ୍କ ପଦ୍ମରମ୍ଭେ ।

ଧନ୍ୟ ହେ କଣବର ତାହା ଅଶୀର୍ବାଦ ପାଇ
ଦେଖିଲି ଅପୂର୍ବ ସ୍ୱପ୍ନ ଚଇତ ? ଲେଭ ମୋହନ
ଅପୂର୍ବ ସାର
ସର୍ବଗୁଣୋପେତ କୌଶଲ୍ୟାନନ୍ଦବର୍ଦ୍ଧନ, ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟେ ସାଗର,
ସ୍ଥୈର୍ଯ୍ୟେ ହିମବାନ ଗିରିବର, ବୀର୍ଯ୍ୟେ ବିଷ୍ଣୁ ସମ, ଚନ୍ଦ୍ର ସମ
ପ୍ରିୟ ଦର୍ଶନ; ତ୍ୟାଗେ କୁବେର, ସତ୍ୟେ ଧର୍ମ ସ୍ୱୟଂ ଅପର,
ତପସ୍ୟା ଗୁରେ ହେ ଋଷିବର ରଚିଲ ସାଧନା କୁହର
ଲଭିଲ ଅମୃତ ଫଳ
ମୋ ଭାଗ୍ୟେ, ଜନ ଗଣ, ସୌଭାଗ୍ୟେ ରକ୍ଷିଗଲ ବାଳବାଳ
ସ୍ୱମାସ୍ତୁଣ ଗିର
କ୍ରୌଞ୍ଚ ମିଥୁନ ପର ରହୁ ଅମ୍ଭେ ତୁହୁଁ ଶୁଣିବୁଁ ତାର
ଧ୍ୱନୀ ବିଷଳ
ଶୋଣିତ ପରଭାଙ୍ଗ ହେବ ଯେବେ ମୋ ଅଙ୍ଗ
ଏ ସଙ୍ଗୀତ ତୁହୁବ ତାହାଙ୍କ ଭୂମିରେ ଜାଣନ୍ତି ଭଗବାନ
ଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇବ ସେ ଯେ ବନ୍ଦୀ ବାରବାର
ନ ଦେଖି ତୁଣ୍ଡିବାକୁ, ଅମ୍ଭ ହୁଇ ରହିବାକୁ
ତଏନାହୁଁ ସନ୍ଦିତଃର

Digitized by PPRACHIN, SOA

ହେ ଚିର ସୁଧନ୍ୱା ଅନ୍ତର ତ ଗିର ଅର୍ଣ ଅପଣାର
ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ଛନ ଅମ୍ଭ ଜୀବନ ବ୍ୟବହାର କର
ସୁନ୍ଦର ମଧୁର
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ସମ ଅମ୍ଭେ ଭୁଲିଯାଉ, ଅବା ଲକ୍ଷ୍ମଣପର ରହୁ
ଜୀବନ ଦେବୁଁ ପ୍ରେମେ ବାନ୍ଧୁ ଏଏ ସେ ହଏ ପ୍ରାଣ ଦନ୍ତୁ
ରହୁ ରହୁ କଥା ସେ ମୁଁ କହୁ ନ ପାରଇ
ଏକ ପ୍ରାଣର ଦୁଇ ଦମ୍ପତି ହୋଇ ରହିଲୁ ସେ ଆଉ ମୁହିଁ
ବାଧାଦଏ ଏଏ ଗନ୍ଧ ରହୁ ମଞ୍ଚିରେ ଥାଇ
ଧର୍ମାର୍ଥ କାମ ମୋକ୍ଷ ଚତୁର ବର୍ଗ ଲଭିବାକୁ ଅମ୍ଭେ ଏକସାଥେ
କରୁଁ ମନ ଏଏ କରେ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଏବେ ସ୍ୱାନମାନ
ମନ ହୁଏ ବଡ଼ ଛନ ଛନ; ଏଏ କରିବ ଅନ
ଏବ କରମ କ୍ଷଣ
ନ ଚାହୁଁ ଅଗିବ ଧନ ଧାନ୍ୟ, ରହୁଁ ଖାଲି ଏକଙ୍କେ
ହୋଇବୁ ଧନ୍ୟ
ଏଏ କରେ ଅମ୍ଭଙ୍କୁ ଅଧନ୍ୟ, ଏଏ ସେ ଏଡ଼େ ହୀନ ମତିହୀନ
ବଶିଷ୍ଠ କର ପୁରୋହିତ ରହିବୁ ଅଗତ, ଦ୍ୱିଜ ସତ୍ତମ ସେହୁ
ଆଶୀର୍ବାଦବେ ବନ୍ଧୁ ଦେବୁଁ ଉନ୍ନତ ମହତ ଅଭ ଜ୍ଞାନତ
ବନ୍ଧୁ ପ୍ରାଣ ମୋର ଅଭ ଅପଣାର ତାଙ୍କୁ ଖଣ୍ଡ ରହିବାର
ଦ ଦୁଃଖ ବୁଝିବାର କହିବାକୁ ନହେବ କାହା ଆଗର ।
ଅବା ଲକ୍ଷ୍ମଣପର ସେ ମୋ ଲକ୍ଷ୍ମୀବର୍ଦ୍ଧନ କିଂବା ରାମପର
ସେ ଲୋକାଭିରାମ, ସର୍ବପ୍ରିୟତର, ସେ ଯେ ମୋ ପ୍ରାଣସୁନ୍ଦର
ତା ବିନୁ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ ଯେ ଜୀବନ ମୋହର
ମୋ ପ୍ରାଣଠାରୁ ଯେ ସେ ପ୍ରିୟତର
ଅବା ଦଶାନ୍ତିର ମହାତେଜ ହୋଇବେ ଅବର ସ୍ୱାମୀ ଅନ
ଅରଣ୍ୟକୁ ନେବେ ଛନ୍ଦ ନାଚିବେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ତନ୍ ଅମୃତ ପାଇଁ ଯହିଁ ପାଉଥିଲି ତାଙ୍କ ହୋଠେ
ତେଢ଼େ ଅଚମ୍ବିତେ
ମରୁ ହୃଦେ ପ୍ରେମବର୍ଣ୍ଣ ସେ • ଯତେ ଅପୂର୍ବବର୍ତ୍ତାର ପ୍ରଭୃ
ଜନ୍ମ ପୁଣ ତ ଅତ୍ୟନ୍ତେ
ହଜିଥିଲି ଧନ ପାଇଲି ଯେମନ୍ତେ
ଦେଲି ଅବା ଅଭ ସମୃଦ୍ଧି ଚହଟେ
ଥକ ଅପ ପୁଣି ଭୁଟଟେ ମିଶ ମୋଦ ସାଥେ
ଜୀବନ ନେବା ବାହୁ ଅପୂର୍ବ ସ୍ୱତେ
ମାଖିତ ପ୍ରବାହୁ ଅଦ ମାର୍ ବୂଲିବା ଜଗତେ
ପରମ ପ୍ରୀତେ ମୋହନ ସ୍ୱତେ
ହେ ରାଜୀବ ଲୋଚନ ମୋର
ଦନ ନେବ ଯୁହିଁ ଯୁହିଁ ସେ ଥନକ
ଅସ ଅସ ବଦନ ହେ ମୋହନ
ମୋହନ ସ୍ୱତେ ବର ମୋତେ ବମୋହନ ।
ତରଳାହିଁ ସ୍ୱସ୍ତ୍ୟପୂନ, ମନଲେ ଅଗମର୍ଦ୍ଦିତ କଘନାହିଁ ଜାଣ
ମୂର୍ଚ୍ଛା ତଙ୍ଗନାହିଁ ଅଘ୍ରାଣ ଅସ ଦେବ ପଠାଇ
ସ୍ୱହଲୁ ବନ୍ଧବ ଗମନ ।

ବିଧାତା ସ୍ୱର୍ଗେ ଅଜ ଭୂମ୍ବକୁ ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶେ
ଜନ୍ମନ୍ତେ ଭରବ ମଙ୍ଗଳ ବାହାର
ସେ ଯେ ହୋଇଛ ବନ୍ଧୁବାବର ବନ୍ଧୁଦରସ
ଇଖିଛ ବଇସା ମୋ ହାତେ ଯିବ ତାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା
ମୁଁ ଯେ ଭୁମ୍ବ ହସ୍ତର କ୍ରୀଡ଼ନକ ମାତର ।
ହେ ମଙ୍ଗଳ-ମୟ ବିଧାତା
ଅମର ହାଣ୍ଡେ ଭୁମ୍ବେ ଏକାଧିତା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଭାରତର ଏହି କର୍ମ ତପୋବନେ ଅଛ ପରାଧୀନ
ଶୃଙ୍ଖଳେ ରହିଛନ୍ତି ସବଳେ ପଡ଼ି କାଳ କାଳ ଜଡ଼
କାହିଁକି ଏମନ ଦେଲାରେ କେହି କି ମୁକ୍ତି ଦେବାକୁ ନାହିଁରେ
ରହିବ କି ଭାରତ ଭାଗ୍ୟ ଏମନ ଚିରକାଳରେ ।
ଖାଇବାକୁ ନାହିଁ ରେ ।
ପିନ୍ଧିବାକୁ ନାହିଁରେ କଳା କନା ସାଙ୍ଗେ ଭାରତେ
ଭୁଲିଗଲା ରେ ।

ଏତେ ଅଭାଗ୍ୟ ଏତେ ହତଭାଗ୍ୟ ଭାରତ ଜନ
ଉଠି ନପାରନ୍ତି ଏହି ଅସଂଖ୍ୟ ଜନ
କେହି କି ଏଥି ନାହାନ୍ତି ପୁଣ
ଭାରତ ଅଙ୍ଗ ରହିବ ଏମନ
ଘୁଞ୍ଚିବ ନାହିଁ କି ତାର ଦୁର୍ଦିନ ?
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଅଶୋକ ହର୍ଷବର୍ଦ୍ଧନ ଆଦି ରାଜା ଅଗଣନ
କଟାଇଥିଲେ ଏଥି ଆଦର୍ଶ ଜୀବନ
କରିଥିଲେ ଆଦର୍ଶେ ପ୍ରଜା ପାଳନ
ଥିଲା ଏକ ଦେଶ ଭାରତ ସଦନ
ଆଦର୍ଶ ଭାରତ ଆଜ ହୋଇଲା ଚୂର୍ଣ୍ଣ
ଆଜ ଅସଂଖ୍ୟ ମାନବ କରୁ କର୍ମ କୋଳାହଳ
ଲୁଣ ବହନ କେତେକ, ଉଠିବ, ଧାରଣପୂର୍ଣ କରି ଚଳିଲେ
କଥାଟା ସତ୍ୟେ କଥାଟା ନାହିଁ ଏହାକ
ହୋଇପାରେ କେବଳ
ଭାରତେ ଏବେ ଖାଲି ରହିବେ ଦୁର୍ବଳ ?
ଶୁନ ମନ ଶୁନ କଳ ?
ସୁଦାମ ଶ୍ରୀଦାମ ସବଳ ନାହାନ୍ତି କି ଆଜି ଭାରତ ସମ୍ଭଳ
ଉଠାଲେ ଉନ୍ନତ ପଥେ ଉଠା ହିମାଦ୍ରି ଶିଖର ପଥେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ନଷ୍ଟ ଜୀବନ ରଥେ ଚାହୁଁ ଅମୃତେ ହେ ଜୀବନ୍ତେ ।
ଚାହିଁବ ପଥ ରହିଛ ଯେବେ ଅଜୀବନ୍ତେ ।
ହୃଦୟେ ଧର ଦମ୍ଭ ବାନ୍ଧରେ ଦୃଢ଼ ସ୍ତମ୍ଭ
ଡ଼ାକ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ଅମ୍ଭ, ଦଶ ଭକ୍ତି ପ୍ରୀତି ଅର୍ଘ୍ୟ ଭୂମ୍,
ମାର ଝମ୍ପ ଜସ୍ତମ୍ଭ
ଧୀର ଧୀର କର ଆପଣା ଜୀବନ ଦୁଃଖ ଏଣର ପ୍ରାରମ୍ଭ ।

ଶରତ ଆକାଶେ ନୀଳ ସ୍ଥିର ଆକାଶେ
ଶୁଭ୍ର ଶାନ୍ତ ଶଯ୍ୟାକ ବହୁତ ସେ
ରହିଛ ତହିଁ ଅନାଇଁ ଉତ୍ସୁକେ
ମୋ ପାଦାନ୍ତ୍ରଥ ତାକୁ ସେ
ଅନନ୍ତ ଆକାଶ ତଳକ ଅଛ ଗୋଟେ ଦୂରନ୍ତ
ଅପର ତାର୍ ଯେ ।
ମୋ ଉତ୍ଫୁଲ କର୍ମିଳ ପାଦାନ୍ତ୍ରଥ ତାକୁ ଫୁଟା ଫୁଲ ପର
ଯଜଫୁଟା ଫୁଲପରି ଯଦପି, ରହିଛ ସ୍ଥିର ବଦାନ୍ୟେ
ମୁଁ ଯେ ତାଙ୍କୁ ରଜନୀ ସ୍ନେହେ, ନିତ ଦେଖେଁରେ
ସେ ଛପ ମୋତେ ତ ପ୍ରେମେ ଖୁଣ୍ଟେଁରେ
ତ ସପ୍ତମରେ ସ୍ୱପ୍ନହୀନ ଭାଷା କହେ ରେ
ଅବା ନୟନ କୋଣେ ସେ ଭାଷା ରହେ
ସକଳ ଅନ୍ତର ଦେଇ ସେ ଯାହା କହେ ।
ସ୍ତବ୍ଧ ମୌନ ଶୃଙ୍ଖଳ, ଅନ୍ଲେକ ପଢ଼ନ୍ତି ସାମାନ୍ୟ,
କେତେ ପାଦାନ୍ତ୍ରଥ ପ୍ରକାଶ ଭାଷା ମୋର
ଅନ୍ତର ମୋର, ତବେ ମୋତେ ଅଜ୍ଞାନ ଥାଏ ଥାଏ
ଦୁଃଖ ବାହାର ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଦେଖ ଶିଖ ତ୍ରିଦିବ ସ୍ତବ୍ଧ ଉଷ୍ଣତର
ସ୍ତିମିତ ସ୍ତବ୍ଧ ଗହନ କାନନ, ଗିରି କନ୍ଦର
ଅସ୍ପ ଅସ୍ପ ଦୃଶ୍ୟ ବାହାର ।
କେବ ମୋତେ ନ ଲୋଡ଼େ ? ମୋ ଶରୀର ଲୋଡ଼େ,
ମୋ ପର୍ଣ୍ଣ ଲୋଡ଼େ, ଧାଇଁ ଯାଏ ବୃଣଖଣ୍ଡେ,
କେଲ ପଢ଼ିଅରେ ଖୋଜେ ମୋତେ ନଞ୍ଜର ଚଟେ
ନଉକନ ବାଟେ
ଘଉ ଦେଲେ କଣୀଥେ ଅବାସେ ଅନ୍ତରେ
ମୋ ନାମ ଉଠେ ।
ଡାଇବା ଯାଥେ, ସେ ଖଡ଼ ନାହିଁ ଦୋତେ
ଖଡ଼ ନ ପାରେ ମୋତେ, ସେ ଖୋଜୁଛୁ ଯେବେ,
ପାଉନାହିଁ ମୋତେ, ତାର ପ୍ରାଣର ମନର କଷ୍ଟହେବେ
ଯିବ କ ସବେ, ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଏତେ
ପଶୁ ପକ୍ଷୀ ଏତେ, ଡେହୁକ ସାହା ଦେଉ ନାହାନ୍ତି
ତା ସନ୍ଧେ ।
ପଳାଇ ଅଛିବ ତା ସାଥେ ଖୋଜ ଖୋଜ ମୋତେ ।
ଅଜ ପ୍ରସ୍ତେ, ସେ ଥହିବ ସତେ
ମୁହିଁ ଯେବେ ନଥିବ, ମନର ବବଲେ
ତାଙ୍କୁ ସିନା ଫେରାଇବ ।
ପ୍ରଭୁ ନ କରନ୍ତୁ ଏସନ, ସେ ମୋର ଜୀବ ଜୀବନ
ବନ୍ଧୁ ଦନ ଦନ, ଅନନ୍ଦ ମନ
ମୁଁ ପଛେ ବନ୍ଧୁ ଭର୍ଗେ, ସେ ନ ଲଭୁଁ ଅନ ।

ସୁନ୍ଦର ବାଳକା ମୋର, ସୁନ୍ଦରରେ ହୋଇଛ ଉର୍ଦ୍ଧୁର
ସେ ମଧୁର ସୁନ୍ଦର ରୂପ ମାନସ ମନ ବମୋହନ ମୋର

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶାନ୍ତ ସୁଶୀଳ ସ୍ନେହମୟ ରୂପଟି ତୋର ମା ମୋର
ଟିକା ମାଟୀର ଅଧର ଅଳାଢ଼ ପଡ଼ୁଛି ତୋର ଉପର ।
କାହିଁକି ମେ କର ? ସୁନ୍ଦର ପ୍ରେମୀ ମୋର ଆନନ୍ଦସାଗର
ଝୀକା ରହିଛି ମସ୍ତକେ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଦୟ ସେ
ପାଖଅ ରହିଛି ବେଶ ଦାମ ଲକ୍ଷଉଦ୍ଧାଲଣାରେ
ନାଚେ ଦେଖୁଛି ପାଜୁଅ ଅର ପୃଷ୍ଠାରେ ମଣ୍ଡିତ
ମଧ୍ୟରେ ଝୁଲଇ ନୋଳକ ସ୍ପନ୍ଦର ବସ୍ତିଛି ।
କଣ୍ଠେ ଲକ୍ଷିଛି ଗାଣ୍ଡବଶୀ ଦୁଇକର୍ଣ୍ଣେ ଦସ ସେ
ସୁବଳ ପଲ୍ଲବ ଝୁଲୁଛି ଅଛ ଲୁବେ ସ୍ପନ୍ଦନ ଦଶେ ସେ
ବଂଧନ କାଚ ବାଳୁ ଦୁଇହାତେ
ଚମ୍ପକ ଅଙ୍ଗୁଳରେ ଶୋଭେ ବଜ୍ରବାପଟେ
କଣ୍ଠେ ଅଟ୍ଟବ କଣ୍ଠି, ମୋ ମନ ପ୍ରାଣ ଘଟି
ପାଦେ ନାଇଛ ଛଡ଼ା ସୁନ୍ଦର ବଡ଼
ନାମ-ରେଣି କେଉଣ ଶୋଉଛି ମୋହନ
ଅଯି ମୋ କନ୍ୟେ
ଅଶୀର୍ବାଦ ଶେଷ ମୋର ଦେ ।

ରୁଦ୍ର ! ଭୀଷଣ ତୋହର ପ୍ରଭଘୋଷ
କେତେ କେତେ ନିରନାଶ୍ରୀ ଯୁବା ଯୁବତୀ ବାଳକବାଳକା
ତୋହର ରୁଦ୍ର ଅଘାତେ ହୋଇଛନ୍ତି ବଧ
ମର୍ମାହତ ଦୁଃଖ ଜର୍ଜ୍ଜରିତ, ଅଶେଷ ଦୁଃଖ ଦେଇ ।
ଅଛନ୍ତି ନାଶ ସରମେ ମରି, ଅପଣାର ଅଘାତ ଦେଖାଇବାପାଇଁ
ଅପୁଛି ବାଳକଟିଏ ଅମୀପୃ ଦର ଲଗାହପର
'କାହାର ପାଇଁ, କେଉଁ ପାପପାଇଁ ?

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏଡ଼େ ଦୁଃଖ ଏଡ଼େ କଷ୍ଟ ଏଡ଼େ ବ୍ୟାଧି ନିରବଧି
ସଂସାରଜ୍ୱାଳା ଯନ୍ତ୍ରଣା ମାନବର ଅନ୍ତରର
ପରିତୃପ୍ତ ନ ପାଇ ବଧି ।
ଯେ ଦେଉଛି ଦୁଃଖ ଭବ ଅତୀବ କଷ୍ଟ ପାଇ ।
ପୁଣି ସଂସାର ହେବ କି ସୁଷମା ଭରା
ନର ନାରୀଏ ହେବେ କି ମନର ସୁସ୍ଥ ପରା
ଭାରତ ସମସ୍ତ ସ୍ୱଭବ ହେବ କି ଅଗଣନ ନନ୍ଦନେ ଭରା ?

ଜନ୍ମ ସ୍ଥିତି ଲୟ ଭୃଗୁଠାରେ ଯାର
ବେଦ ବ୍ରହ୍ମ ହୃଦେ ମୂର୍ତ୍ତ ଜଡ ସବୁ
ସତ୍ତ୍ୱ ରଜଃ ତମ ଚଉଦ ଭୁବନ ଯାଙ୍କୁ
ସର୍ବ ପର ପାରେ ସେହୁ ନମେ ତାଙ୍କୁ

ସଙ୍ଗେ ଯାଉଛନ୍ତି ସ୍ୱଜ ଅଛ ତୁମେ ଏକା
ସଙ୍ଗେ ଯାଉଛନ୍ତି ଗୁରୁ ଅଛୁ ମୁହିଁ ଏକା
ଏତେ ସ୍ନେହ ଏତେ ପ୍ରେମ ଏତେ ସୁଧା ସବୁ ହୋଇଗଲା ଫିକା
ଖାଲି ତୁମ୍ଭେ ଥାଉ ମୁଁ ନିଜ ନିଜ କର୍ମଯୋଗ ଯିବାଯାଏ ନ ରହିବ ଦେଖା
ଶରତ ପରେ ଆସିବ ବସନ୍ତ
ମୋହର ପରେ ଆସିବେ ଅନନ୍ତ
ସୃଷ୍ଟିର ଲୀଳା ଅଗମ୍ୟ ଅପାର ରହିଛି ନିରନ୍ତର
କାଳଚକ୍ର ପଡ଼ିଲ ଘୂରି ଯାଥିବ ଅସଂଖ୍ୟ ଯମପୁର ।
ଯାଉଛନ୍ତି ଗୁରୁ ଅସୀମ ଅନନ୍ତ ତାରକା
ଯାଉଛନ୍ତି ଅସୀମ ଅନନ୍ତ ମାନବ ରେଖା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏତ ସଂସାର ଘାତ
ଏଣ୍ଣାର ବନ୍ଧୁ ସ୍ୱଜନ
ଏଣ୍ଣାର ଦେଇ ଭୁ ଦୁଃଖିତ
ହସି ହସି ଫୁଲ ପନ୍ଥ ପ୍ରେମେ ହୋଇ ବଗଳତ
ଅନନ୍ଦେ ହୋଇ ପୁଲକିତ, ଯା ଗନ୍ଧ ନ ହୁଏ ଲୁପତ ।
ସାଧୁର ଶରୀର ଜର ରେ ତୋହର
ପାପର ଶରୀର ଦହ୍ୟାଷ ଅଷ୍ଟ ଶୀଘ୍ର
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ନ ଜାଣର ସ୍ତୁତ ନାଶଇ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଦା ରହୁ ଭୁଲୁଛନ୍ତି ନିଜ ନିଜ ଗତ ।
ଷରତର ପ୍ରଶମ୍ୟ ଅପୂର୍ବ ସୀମା
ଫଳେ ପୁଷ୍ପେ ତରବେ ସ୍ୱବର୍ଣ୍ଣେ ବସ୍ତ୍ର
ବହଙ୍ଗମ ନାନା ଅସିଲେଣି ଧ୍ୱନି କରନ୍ତି ନାନା ପ୍ରକାର ।
ଫୁଟନ୍ତି ଫୁଲ ଗୋଷ୍ଠ ଗୋଷ୍ଠ
ଧଳାରଙ୍ଗ ଅଦ ୧ଢେଟେ ପୁଷ୍ପବାଟୀ
ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ସବୁ ଉଠିଲେଣି ନବ ପ୍ରଭାତେ
ଗାଇଲେଣି ନିଜ ନିଜ ସଙ୍ଗୀତ ଯିବ ଜ ପ୍ରଭେ ।
ସେ ଯେ ସକଳ ତୋହର ଭୁଲ
ସେ ଯେ ସକଳ ଥଇ ବେହୁ ନୁହେଁ ଭୁଲ ।
ଅତ ପାପ ପୁଣ୍ୟର ଶତ୍ରୁର ଛଡ
ଭୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଉଚିତ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଲାଗି ଯା
ଦେଖିବୁ ସବୁ ଦେବ ଦୃଷ୍ଟି
ଯିବ ଭୁଲ କନନ ନ ହେବେ ବେହୁ ଭ୍ରଷ୍ଟ ।
ଅତ ଶରତର ଏହୁ କଦାପ୍ତକ ପ୍ରାତେ
କଦାପ୍ତ ଦଅ ମା ଜଗଦ୍ଧାତ୍ରୀ ସେତେ
ଯିବେ ସେ ଭ୍ରମ ନନନ ଲାଗନ୍ତୁ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅଛିଅଛେ ମୋ ସଖୀ ବେଳେ ଯେ ବନ୍ଧୁନ୍ତେ ।
ଯିବେ ଯେ ଯେ ସୃଷ୍ଟି, ଭସ୍ମଅବ ଭୂମେ ତାର
ଅଦିବେ ରୋମ୍ପ ଯୋଡ଼ୁ ବଣ ଦୂଣି ଅଙ୍କୁର ବେଳେ
ହେ ଭଦ୍ର ! ହେ ସୌମ୍ୟ ! ହେ ଶାନ୍ତ ! ଉଠ ଉଠ ଭୂତଳେ
ଜୀବନ ଲୀଳା ସାରି ଯିବ ଭୂଲେ
ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ଏଥି ଅଛନ୍ତି ଯେବେ
ବୋଝ ଭାଲ ସକଳର ହେବ ଶରବେ ଥବା ବସନ୍ତ
ଥବା ଛାଇବେ ଅବା ବର୍ଷରେ ଅଛୁ ଭୁ ଯେତେ
ଭାରତ ଭୂଷଣ ଖୋଲିବ ଯେବେ
ଅନନ୍ତର ସମ୍ମୁଖେ ଚମକିବ ବେତ୍ର
ଯେଉଁ କେନ୍ଦ୍ରେ ପୁଣି ଗଢ଼ିବ ଜେଲେ
୧ ବ ନଷ୍ଟ ମୂର୍ତ୍ତି ନବ ନବ ରୂପ ଯେବେ ।
ହୃଦୟ ସନ୍ତାନ ହେବେ ପୁଣି ଯୌବନେ ଦନ୍ତ
ଜାଗିବ ଭାରତ ହୋଇ ସୁନ୍ଦର ସଜ୍ଜ
ହେ ଯୁବକ ଯୁବତୀ ! ଅସ ଅସ ଉଠ
ଜୀବନ ଭର ଭାରତ, ଜାଗ୍ରତ ଭାରତ ନବଶୀଳ ।
ହେ ମଙ୍ଗଳ ମୟ ବିଧାତା, ତବ ମଙ୍ଗଳମୟ ବିଧାନେ
ଉଠାଅ ଭାରତର ଯେତେ ସନ୍ତାନେ
ଦେଖାଅ ଅମୃତର ନନ୍ଦନର ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ତନେ ଭୁବନେ ।
ଅଛ ବନସ୍ଥା ଧରଣୀ ଦେଉ ଜୟ
ଅଛ ନାହିଁ ପରଜୟ ଅଛି ଜୀବିବେ
ଭାରତର ହେଉ ଜୟ
ଉତ୍କଳର ହେଉ ଜୟ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅଦ୍ଭୁତ ରାତି ଅନେକ ଯାମୀ
ଅଛନ୍ତି ଦେଖ ଅକାଶ ଭରି
ଯେ ଯେ ଅପୂର୍ବ ଜ୍ୟୋତି
ତାରକା ପରସରେ ନୀଳ ଅମ୍ବରେ
ତହିଁ ମୋର ତାରକା ପରଶରେ
ତହିଁ ମୋର ପ୍ରେମ ରତନ,
ପାହାନ୍ତିଆ ତାରାମଣି ମନୋରଞ୍ଜନ ।
ରହିଛି ରହିଛି ସ୍ଥିରେ ମନରେ ଲଭିଛି ଶରଣ ।
ମୁଁ ଝଲକେ ଝଲକେ ତା ଅନନ
ହୁଏ ପୁଲକିତ ମନ
ସେ ଯେ ମୋ ମନ ନୟନ
ଦେଖିଛି ଭବ ସେ ଯେ ମନ ନୟନ
ମୁଁ ଯେ ଯାଇଛି ତାର ବଶ,
ମୁଁ ଯେ ହୋଇଛି ସେହି ପାହାନ୍ତିଆ ତାରା ।
ସେ ଅଛି ମୁଁ ଅଛି କୋହୁଁ ଦୂର
ସେ ଅଛି ମୁଁ ହୋଇଛି ମହାପ୍ରସାଦେ ଧନ୍ୟ ।
ଏତ ଦୂରର ଏକମନ ହୋଇଛୁଁ ଯେବେ ଏମନ ମନ ।
ଅଉ ତାହାକୁ କହିବ ଏ କଥା ଅଉ କହିବ କାହାକୁ ।
ଯେ ଭଜଇ ଯାକୁ ସେ ମହିଯାଏ ତହିଁ ତାହାକୁ ।
ବିଜନ ରାତ୍ରି ଏକାକୀ ମୁଁ ଧରା ଯାତ୍ରୀ
ଅକାଶେ ରହିଛି ଅନାଇ ଶୀତଳ ଗତି
ବସିଛି ଥିର ଅକାଶ ତଳ
ତାରକା ଅଛନ୍ତି ଅଗଣନ, ସେ ମୋର ମାନସର ସମାନ
ପାହାନ୍ତିଆ ତାରକା ମୋ ମଥାମଣି ମୋ ହୃଦୟ ମଣି
ମୋ କୌସ୍ତୁଭ ମଣି, ମୋର ଅଭିଷିକ୍ତ ଜାଣି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଭୁଠଇ ମୁଁ ଜଡ ଜଡ ଭୁଠେ ସେ ନଢ ନଢ
ଦେଖା ଦେବାପାଇଁ ସ୍ନେହ ଦେବାପାଇଁ ଗଣ୍ଡୀର ସ୍ଥିତି ।
ଯେବେ ସ୍ବପ୍ନ ସକଳ ମାନବ ଯାମୀ
ସଂସାର ପଥେ ବୁଲେଁ ଅନ୍ତରରେ
ଅକାଶ ପଥେ ସେ ଦେଖେ ମୋତେ
ପ୍ରେମ ବର୍ଷେ ସତତେ, ଦୟା ତାହାର ବକ୍ଷରେ
ସେ ଭଳେ ମୋତେ ନଢ ନୟନେ
ମୁଁ ପ୍ରଭାତେ ଭଲେଁ ଦୁଃଖରେ
ଯେବେ ସେ ଦେଖା ନଦଏ ମୋତେ ।
ଦୟାଳୁ ମାତର ପ୍ରେମ ସାର
ସେ କିଛ ସ୍ନେହେ ଅଶେଷ ଯାତେ କେତେ ସ୍ନେହ ଅପାର
ଭାଗ୍ୟ ମୋହର ବଢ଼ସେ ମରେଁ ତଥାପି
କେହୁଁ ଦୂର ଚନ୍ଦ୍ରର ପାପର ସାଥେ
ଦେହୁ ଦେହୁ, ମୋ ପାପ କ୍ଷୟ ଦେହୁ ବଦଳେ ପୁଣ୍ୟ
ଦେବ ସେ ମୋହର, କରବ ମୋହର ହୃଦୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ବନ୍ଧୁ ! ସଖା ! ସ୍ନେହମୟ ! ସୁନ୍ଦର ପ୍ରୀତ
ରହିଁ ରହୁଛ ଅନମେଷେ କେତେ ସୁନରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳେ ତଦବ
ମୁଁ ତୁମର ପ୍ରାଣ ପ୍ରୟର ତତ୍ତ୍ୱ ସବୁ ସହୃତ
ମୋର ସବୁ ଦେହ ମନ ପ୍ରାଣ ଦେଉଛୁ ବଢତ ।
ମୁଁ ତୁମର କଙ୍କର, ବହୁଛୁ ସତ ସତ ସତ ଫିଟିବାର ସତ
ଅଛ ଏହୁ କଳଙ୍କ ଏକାକୀ ମନେ ଭାଉଛୁ ଫିବାର ସତ୍ୟ

ବୈଦଭ ଯୌବତ ଏକାଲ ସେକାଲ ତ
ଜୀବ ସବେ ସ୍ଥରେ ମିଶି ଯାଏ ଅଗାତ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବନ୍ଧୁ ! ମୋର ଅତୀତ ବର୍ତ୍ତ-ମାନତ
ଭବିଷ୍ୟତେ ମୋ ଜୀବନର ବାର୍ଦ୍ଧି ବହିବତ ।
ମୁଁ ତ ଅଜ୍ଞ ଏତେଦିନ ହୋଇ ଅତୁଳ ବ୍ୟାକୁଳିତ
ପାଇଲି ସଙ୍ଗୀତେ ମୋର ଅତୁଳ ବ୍ୟାକୁଳ ଚିତ୍ତ
ମୋର ଭାବନାର ପ୍ରିୟ ସେ ମୋର ଅନନ୍ତର ସତ
ଅଜ ଏତେ ଦିନେ ପୁଣି ଦେଖା ହେଲା ଅତର୍କିତ .
ମୁଁ କହୁଛି ମୁଁ ଜାଣିଛି ସତ୍ୟ ଏହା ସତ୍ୟ
ଯିଏ ଯାହାକୁ ପାଇଛି ସେ ତାହାର ହୋଇବ
ଏହା ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ।
ଥିଲ ସେ ମୋର, ଦେଖା ହେଲା ସ୍ୱପ୍ନେ ମୋର,
ବଡ଼ ଅତର୍କିତ
ଅତର୍କିତ କାହିଁକି ? ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଜୀବନ
ନଏ ସେହୁ ଟୋ ମୋହିତ ।
ପ୍ରିୟ ! ସଖା ! ନର୍ମ ପ୍ରିୟତମ ମୋର ! ଅସ ଭୁବତ
ଦଥ ଦର୍ଶନ ତତ୍ତ୍ୱଜର ପରସ୍ପର ହୁଅ ଜଡ଼ିତ
ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ଅଭ୍ର ନୁହେଁ କାହାର ହେ ପ୍ରୀତ ।
କହୁଛି ସତ୍ୟ ଚିବାର ତୁମ୍ଭେ ମଧ କହୁଛ ସତ୍ୟ
ଅସ ମୋର ହୃତ, ମୁଁ ନୁହେଁ ତୁମ୍ଭର ଅହୃତ
ହୃତାହୃତ ଜ୍ଞାନେ ପୂର ଭଗବାନେ ରହୁବା ଅମ୍ଭେ
ଏକ ସହୃତ ।
ଅକାର ନୁହେଁ ସୃଷ୍ଟି ଅଲେଖ ଅଛୁ ନଣୀଥ ସୃଷ୍ଟି
ଅଜ୍ଞ ଜଗତ
ଅଶାରେ ଅନନ୍ତରେ ପ୍ରେମରେ ଭେଡ଼େ ପୁଲକିତ
ଦଣ୍ଡବତ୍ ଅନନ୍ୟା ଦଣ୍ଡମୀ ମୁଁ ବସିଛି ଲୁଚିତ
ତୁମେ ଥାଇଁ ଛ ସକାଳେ ମୋର ସୁଖ ଦଗତ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ହେ ଭଗବାନ ! ଯେ ଯାହାର ସେ ତାହାର ଏହି ବଧିତ
ନିଷ୍ଠୁର ଶାସନ; ପୁଣି ତାହିଁର ଦୁଃଖ ଦୈନ୍ୟ ?
ସେ ମୋହନ, ତାଙ୍କୁ ଦିଅ ମୋ ଚିତ୍ତ ସାଥ ।
ମୋର ପ୍ରାଣ ଦହି ଦହି ରହି ରହି ଉଠୁଛି
ଯେପରି ଶ୍ମଶାନ ଘାଟ
ଅଙ୍ଗ ଲୋଟି ତାରିବାରେ ଦିଏ ଯେପରି ତାଙ୍କୁ
ଦେଖିବି ବାଟ ।

ଦିବସ ପରେ ଦିବସ ଯାଉଛି ଏକାକୀ ମୁହିଁ ବସିଛି
ଭାବୁଛି ବସି

ତଥି ଦୟାମୟ ତାହାଙ୍କୁ ମୋଠୁଁ ଦୂର କରିଛ
କରିଛ ପ୍ରିୟ ତାଙ୍କୁ ମୋତେ ଭୁଲେଇ ।
ହେ ଦୟିତ ! ହେ ସଖା ! ହେ ତୃପ୍ତ ନେତ୍ର
ପୁଲକ ଦାତା, କର ପୁଲକ ଦାନ
ଦେଇ ଏହି ଦୁଃଖୀକୁ ମୋତ ସେହି ସ୍ନେହ ସାର
ସାନ ଭିଇତ ।

ତାହାଙ୍କ ବାସନା ରହିଛି ମୋହନ ?
ସେ ତ ମୋର ପ୍ରାଣ ପିଅର ?
ଅତୀତ ଅବନୀ ଧର ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏବେ ସନ୍ନିଧ
ଅତୀତ ଅବନୀ ଧର ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଭ ସ୍ପନ୍ଦନ
ସେହି ଯେ ମୋର ପ୍ରାଣ ଦେବତାର
ସେହି ଯେ ମୋର ଜୀବନ ଈଶ୍ୱର !
ସେ ଯେ ଦେଇଛନ୍ତି ଧନ ଧାନ୍ୟ ଆପଣାକୁ ଲୁଟାଇ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୋର ଅସଂଖ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବେ ସନ୍ତାନେ ବାଳକେ
ପ୍ରେମ ପୂରଇ ।
ମୁଁ କେଉଁଠାଏଁ ତାହାର ଅଶେ ? ତ ଅଶେ ?
ଅନନ୍ତ ଅଶେଷ ମୋର ପଦ୍ମଣ ପ୍ରିୟ ଯେ ସେ ।
ଦୁର୍ବଳ ଜୀବନ ମୋର ସ୍ଥଳରେ ଦେଉଛୁ ବଳ
ପ୍ରେମରେ ଯାହାର ପଶୂର ସେ ସେ ମୋତେ ବାର
ମନ ଦେଉଛୁ ବଳ ।

ଷଷ୍ଠ ବର୍ଷର ବାଳକ, ନବ ବର୍ଷୀୟା ବାଳିକାର ସେଇ
ଦେଖିବ ଯଦି, ଲକ୍ଷିବ ଯଦି, ଧାଇଁ ଅସ ସତ୍ୱର ।
ଚଢ଼ା ନ ଥିଲା ଚଢ଼ା ହେଲା, ରେଳ ଗାଡ଼ୀରେ
ଚିତା ଗଲେ ଘର, କନ୍ୟା ରହିଲା ସ୍ଥାନ ବର
ମୂର୍ତ୍ତାମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇ ରହିଲେ ବାଳକ ବାଳିକା ।
ସନ୍ତର୍ପଣେ ଅଣ୍ଡା ସନ୍ତର୍ପଣେ ଚିତ ଦୁଃଖ ମୋହ ଗୃହାଣୀ
ପଛୋରେ ଦେଲେ ନେଲେ ସେ ଅନ୍ୟେ କାହାଣୀ
କଥା ନାହିଁ ଭାଷା ନାହିଁ, କେବଳ ଚାହିଁ ସାମାନ୍ୟ ଭାଷା
କ୍ରମେ କ୍ରମେ ହେଲା ଚାଲିଲା, ହେଲା ଦେଖା,
ହେଲେ ପତ୍ନୀ ହେଲା
ବେଣୀ ହସ ଝଲି ଫୁଲ ନଥିଲେ ବୁଝୁ ନଥ
ଥିଲେ ଗୁଞ୍ଜନ ଶୋଭା ଝପା ଛୁଟି ଅନ୍ୟେ ମୋହନ
ଏକ ବଢ଼ଇ ଯାହା, ଅନ ଲୋଡ଼ଇ ବଢ଼ିବାକୁ ତାହା
ଖୁଣ୍ଡିବ ଏକ ବଲେ ବଳ, ଖେଦ ବଢ଼େ ତାହା ସଦ ସଦା
ଏସବୁ ସ୍ନେହ ସମ୍ଭାଷଣ ଅନ୍ୟେ ଅନ୍ତର ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଯିବେ ଗ୍ଳାନି ବଏ କେଉଁ ଅଡ଼େ
ହୃଦ ପଟେ ଲେଖା ହେବ ଏହୁ ଚିହ୍ନ
ହଉ ଏ ବିଷାଦ, ହଉ ଏ ହରଷ, ହଉ ଏ ହରଷ
ହଉ ଏ ବିଷାଦ
ଛାୟାଲୋକ ସମ ମନେ ରହିବ ହେଉଥିବ ଖେଦ ।

ଯାଅ ଯାଅ ଯାଅ ହେ ତୁରିତ
ମୁଁ ସ୍ୱସ୍ତି ବନ୍ଦନ ଅଛିନ୍ତୁ ମହତ
ନର ନାରୀର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଫେଡ଼ିବାପାଇଁ
ଦୂଷିଦେଲେ ଅପଣାର ଜୀବନ ଥୋଇ
ମୁଁ ମଧ ଦେବ ମୋ ଜୀବନ ସମର୍ପି
ଜନ ମାନବର ହିତପାଇଁ
ଅଛି ଏ ପୃଥ୍ୱୀକୁ ଲଭ ସ୍ନେହ ମାୟାକୁ
ସ୍ନେହ ସକଳ ଜନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ସମସ୍ତଙ୍କ
ଯିବ ଅମର ଭୁବନ ଚଳ, ଅନନ୍ଦେ ଅନନ୍ଦେ ଭୋଳ ।
ହେ ମୋର କନ୍ୟା ହେ ମୋର କନ୍ୟା
ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ହୁଅ ଧନ୍ୟା
ସ୍ୱନର ଚୋଷି ଉଠ, ସ୍ୱସ୍ତି ଦୋଳଉଠ
ଏହା ମୋର ଜୀବନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବନା
ଅତ ଭୂମାର ପୁନେଇ ନଭ ଅସ୍ତ ଉଇଁ
ବେଳେ ଶୁଭ୍ର ସେ ଚାଇଁ ଫୁଲ ପର ଦିଶୁଛି ଶୋହି ।
ହେ ମୋର କନ୍ୟା, ଧନ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ଧନ୍ୟା
ହୋଇ ଏଥନ ଶୁଭ୍ର ସ୍ୱନର ପୂର୍ଣ୍ଣା

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୁଁ ଦୂରେ, ତୁମ୍ଭଠାରୁ ଦୂରେ ବସି ଗାଉଛି
ଶୁଣ ସୁନ୍ଦର ଦେବ ସୁନ୍ଦର ଭଗବାନେ ଯଦି ।

ପାଷାଣ ସ୍ତୂପ ସ୍ତୂପ ହୋଇ ରହୁଛି ଚିରକାଳ ଧରି
    ନମେଁ ତୁମ୍ଭ ପଦ୍ମରେ ତୁମ୍ଭେ ଶୀତଳ ।
ହେ ପଙ୍କଜ ରାଜ ମାଳ ମାଳ ହୋଇ
ଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରେଣୀ ହୋଇ ରହିଛି ଅନାଇ ଶାନ୍ତେ
ନମେ ନମେ ପଦ୍ମରେ ତବ ଦେଖି ତବ ଶୀର୍ଷ
    ମୋ ଶୀର୍ଷ ସ୍ୱତଃ ନୁଏଁ ନମିତେ ।
ମାନବର ପାପ କଳଙ୍କ ଉଦାମ ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳତା ।
    ସବୁ ଦେଖୁଛି ଅମାପ କରୁଛି ମାପ
ଧୀର ସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଭା ରହିଛି କାଳ କାଳ ଅମାପ
    ଅଢ଼ ଗୌରବ ନନ୍ଦ ସ୍କନ୍ଧରେ
    ପଡ଼ିଛି ତୁମ୍ଭେ ମୋ ହୃଦୟରେ
    ଧୌତ କରୁଛ ସକଳ ପାପ
ଅବା ପାଷାଣ ହୋଇ ରହିବ ତୁମ୍ଭ ସାଥ
ପାପ ପୁଣ୍ୟର ସେଠାରୁ ହୋଇଣ ଉପସ୍ଥିତ ।
ଅବା ପାଷାଣ ଗଳିବ ପ୍ରେମରେ ପୁଣି
ବନ୍ୟା ଆସିବ ଉଚ୍ଛୁଳ ଅଦମ୍ୟା ଉଠିବ ପୁଣି
ଚରାଚର ଜୀବର ପୁଣ୍ୟର ପାପ ପାଇବ ନାଶ
ହେବ କେବଳ ସୁନ୍ଦର ମଧୁର ଅମୀୟ ବିକାଶ,
ଅବା ଜୀବ ଭୁଲି ପାପ ମଧ୍ୟେ ଅମୃତର ସ୍ରୋତ
ରହୁଛି ତାହାକୁ କରୁଛି ଏବେ ପ୍ରେମପ୍ଲୁତ ।
ସେ ଅମିୟ ରସ ସ୍ୱାଦ ପାଇ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସାଧୁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ହୋଇ ଯାଏ ସମସ୍ତେ ବାଇ
ସକଳ ଭୁବନ ଶାଏତ ଭୁଲ,
ପାଷାଣ ! ପର୍ବତ ! ଉଦାର ! ମହାନ !
ରକ୍ଷ ଦସ୍ୟୁ ବନ୍ଧୁ ଧର ହୃଦ ଏ କଠିନ
ଝରନ୍ତୁ ଅଶ୍ରୁ ଝରନ୍ତୁ ପ୍ରେମ ବଢନ୍ତୁ ଗାଢ
ବହି ଯାଉ ଝର ବହି ଯାଉ ମନ୍ଦାରୁଢ
ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରେମର ପାତ୍ର ।

ଉଷା ଆସୁଛି ଉଇଁ ; ସମସ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ଯାଉଛି ଗ୍ରହ
ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଚନ୍ଦ୍ର ଢଳ ଯାଉଛନ୍ତି ପଶ୍ଚିମେ
ତ୍ରିସୃମାଣ ଥଣ୍ଡା ଅସ୍ତମିତ ଏବେ ।
ପୂର୍ବ ଗଗନେ ଉଦନ୍ତି ଫାଳି କରେ ମାଳ ତାର
ଅପୂର୍ବ ସେ ମୋ ମନ ନନ୍ଦନକାର ଯାହାନ୍ତ୍ରଅଟାର ।
ଅଖଣ୍ଡ ବ୍ରଜବ କରୁଛି ସେ
ଅନନ୍ତ ଅନ୍ଧର ଭାବନା ବଶେଷେ ।
ପରମାଣୁ ବାନ୍ଧାର ଯାଉଛି ଛବି
ତଡା ନୂଳ ନୂଳ ଯାଉଛି ଜଳି ।
ମଧାଣି ପାଶେ ମୁଁ ପଡ଼ୁଛି
ନଧ୍ୟେସେ ସାଷ୍ଟ ନିଟି ଯେ
ପାଶେ ଅଛି ମୋର ଧାନ ସେ
ଦେଖିଛି ସ୍ୱପ୍ନ ବିଗୀଥ ଯେତେ ଅସିଛି ବେ ସେ
ପଢ଼ିତ ସେ ନୂତନ ନୂତନ ଯେ ସେ
ଶୁଣିଲି ଅବଶେଷେ ସ୍ୱସଣ ଧ୍ୱାସ ସେ
କାଳ ସର୍ପର ଶ୍ୱାସ ତପ ସେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଆମ ଘରର ଥର ଯାଉ ସେ
ଜଣାଇଲା ନିଦ୍ରା ଭାଙ୍ଗିଲା ମୋହର ଯେ ।
ସମସ୍ତ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଛି ବନ୍ଧୁ,
ମହାନଦୀ ତରୁଣୀ ସହିତ ଯୋଗେ ଯୋଗର
ଯାଉଛନ୍ତି ଯାତ୍ରୀ ଅସଂଖ୍ୟ ମହାନଦୀ ସେତୁ ହୋଇ ପାରି
ଷ୍ଟେସନେ ଯାଉଛି ରେଳ ଶବ୍ଦ କରି ।
ମୁଁ ପଡ଼ିଛି ଏକାକୀ ଅକାଶ ତଳେ
ବାସନା କି ମୋର ନାହିଁ ? ଉଡ଼ୁ, ରହୁ, ସହୁ
ମୁଁ କାହାରେ ଖୋଜେ ଯାଇଁ ?
ଅନନ୍ତ ଆକାଶ ଅବନୀ ଉପରି, କେତେ ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ପରି
ତଥାପି କାହାକୁ ନ ପାଇ
ମନ ହୁଏ କେମନ ଭଳି
ସେ କି ଆସିବ ନାହିଁ ? ମୋ ଜୀବନ ଯିବ ବନ୍ଧୁ ?
ବୃଥାରେ ତା ମୁଖ ଶୁଣି, ପରାଣରେ ଅଙ୍କିତ ନ ହୋଇ,
ବୃକ୍ଷସମନ୍ତ ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀ ସମ ଅଙ୍ଗ, ଅବା ଦେବତା ସମ ବିଶ୍ୱଜ ।
ପାହାନ୍ତଅରେ ଉଡ଼ିଛନ୍ତି ଧୀର, ଦେଖ ଦେଖ ଅଧୀର
ଉଡ଼ୁଯାଅ ଭିଡ଼ିଯାଅ ଭଡ଼ୁଯାଅ ତେସରେ
ଅନନ୍ତକାଳ ଧରି ରହିବ ଯେ ସେ ତୋ ସଙ୍ଗେ ।

ଏ ଦାରୁଣ ବେଦନା
ଅବା ଏ ଦାରୁଣ ବେଦନାର ଚେତନା
ଅନ୍ତରେ ବହୁଛି ତାପ
ଅବା ବହୁଛନ୍ତି ବନ୍ଧୁଗଣ ବୋଧ
ଜାଳିବାକୁ ଭୁଲି ଫୁଲ୍ଲକୁ ପ୍ରକାଶ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଫିଟିବାକୁ ଯାଇ ଶୁଖି ଯାଉଛି ରସ
ବେଦନାର ଭାର ସହି ନାହିଁ ମାତ୍ର
ଯୌବନର କୁଞ୍ଜର ଦେଉନାହିଁ ପତ୍ର
ଅଧିକ ବେଳ ରହିବ ଅଥଚ
ସେତେବେଳେ ବୁଝିବୁ ସମାଜ ଦେହ୍ୟ
କରନ୍ତି ତୋତେ ବେଷ୍ଟନ
ଧୀର ଧୀର ସେ ଶପଥ ପରୁଷନ୍ନ
ଅଙ୍କ କଳଙ୍କ କାଳିମା ସମାଜ ଦେବେ ବୋଳି
ମା ଗୋ ! ଜନନୀ ଗୋ ! ବଧୂ ଗୋ, ବିଧବା ଗୋ
ଦାସ୍ୟ ରେ ଅମର ସନାତନ କଳା ।

ବନେ ଜନ୍ମ ସେହୁ ଅପରୂପ, ମୋର ଚକ୍ଷୁର ଅରୂପ
ରୂପେ ରୂପେ ଅଛେ ରୂପ ଦେଖା ଦଅ ସ୍ୱରୂପ
ମୋର ଚକ୍ଷୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମାପ, ଯାପ ହେ ଦିନ ଯେ ଯାପ । ହେ
ଜୀବନ ନିଅଣରେ ଅସି ଥରେ ଦେଖା ଦେଇଥିଲ
ସେ କ ଭ୍ରସି ପିବାର ଖାଇ ଜଦ ତୁ ଦଶବୋଲ
ମୋହର ଅନ୍ତସ୍ଥଳ ଅଚ ତରଳ ହୁଏ କ ଜଳବଳ
ହେ ପ୍ରାଣ ସଖା ପ୍ରାଣେ ମିଶି ରହୁ ଯେ ତୁ ତୋଳି
ଲହ୍ଲି ତ ମୋହର ଚକ୍ଷୁ ଦେଖିବ କ ଆସ ବଳ—
ସ୍ୱମ ତୁମ୍ଭେ ମୋ ସମ୍ବଳ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ରାଗ ମଳୟ ମାରୁତ ତାଳ-ରୂପକ

ଏ ମୋହନ ବଶୀ ସ୍ୱନ-ସ୍ରୋତ
ଯେନ ମୋର ହାତ ଯୋଡ଼ ଚୋଟଏ ଉକ୍ତି
ସେନ ସଖା ମୋର ସେ ପ୍ରୀତ । ପଦ ।
ଅନ୍ତରେ ମୋହର ତୁ ପ୍ରେମ, ବାହାରେ ତୁ ସଖା ସୁହୃଦ
ସ୍ୱନର ତୁ ସ୍ୱମୋହନ, ମୋର ତୁ ପ୍ରୀତ । ୧ ।
ମୋର ଚକ୍ଷୁର ତୁ ତାରକା, ଜୀବନର ରଞ୍ଜିତ ରଶ୍ମି
ଯାଏଁ ମୁହିଁ ନିତ୍ୟ ତହିଁ ବ ତତ୍ତ୍ୱ ଅଛ । ୨ ।

ରାଗ—ଝପି ତାଳ ଅଡ଼

ଆଜ ମୋହର ଜୀବନ ତତ୍ତ୍ୱ ତାହିଁର ଶୀର୍ଣ୍ଣ
ତାହିଁର ଏତେ ଦରସ ବ୍ୟର୍ଥତା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ପଦ ।
ଥରି ଅଛି ମୁହିଁ ବନ୍ଧୁ ବନାଗତ
ଦୂର୍ଲେ ଅଛି ମୋର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯା ଚ ତତ୍ତ୍ୱ
ନିରଧ ତାର୍ଯ୍ୟେ ଯାଉଛି ଯାଉଁ ଣ ଅଛ ଶୀର୍ଣ୍ଣ । ୧ ।
ଯାଉଛି ମୋହର ଯାହା ଥିଲା ହେ ସମ୍ବଳ
ଅଛ କେବଳ ଶୂନ୍ୟରେ ମୁଁ ବସିଛି ତ
ଅଶ୍ରୁଜ ଥଣା ସବୁ ଯେ ଅଛ ହୋଇଛି ଦବ । ୨ ।
ସତ ପୀରତ ଜଗତେ ସତେ ଯେତ ସ୍ୱବର୍ଣ୍ଣ

ଜୀବନ ପଥ ହେ ଦୁଃଖତର ପାଇଁ ପାପ କରହେ
ଦୁଃଖ ସହୁ ସହୁ ଦେଶ ହେ ରହସ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଏମନ୍ତ ।ପଦ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଡାକଉଛି ପିକ ଆସ ଆସ ମୃତ ପ୍ରାଣଦଅ ପୁଲକିତ
ଜୀବନରେ ଏବେ ରହୁ ଏକ ବ୍ରତ କରନ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ଜର୍ଜ୍ଜିତ
ଚିମୁଦ୍ଧ କର ଆସ ହୃଷ୍ଟବଳ ସନ୍ତାପ ଯାଉରେ ସୁଖରେ ବଢ଼ାଅ
ଆସିଲଣି ବସନ୍ତ ମଳୟ ପବନ ବହୁଲଣି ଯେ ଦିଗନ୍ତ । ୧ ।
ମୁହିଁତ ସେ ହୋଇଥିଲ ଯେ, ଏମନ୍ତ ଦୁଃଖ କଷଣର ଅନ୍ତ
କରିବ ଅହେ ଦଅ ପ୍ରାଣ ସେଥିପାଇଁ ଲାଗିଯାଅ ଏବେ ମନ୍ତ୍ର ।
ଯାଅ ଦେଶେ ଦେଶେ ଗ୍ରାମରେ ଯାଇଁଣ କରତେ ସାହାଯ୍ୟ
ଯେତେ ଦୁଃଖୀଜନ । ୨ ।
ଜୀବନ ତୁମ୍ଭର ହେବ ହେ ସ୍ୱଧର୍ମ କହୁଛନ୍ତି ତୋତେ ସତ ।୨।
ଅନ୍ତି ଜଗତେ ଲୋଭପର ରହୁ ଲାଗି ବୁଝି ଦୃଢ଼ ପ୍ରେମ
ଅଛି ଜନନୀରେ ରଜବ ନାହିଁରେ ନାସକର ଶୀଘ୍ର ତମ
ଚିନ୍ତା ପ୍ରକାଶେବ ଦୂରକର ଶୀଘ୍ର ଅଭ୍ୟାଗତ ସବୁ
କର ତୁମ୍ଭେ ଦୂର
ଅଛି ପ୍ରାଣେ ଅଣ ବଳ ନବ ପ୍ରେମେ ଦଅହେ ଶକ୍ତି ତୁରନ୍ତ ।

ଶାନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାର ଦେବେ ପ୍ରାତ ସମୟ
ଧନ୍ୟ ହେ ତୁମ୍ଭେ ଅଛ ହେଉଛ ଦୁଃଖର ଶତ୍ରୁ ।୧।
ଜୀବନର ବିଷାଦ   ଅଳ୍ପ ଯିବ ଜଷାଦ
ଆସ ତୁମ୍ଭେ ଅଭ ଷରେ
ଭୂଷ୍ଣ ଥଣ ସ୍ଥଳ ତଳେ   ଉଠିବାକୁ ପାପିଷ୍ଟରେ
ଆସ ଯାଇଁ ସତ୍ୱରେ ।
ଦେଖରେ ହୃଦ୍‌ରେ ବାଜ ଉଠିଲଣି ଆସ ହେ ଅଭୟ ।୧।
ହୃତ୍‌କଳର ଝଙ୍କାର   ଗାଏ ଅହେ ତୁମ୍ଭେ ବୀର
ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁ ହେ ଅଳସେ ଭୁ ପ୍ରେମର ବାନ ସ୍ୱର୍ଗକେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଜୀବନର ନାଶ ଅଛି   ଦେଖୁଣି ଦିନ ବହି ଯାଏ
ଛୁଟ ଏବେ ମନ ହୁଂକାଛି ଭଲରେ ଦୁଃଖ ସହି ।

ଜନ୍ମ ଜନ୍ମରେ ଚେତା ଧୂ ଧୂ
ବସୁ ବସୁରେ ଅଗ୍ନି ଲିଙ୍ଗ ଲିଙ୍ଗ ।
ଶୁଣୁ ନାହି ତାର   ଅନ୍ତର ଗଦଗ
ଯାଉ ଯାଉ ଯାଉରେ ସେ ଭୁ ଏଥାର ଉଡ ।
ଦହୁ ତାର ନିଜ   ଦେବେ ବୋଲି ଏଡ
ଥେଇ ଥେଇ ନନ୍ଦରେ ନାଚେ ଭୁ ଉଡ ।
ଧ୍ୟାନ ତାର ମନେ   ପୁଲକେ ଘଣେ ଘଣେ
ସେହୁ ସେହୁ ପ୍ରେମ ପାଇଁ ଖୁବୁ ଭୁ ଯଡ ।
ନୂଆ ତଳ ତାର   ଭରୁ ପରଶ ନୂର
ଦେଖି ଦେଖି ତାହା ପ୍ରେମେ ଲୋଟେ ବୁହାଅ ।
ସଜଳର ପରଶେ   ସକଳର ହରଷେ
ଥପୁ ଅମୃତେ ଅଛୁ ଅଛୁ ସେ ରଡ ।

ତାମ୍ରମୟ କାନ୍ତ ମୋହର ଦେଖା ଯେ ଦଥ
ଜୀବନ ଚାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିଣ ପିବାକୁ ଦଅ ।ଏହା
ଅଗ୍ରଗାମୀ ଜବରେ ଗୁହିଁ ମୁହିଁ ଅଛୁରେ
ଦନ ମୋର ତା ସଙ୍ଗେ ଯାଉ ରେ
ଝଗାଡ଼ନା କହିଥିଲା   ବୋଲନ୍ତୁ ସବାପୁ ଜାଣି
ତାହାକୁ ସେ କଥା କହିବ ରେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶୁଣି ଶୁଣି ଜୀବନ ମୋର ହେଲାଣି ମୃତ ପ୍ରାୟ ।୧।
ଧନ୍ୟ ହାତ ତାହାଙ୍କ   ପୂରଣ ଜୀବନ ଯାଙ୍କ
ଦେଖି ମୃଦ ମୋଦେ ମୁହିଁ ପ୍ରେମ କୋଳେ ପଶିଲେ ।
ଖାଲି ତା ପାଖେ ବସି   ଖାଲି ତା ହାତ ପରଶି
ଚୁମି ଚୁମି ହାତ ମୃଦେ ଅକ୍ଷି ଲୋତୁ ଅଶ୍ରୁ ।୨।

ଶାନ୍ତ ସସୀମ ମୋହର ଜୀବନ
ହେ ପ୍ରଭୁ
ତବ ଅସୀମ ଅପାର
ଜୀବନେ ଅଣାଅ ନବ ବସନ୍ତ । ୧ ।
ହେ ପ୍ରଭୁ ! ବାରିଦମାଳା ଅଘୋର ରକ୍ଷିଛୁ ଗଗନ ଭୁବନ
ଜୀବନ ମୋହର ଅନ୍ଧର ତରିନାହିଁ ଗମନ
ଘନ ବିପ୍ଳବେ କଠୋର ସଂସାରେ ମହା ଉର୍ମି ପରେ
ହେ ଦୟାମୟ ! ନେଇଯାଅ
ମୋତେ କୂଳରେ ହୃଦତରେ ।

ବନ୍ଦ ବେଦନା ବାଜେ ଘନ ମଳୟ ପବନ ବହେ
ଶୀତ ଖୀଣ ସ୍ୱନେ ମାନସ ମୋହର ଏକାକୀ ।
ତାହାର ପରଶ ପାଇ ପୁଲକେ ଭରେ ତନୁ
ପ୍ରାଣ ଏବେ ବ୍ୟଥିତ ବ୍ୟଥା ଯେ ହୃଦୟରେ ।
କନ୍ଦର ପ୍ରକାଶେ ଅବ ଜନ ପାଶେ
ଦୋହଲି ବକ୍ଷେର ଏବେ ସବୁ ଦଶା ।
କାର୍ଥ କଲି ପ୍ରାଣ ଶଙ୍କାପ ଦେହଲି ଜାଣ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଘାରୁଛି ଏବେ ମନ ଓ ଦୁଃଖ ଭରର ।
ମାତା ମୋର ତାଙ୍କେ ପ୍ରେମ ମୋତେ ବାନ୍ଧେ
ଦେଖି ନରନାରୀ ହେଲେ ବକା ବକା ।

ଏବେ ଆସିଅଛ ବନ୍ଧୁ ଦୂରୁଁ ଏ ଦେବ ସନ୍ଦେଶ
ଯେ ବଡ଼ ଜୟପୁରର । ଘୋଷା ।
ମହାରାଜ ଶ୍ରୀବିକ୍ରମ ଦେବ ବର୍ମା ଜୟ ଜୟ
ପ୍ରସନ୍ନ ହୃଦୟେ ସେହୁ ସ୍ୱଜନେ କରୁନ୍ତୁ ଲୟ ।୧।
ନବ ଉତ୍କଳେ ସେ ଯେବେ ଅଛି ହେବା ଦେବେ ଫଳ
ଏ ସୁନ୍ଦର ଦଶିବ ଏ ଦେଶ ସଙ୍କଳ୍ପ ଯେ ବଳ ।୨।
ପଙ୍କଜ ରୂପ ମଣ୍ଡିତା ଅଶୋକ ନବ ମାଳିକା
ନୀଳୋତ୍ପଳେ ପଟ୍ଟ ସରେ ଏ ନେତ୍ର କଳ୍ପିଣି ଦଣ୍ଡ ।୩।
ଜୟସ୍ତମ୍ଭ ହେବ ଏବେ ଉତ୍କଳ ମଣ୍ଡଳ ମୋର ।

ବନ୍ଧୁ ଯାଅ ଏବେ ଭ୍ରମରେ,
ତଦ ତାଙ୍କୁ ଅମ୍ଭେ ଏବେ ପଥ୍ରେ ରେ । ଘୋଷା ।
ରହୁଅଛୁ ଆଶା ପୋଷିଣ, ହେବ ଯେ ଉତ୍କଳ ନବୀନ
ସ୍ୱଜନେ ବିକ୍ରମ ବର୍ଦ୍ଧନ, ଦେଖ ବାଞ୍ଛିବ ସେ ଯେ ଧନଧାନ୍ୟରେ ।୧।
କେବେ ଯୁଗ ଚଳି ଯାଇଛି, ମନ ଦୁଃଖ କେତେ ସହୁଛୁ
ଆଜ ଏବେ ମୃଦ ଅଛି, ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଉଠଇ ଜବ ଧରୁ ରେ ।୨।
ଜଣାଉଛୁଁ ଶତ ନମନ, ଲଭୁଁ ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କ ପ୍ରୀତିକି
ଥିବ ଉନ୍ନତ ଏଥିରୁ, ଦଣ୍ଡ ଏବେ ଅମ୍ଭ ମସ୍ତି ତୋଷ ରେ । ୩ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଦରହାସ ମୁଖେ ଚାହଁବ, ହେବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଞ୍ଛା ଅମର
ବାଣୀ କଣ୍ଠେ ସେ ଜୟସ୍ୱର, ଦଅନ୍ତୁ ଯଶ ଉତ୍କଳ ଧନ୍ୟ ରେ ।୬।

ବହିଛୁଡ ଜେଜେବାଇ ମୁଁ ଅନାଇ ବହିଛୁଡ ବେଦେ ବାଲ
ଅମର ବାଞ୍ଛିତ ଭୁବନ ଦେଖିବ ବୋଲି ଜେବେ ଅଗାଠକ ।ଘୋଷ।
ଜୟସ୍ୱର ଶୋଭା ଦେଖି ମନ ଲୋଭା କଳ୍ପନାର ଦେବେ ଛବ
ଅଣାକେଶ୍ରେ ଅଛ, ପୂତ ତେଜ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପରମ ପ୍ରୀତିର ରବ । ୧ ।
ମହାରାଜ ବଳେ, ଶକମ ଦେବ ଯେ ଦୟା ଧର୍ମ ଅବତାର
ଉତ୍କଳ ଧବଳ ସ୍ୱଣରି ଅଧାର, ଶୋଭନ୍ତ ସେ ଯେ ଅପାର । ୨ ।
ସଙ୍ଗୀତ ସାହିତ୍ୟ କଣ୍ଠ ବିଭୂଷିତ ଅକ ଭୂଷଣେ ବ ମନ
ଜୀବନ ଥାପିଣ ଦେଲେ ଅନୁକ୍ଷଣ ଦୟା ଚନ୍ଦ୍ରେ ତାଙ୍କ ଧନ । ୩ ।
ଉତ୍କଳ ସନ୍ତାନେ ଗୌରବେ ଉଠିଣ ଏବେ କରନ୍ତୁ ଅର୍ଚ୍ଚନା
ଜୟ ଜୟସ୍ୱର ଅମର ସ୍ୱଗୀୟ ଯୋଗୀଙ୍କର ବନ୍ଦନା । ୪ ।
ମାତ ଉଠୁ ମହୀ ଓଡିଆ ନ ଶୋଇ ଏବେ ଉଠୁ ଗିହ ପଦ
ତୌହରେ ବାହାରୁ ସୌରଭ ବହନ୍ତୁ ଜୟସ୍ୱର ରସ ହୃଦ । ୫ ।

(୪୭) ଅଜ ଜନ୍ମରେ ବହିବ ରହୁ
ତୋହର ପାଶେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ
ତୋତେ ଖୁଣ୍ଟି, ମାନସେ ବହୁ । ୧ ।
କହିବୁ ଦୟା ବାରେ ବାରେ
ମୁଁ ଗୃହକ ବଡ଼ ପିଅସୀ ପଥରେ । ୨ ।
ଦୟା ଯେବେ ହେବ ତୋହର ମୋଠାର
ଦଣ୍ଡେ ଅସି ତୁମ୍ଭ ଦେବାର ବାଳ ବାଳ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମନା ଭଜନ ନାହିଁ ଶୁଣଏ ମାଧବ
ସେ ଯେ ଦେବ ପରମ ପଦ ମୋହନ—
ତ ଭକ୍ତ ଏକଥା ଅନ୍ୟ ଅଗର । ୩ ।
ଅନ୍ଧ ହୋଇ ବହିବ ରହୁ ଘାଣେ ଯେବେ ଶ୍ରୀବ ଭୂତ୍ମେ
ଏକାସନେ ପଦ୍ମତ ସେ କର କମଳ ବଣେ ଧର
କପାଳେ ଭାଗ୍ୟ ନ ଥିଲ ଦେବ କୃଷ୍ଣ ଧର୍ମେ । ୪ ।
ଘଣ୍ଟେ ଗଣ୍ଡ ରକ୍ଷି ଦେବେ ଅବା ସ୍ମଣେ ସେ ଗଣ୍ଡ ଶୃଙ୍ଖି
ଦୃଷ୍ଟେ ଭୂଲେ ଚିଅପା ଦେବ ଧର ଦେ। ଛପ୍ର ମୁଖ ଲଗେଇଛି । ୫ ।
ଶୋଇଥିବୁ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପାଦ ଦେବାକୁ ମନ ବଳାଇ
ଦେବ ମାଙ୍କ ସେ ହାତ ଜନ୍ମ ଚରଣ ଦେଲେ ଧାପି । ୬ ।
ମସ୍ତକ ରଖି ବକ୍ଷେ ଦେବେ ଅବା ଚନ୍ଦ୍ରର ଗନ୍ଧେ ଯୌବନ୍ୟ
ଯାଉଥିବ ମନ୍ଦ୍ରି ପ୍ରାଣେ ଅମୀୟ ରସେ, ଅଙ୍ଗ ଦେବ ତସେ ।୭।
ପ୍ରଭାତ ଦେବ ଯାଙ୍କି ସେ ପୀୟୂଷ ପରଶ ସ୍ୱଣ
ଅନ୍ଧକାର କର, ପ୍ରଭାତ ଏଡ଼, ଦେବ ଜେମନ
ଖୋଲି ରମ୍ୟନ ନୂଷ୍ଟେ ବକ୍ଷେ ସର୍ଷ । ୮ ।
ପଦ୍ମରେ ପଦ୍ମର ଛନ୍ଦ, ବାହୁରେ ଯେବେ ବନ୍ଧନେ ବାନ୍ଧି
ମୁଁ ତୋ ଚରଣ କଙ୍କଣ ଶବ୍ଦ ଅପମାନ ନାହିଁ ମୋହନ ।
ମରଣ ଅଟିଲେ ମୁଦେ ମୁଁ ଦେବ ଅଣ୍ଡି ମୁଦ । ୯ ।
ନାଚିବ ଯେବେ ଦର୍ପେ ଅଶ୍ରୁ କୋଣେ ଠାକୁ ଥିବ ତ ସେ
ନାଚିବ ଖାଇବ ମୋତେ ଯହିଁ ଯହିଁ ମୋହନ ସେ । ୧୦ ।
ଥିବେ ନାହିଁ ଯେବେ ଦେହ ରେ, ଭୂ ଅଭ ମୁହିଁ ରେ
ପରମ ପ୍ରେମେ ଦେଖେ ବହୁଭୂବେ
ଯାଚିବୁ ଦବସ ଭଜଣା ପ୍ରେମେ ଲହି ଓର । ୧୧ ।
ଏତୁକ ମୋର ମାଗୁଣି, ରଖିବୁ ତ ପ୍ରିୟ ମନେ ଗୁଣି । ୧୨ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ନିଶୀଥ ଚନ୍ଦ୍ରମା ରହୁଛି ଚାହିଁ ।
ମିଥ୍ୟା ଏଥିରେ ଟିକିହେଁ ନାହିଁ । ୧୩ ।
ମୁଁ ଯେ ତୋର ଚିତ୍ତ ପ୍ରିୟ ହେବା ପାଇଁ
ଦେଇଛି ମୋ ଚିତ୍ତ ତୋପାଦରେ ଲଗାଇ । ୧୪ ।
ନିଶୀଥ ଆକାଶ ତଳେ ଶୋଇଥିବା ବେଳେ
ମୁଁ କେବଳ ରହିଥିବି ଚାହିଁ
ବକ୍ଷେ ରକ୍ଷି ମୁଣ୍ଡ ମୁଦ ଲଭିବ ଯାଇଁ । ୧୫ ।
ମରଣ ଦୁଃଖକ୍ଲାନ୍ତ ଏହୃଦୟ ଲାଗି
ସତ କହି କହୁଛି ଆନନ୍ଦେ ଯାଆନ୍ତି ଶୋଇ । ୧୬ ।
ଅଚିର କାଳ ଥରେ ଦେଖିଲେ ଥରେ ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
ନିସ୍ତବ୍ଧ ଧରଣୀ ନିସ୍ତବ୍ଧ ଆକାଶ ରହିଥିବ ଚାହିଁ ଅନ୍ତର ।
ଉଡ଼ିଯାଏ ଏବେ ନିଶୀଥ ପକ୍ଷୀ
ତ ବାରତା ଯେନ ଯାଉଛି ଉଡ଼ି ନୀଡ଼ ଉପେକ୍ଷି । ୧୮ ।
ହୃଦୟ ଗୀତ ସେ, ବୃକ୍ଷର ନୀଡ଼ରୁ ପକ୍ଷୀରେ ବେ
ପ୍ରେମର ପରଶ ସାର, ପ୍ରେମଇ ଜୀବର ସାର
ସାବଧାନ ଅବଧାନ ସେଥିରେ ନ କର । ୧୯ ।
ଯିବ ଯାଉ ଜୀବ ମୋ ପ୍ରାଣ ବାନ୍ଧବ
ପ୍ରେମରେ ଥାଉ ମୋରେ ବନ୍ଧେଇ
ତୁଇଁ ତାହା କର ତତ୍ତ୍ୱ ବର ମୋର
ଅଙ୍ଗ ହୋଇ ରହୁବ ଶତ ପାଶେ ବନ୍ଧି । ୨୦ ।

ଜୀବ ! ଏତ ଭାବନା ଥିଲା କି ହେ ଭାବ ।
ଯେତେ ଭାବଲେ ହେଁ ସେତେ କଠିନ ହୁ
ଏତେ ଭାବର ବାହୁଡ଼ି ହେ । ଘୋଷା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅକାଶେ ଖୁଜିଲି, ମୁହିଁ ଥିବ ବୋଲି, କାହିଁହୁଁ ପାଇଲି ନାହିଁ
ଛାଡ଼ି ମୋତେ ଯେ,   କଉବଟେ ଗଲୁ,
ପାଇବି କି କରି ତୁହିଁ ହେ ଭାବ । ୧ ।

ଅନ୍ତରେ ପଶିଲି, ଧ୍ୟାନେ ମାଗିଲି, ଅପୂର୍ବ ଅରୂପ ବେଶ ।
କିଛି କ୍ଷଣ ପରେ,   ଖସି ଗଲ ଧୀରେ,
ମୁଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା ହେଁଟ ହେ ଭାବ । ୨ ।

ବର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଣ୍ଣ, ଅଉ ନାହିଁ ହର୍ଷ, କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ଏ ଯନ୍ତ୍ର
ହେଲା କ୍ଷୀଣ ମୋହ   ଗର୍ଥେ ଅବସାଦ,
ଅଉ କି ହେବ ଗୋ ଫଳ ହେ ଭାବ । ୩ ।

କାହାପାଇଁ ମୁହିଁ, ବସିଥିବି ରହି, କହ କହ ଭୁଲି ମୋତେ ।
ଦନ ଗଲା ଶୂନ୍ୟ,   ହେତେ ବର୍ଷେ ଗଲା,
ଅଉ କି ଫଳ ବରଷେ ହେ ଭାବ । ୪ ।

ମାନସର ଲୀଳା, ମାନସେ ରହିଲା, ଭାବେ ଅଉ ଲଭ ନାହିଁ ।
ମରମରେ ପଶି,   ଦେଉଅଛୁ ହସି,
ଏବେ ଦେଉ ସୋଭ ସେହି ହେ ଭାବ । ୫ ।

ପ୍ରାଣେ ପ୍ରାଣ ରଖି, ହିରେ ହିର ଚୂଳି, ହେତି ହେଲେ ଜଣେ ମୋର
ଏ ଜୀବନ ଧନ,   ସ୍ବପ୍ନେ ସମାପନ,
ହେବ ନ ହୁଏ ଗୋଚର ହେ ଭାବ । ୬ ।

ଯହିଁ ଚହିଁ ମୁହିଁ ଭୂଲେ ପଛେ ଯାଇଁ, ଭୋହର ମୂରତ ସମସ୍ତ
ଦେଉ ମୋର ସାଥୀ,   ଏଥି ସେଥି ତଥି,
ନିର୍ବାଣେ ଲଭେଁ ଅବନ୍ଧ୍ୟ ହେ ଭାବ । ୭ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବସିବି ଖାଲି କକ୍ଷରେ ମୁଁ ଅବେଗେ ବରବ ଦନ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦେ ।୧।
ଦେଖିଲ୍‌ଦନ୍ ମନ ନ ଭରେ ।
ସେ ଯେବେ ମୋତେ ବାନ୍ଧିଲା ଫାନରେ । ୨ ।
ବାନ୍ଧବନ୍ଧେ ବୃକ୍ଷ ଚନ୍ଦନ ବାନ୍ଧ ।
ଏତକର ମାଗୁଛି ମୁହିଁ କାନ୍ଦ । ୩ ।
ସୁଖୀ ହେବାପାଇଁ ଦନ ଗୁଡ଼ ।
ମନ ଖୁଣ୍ଟେ ଯେ ମୋର ଅଭ । ୪ ।
ଅନୁକ୍ଷଣ ତାହାର ଭାବନା ।
କରୁଅଛି ମୋ ମନ୍ ଏଏ ଜାଣେନା । ୫ ।
ଦେବେ ନ ଦେଖିଲେ ଦଣ୍ଡ ନ ସରେ ।
କଲମ୍ କଲେ ପୁଣି କୌତୁକ କରେ ।
ଧସ୍ତ ନ ଦେଇ ହଟହଟାରେ ।
ହୁଏ ମୁଁ ବେଢ଼େ ଅଧୀର ହତାଶରେ । ୬ ।
ତାର ଭୁଜା କୋମଳ କପୋଳ ।
ସତେ କ ସେ ପୁଷ୍ପ କୋମଳ । ୭ ।
ଦେଉଛି ସେ ଯାଚି ପସ୍ତଣ ଦେଉଛି ।
ସହି ନ ପାରେ ଅନ୍ୟ ଯେବେ ପୃଚ୍ଛି । ୮ ।
ଗାଇଲେ ସେ ସବୁନ୍ତ୍ର ଲାଗେ ମୋତ ।
ଚିତ୍ର ଅଙ୍କାଡ଼ ହୃଦକଛ ତାର ସକଳେ କହନ୍ତ ନାଁ ।୯।
କସନ୍ତ ପାଟଳ ଅବା ନାଇ ନବ ଶାଢ଼ୀ ।
ଚିଙ୍କ ଯେବେ ଉଷ୍ମ ହୁଏ ସ୍ନିଗ୍ଧ ମୁଖେ । ୧୦ ।
କ ସୁନ୍ଦର କ ସୁନ୍ଦର ଦଣେ ସେ ସମ୍ମୁଖେ
ସତେ କ ଅପ୍ସରା କନ୍ୟକା ଓହ୍ଲାଇଛି ଧର ସ୍ୱର୍ଗ ଦେଶ ।
ଚଞ୍ଚଳ ନୃତ୍ୟଶୀଳ ହୁଏ ଯେବେ ସେ କବରୀ ଫିଟାଇ
ମରମେ ଅସି ଅଧିଯାଏ, ଯାଏ ସେ ହୁଇଁ ହୁଇଁ । ୧୧ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

କାନ୍ଦେଉଛ ମଣି ପ୍ରାଣ ତାହାର ହୃଦୟ କଣରେ
ଧନ ନାହିଁ ମୋର ତାଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ଅନ୍ତର ପାଖରେ ।୧୨।

ଏବେ କାନ୍ଦେଉଛ ତତ୍ତ୍ୱ ଜଣ ତାର ଠାଏ
ମନ ମୋର ଜାଣିବା, ବାଇବା, ଶୁଣିବା ପାଇଁ,
ଧାଏଁ ଯେ ଧାଏଁ ।୧୩।

ଧନ୍ୟ ହୋଇଅଛ ମୁହିଁ ପାଇଅଛ ଯେତେଦିନ ହୃଦୟ ଜଣ
ହୋଇନାହିଁ ନିର୍ଦ୍ଦୟ କେବେ ସେ,
ଡରୁଅଛ ଲାଜ ଅପମାନ ଭୁଲୁଛ ଯେବେ ଅଣ ।୧୪।

ସେତ ପୁଲକ ରଖିଛ ହୃଦୟେ ଭଣ
ସବୁ ଦେବ ସେ କେବେ ସେଥିଲାଗି ପାଗଳ ସ୍ୱପ୍ନ ।୧୫।

ପାଗଳ ଯେ ଅଛ ସ୍ୱାର୍ଥପର ଅପର ସ୍ୱାର୍ଥ ନ ଦେଖେ
ଅଦୋଷ ପାଏ ମଧ୍ୟେ ମଧ୍ୟେ ଅଛ ସ୍ୱାର୍ଥପ୍ରେମ
ଯେତେବେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣେ ।୧୬।

ବନ୍ଧୁଛ କଲ ଯେବେ ଦେଉଛ ଛୋଡ଼ି
ମରିବା ପୂର୍ବରେ ଏବେ ସ୍ପୃହା ଜନ୍ମୁ ହୋଇନାହିଁ ।୧୭।

ଥରୁ ସେ ଦେଶକୁ ନାଭି ନାଭି ବଢ଼ୁ
ଚାଲ ଚାଲ କର ଚନ୍ଦ୍ରମା ପରୁ ବଢ଼ୁ ।

ବନ୍ଧୁ ଗଢ଼ିବାର କଥା କେଲେ ମୋତେ
କହୁ ଦେବୁ ବଣ ଖାଇ ଘୋଇବ ନିତ୍ତି ନେତ୍ରେ ।୧୮।
ମୁଁ ତ ଲୁଚେଁ ନା ପାପ ମନ୍ଦସ୍ମ ମୋହ
ହେ ପ୍ରିୟ ମୋର ! ମୁଁ ଯେ ଅଳ ଲୁବେ ବନ୍ମୋହେ ।୧୯।

ଶରୀର ଦେବ ଅସ୍ଥିର ପରଶ
ହାତ ହାତ ଯେବେ ଧରେ
ନାହିଁବ ପ୍ରେମରେ ଷଦର ସ୍ୱରେ ।୨୦।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୋହନ

ମନ ଉଡରେ ଘୂରବାପାଇଁ ସଦା
କୁଳର ବାଧା ନ ମାନଇ ମନ ସୁଧା ।୧।
ବାହାର ଭେଦ ଅଭେଦ ବୁଝି ନ ପାରେ
ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର ନପାଇ ପ୍ରେମରେ ଥରେ ।୨।
ଜୀବନ ନେବା ସନ୍ଧ୍ୟାର କୂଳେ ବସି ମୋହନ
ମୁରଲୀ ବଜାଇ
ଅକ୍ଷି ଅଧରଙ୍କ ପ୍ରେମ ପୁଲକେ ମାତି ପ୍ରିୟ !
ଦବସ ନେବା ବାହୁ ।୩।
ଅମୃତ ଦଣୋହୁ ଢଳାଇଲେ ତାକୁ
ନଜ ହାତରେ ତା ମୁଖରେ ଲଭ
ମୁଖୁଁ ଛଡ଼ାଇ ଅଧେ ମୁଖେଁ ଜଳେ ଲଉବାଭ
ପୁଲକ ଯିବ ସର୍ବାଙ୍ଗ ଭେଉ ।୪।
ଥାନ ଜଡଇ ଦେଖି ପ୍ରେମେ ଯିବା ମାଭ
ହୃଦୟ ହୃଦୟ ଲଉ ନ ପାହୁବ ସ୍ୱଭ ।୫।
ମଞ୍ଜ ହେଲେ ଧାଇଁ ଯାଏଁ ଭୋଲେ
ତାହାର ମୂରତି ଦେଖିବାପାଇଁ
ସେଭୁ ମୋର ସଙ୍ଗୀଲ ହଂସ ମନ ସଉଭେ ଖେଳଇଁ ।୬।
ଅଜନମର ସଙ୍ଗୀତ ବନ୍ଧନ ଜୀବନ ମୋର
ଅଭ ଦୋଉଛୁ ଅନ
ମୋ ପ୍ରିୟ ରାଧା ହୃଦୟ ମୋହନ ମୂରତି ପାଶେ ସ୍ୱଭବାର
ଏବେ ହୋଉଛୁ ମନ ।୭।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଉତ୍କଳର ଜୟ ବୋଲ ତୁ ଉଠରେ   ଉତ୍କଳର ଜୟ ବୋଲ ।
ନବୋଲିଲେ ଆଜ ସଙ୍ଗ୍ରାମ ଜୟଶ୍ରୀ ଯାଉଛି ସଙ୍ଗେ ମିଳ । ପଦ ।
ନବ ଲୁପ୍ତମିତ ଉତ୍କଳ ଅଙ୍ଗତ ଦଶଇ କେତେ ସୁନ୍ଦର ।
ଥିଲା ମୃତ ପ୍ରାୟ, କରୁଥିଲା ହାୟ, ଏବେ ଅଭିଶାପ ଦୂର । ୧ ।
ମାତୃଭୂ ହସିଲେ, ପରମ କହିଲେ, ଉତ୍କଳୀୟେ ପ୍ରେମେ ଝୁର ।
ସନ୍ତୋଷ ବାନ୍ଧବ, ଉତ୍କଳ ମାଧବ, ଦେଖ ଅଛେ ଶୁଭବସ୍ତ । ୨ ।
ଝଙ୍କଣ ସୁଜନେ, ମାନସ ମୋହନେ, ଏବେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ କର
ସୁରଭିରେ ଭରୁ, ଉତ୍କଳର ମରୁ, ଦେଉ କ୍ଷଣେ ଭରପୂର । ୩ ।
ହୋଇ ତୁ ତୁରଙ୍ଗ, ହୁଅ ତୁ ଗୁଣଙ୍ଗ, ଥାଉ କର ଅଧିକାର ।
ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ହୋଇଲେ, ଉତ୍କଳ ଘଇଲେ, ଉଠିବ ବେଦ ମନ୍ତ୍ର । ୪ ।
ଉତ୍କଳ ସାଗର, ପ୍ରେମରେ ଅପାର ଲୋଟଇ ସେ ତରଙ୍ଗ ।
ଅଗଣ୍ୟ ଦେଶରୁ, ଅନନ୍ତ କାଳରୁ, ଧାଇଁ ଅସେ ନାଶ ନର । ୫ ।
ସାମାନ୍ୟ ନୃଦୈବ, ଉତ୍କଳ ଦେଶବ, କର ଜୟ ଜୟକାର ।
ଜଗତ ମୋହିନୀ, ମାନସ ରଞ୍ଜିନୀ, ଜୟ ଜୟ ମୋ ଦେଶର । ୬ ।

ଅଲୋକ ସାଗରେ ସ୍ନାହାକ କରଣ
ପୂର୍ଣ୍ଣ ନୟନେ ନିରେଖି ରୂପ ଛନ୍ଦ ।
ହୋଇଲି ଅଜ ମୁଁ ତ ତନ୍ମୟ   ମହିମା ମହିମା ଏ ତାହାର
ଅଳ ବୁଲୁଥାଏ ପଦ୍ମରେ ପଦ୍ମରେ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ॥
ଯେ ମୋହର ଅଟେ ଭବ କର୍ଣ୍ଣଧାର
ତାହାଙ୍କ ପଛେ ଚଳେ ମନ ମୋହର
ଧରେ ତାଙ୍କୁ ମୋ ପ୍ରାଣ ପୂର ତାପାଇଁ ଅର୍ପିତ କର ।
ଦେଇଛନ୍ତି ସେମାନେ ଅମୃତ ରସ ଭରି

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଯେଉଁଠି ଥିଲୁ ପାଶେ ହେ ଶ୍ରୀହରି ।
ତନୁ ମେଳେ ଥାଉଁ ଣ ଯାଏଁ ନଟ୍ୟ ଗୀତେ ଅଧୀର ସ୍ୱର ।

ପ୍ରେମସାଗର ସେ ଭୁବନ ମନ ମୋହନ
ମୋ ହୃଦ ପଦ୍ମ କୋପରେ ଝଙ୍କର ନନ୍ଦନନ୍ଦନ । ଘୋଷା ।
ଜୀବନେ ମୋହର ସେ ଦିବ ସୁନ୍ଦର ଚନ୍ଦ୍ର ଗଗନରେ ବସ୍ତ ।
ପ୍ରେମର ପିଭୁଳ ମୋ ସ୍ନେହରେ ଦୁଲ ବନ୍ଧୁ ବସୁନ୍ଧର ପସ୍ତ ।୧।
ସୁଧା ସଙ୍ଗୀତରେ ଚାହାଁ ନାମ ଦୂରେ ଶାନ୍ତ ସମାହୃତ ସେ
ଚରଣ ପଙ୍କଜ ସେବିବା ପାଇଁ ତ ମନ ମଧୁକର ଧାଏଁ ।୨।
ମୃଦୁହାସ ଅଧାର ବେଦନା ମେଣ୍ଟୁ ତ ରତ୍ନସିନ୍ଧୁ ଚନ୍ଦ୍ରାନନ ।
ତରଙ୍ଗିତ ସେ ସ୍ନେହ ଦୋଳା-ଯୁଗଳ ବକ୍ର ହୃଦ ଦରପଣ ।୩।
ଅମୃତ ରସରଥ ତର ସହୃଦ ଭୁମେ ତବ କଣ୍ୟନଚ ।
ମାଜ ହୃଦ ଦରପଣ ଚିଦମ୍ବର ରଖିବୁଁ ଗନ୍ଧେ ମୋଦତ ।୪।
ପଡ଼ନ୍ତୁ ଅମ୍ବର ଦେହ ଜଗତ ସାକ୍ଷୀ ଚିରକାଳ ଜନେଶ୍ୱ ।
ଜନମ ତର ଧନ୍ୟ ତନୁ ରଖ ହେ ପିଟାର ଦେଅ ମୋ ଅକ୍ଷି ।୫।

ଦଅ ଦଅ ମୋ ଚିତ୍ତର ସୁଖ ସୁଧାକୁ ହେ । ଘୋଷା ।
ମନ ଚଳି ଦେଖେ ଯଳ, ମୋ ନେତ୍ରାନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ
ନ ଦେବ ତୋ ପ୍ରୀତଦାନ ମନକୁ ହେ ।୧।
ଲବ ଦୋଷ ଦେବେ ମୋର, ତୋ ବୁଝାଇ ଘୁରୁଁ ବର
ନ ବଳିବ ତତ ତୋ ଭୁଷାକୁ ହେ ।୨।
ଦେବେ ଭଣି ରଜାଗଣ, ହୋଇ ରହୁନ ପାଞ୍ଚ,
ହୃଦେ ନ ବନ୍ଧୁଲ ସେ ଦୟାଳୁ ହେ ।୩।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଛଳେ ଛଳେ ଏହୁଟରି, ଚେତେ ନାହିଁ ନାକି ତରି
ପ୍ରାଣ ନେଲ ମୁଁ କହିବ କାହାକୁ । ୪ ।
କାଷ ବୃନ୍ଦ ଛତ ହାସ, ଅଧରୁ ଅମୃତ ରସ,
ହେବା କଥା ଭୁଲିଲ କି ସଦାକୁ ହେ । ୫ ।
ପାଦ ସେବା ଲୋଭ ମୋର ତନେ ହେଲେ କି ହେ ତୋର
ଦୂରି ନାହିଁ ନୂଦେ କ୍ଲେଶ ସେବାକୁ ହେ । ୬ ।
ପ୍ରିୟ ଦର ବନ୍ଧୁ ତୋର, ମୋର ମନ ପ୍ରାଣ ହର,
ତତ୍ତ୍ୱବର ଧନବାର ଆଶାକୁ ହେ । ୭ ।
ଲଜ୍ଜା ଭୂତ ଦେଇ ମୁହିଁ ଚରଣ ସେବିବା ପାଇଁ
ମନ ବଳାଇଛି ଦେଖେ ଯାହାକୁ ହେ । ୮ ।

ବରଷା ମୁହିଁ ଭୂଲେଁ ସ୍ୱଭରେ ବାହା ଅଣାରେ
ମୋହର ସାଙ୍ଗେ ବେନ୍ଥ ନାହିଁରେ ଉଦାସୀ ମୁଁ ରେ ।୧।
ବଏ ପରଶେ ହୃଦୟ ମୋର କହୁ ନୂହଇ
କାହାର ପାଇଁ ଉଦାସୀ ହୋଇ ଭୂଲେ ଯେ ମୁହିଁ ।୨।
ଚନ୍ଦ୍ରାବେ ମୁହିଁ ଯାଏ ଯେ ଶୋଇ ସପନେ ଲୋର
ଛାଡ଼ିଣ ଉଠି ବଇଷ ହୋଇ ବସେଁ ଦେବାଣ ।୩।
ଚନ୍ଦ୍ରମା ଫୁଟ ତତ୍ତ୍ୱ ଉଜଳେ ବାହ୍ୱପିଲ୍ ସେ
ଉଦାସୀ ମୁହିଁ ଘିତ ଭୂଅନ୍ତେ ଅସିମ ଦେଖେ ।୪।
ଗୋପନେ ଅଛି ବଏ ସେ ସେଠେ କହୁଛି କଥା
ଶୁଣିବା ପାଇଁ କାନ ଡେଇ ଯେ ଶୁଣ ସେ କଥା ।୫।
ସହଜ ଗାନ ଯେ ଦନମାନ ଗାଇଣ ସବୁ
ଏବେ ଅଇ ମୁଁ ପାରୁ ନାହିଁ ସେ ଶୁହିଁଛି ପ୍ରଭୁ ।୬।
ଦବସ ଯେତେ ରଜନୀ ଅଯେ ଷାହା ଯେ ଭୁଞ୍ଜ
ଯନ୍ତ୍ରତ ହେବେ ସେଯର ଗଲେ ତୋ ବୋଲେ ଅନ୍ତ୍ର ।୭।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏତେ ଦଶା   ଜଣ ଯେବେ ଗୋ   ହୋଇବ ତୋର
ସକଳ ମାୟା   ଚେତନ ମୁହଁ   ଭୁଲିବ ଥିର   ।୮।

ନନ୍ଦନ ଭୁବନେ ନୂତନ ପଲ୍ଲବେ ତେଜ ଗନ୍ଧେ ଲୋଭେଣି ପାଣି
ଦୁହିଁ ଦୁହିଁ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଛନ୍ତି ସାର ନଗର ଯାଅ ହେ ଆଣି
        ଭୋ ସଜନ ! ତୋମ୍ଭର ହୋଇଣ ସ୍ୱବେ
ଅନୁରାଗରେ ନଚି ପ୍ରଦାଇଣ ବସି କେତେ ଅଶ୍ରୁ ପୋଛୁଥିବେ ।୧।
ମନ୍ତ୍ର ଭାଷା ତାର ସମ୍ଭାର ବର୍ଣ୍ଣିର ମୋ ମନ ବଳ ଉଚାଟ
ନଗ୍ନ ଯେ ବାଟ ବୁଲିଅଛି ପଥ ଭୁଲି ଯମୁନାର ଘାଟ
        ଭୋ ସଜନ ! ମନାଇ ଚାହିଁବେ କୂଳ
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ସୁତର ଦେଖ ସେ ଅଗର ବଦେଶ୍ୟ ଅସିଲେ ଫେର ।
ବା ନାମେ ଫେସ୍ତବ ଦଶ ହେ ବସ୍ତବ ଛୁଟିବେ ଧୂଳି ମହୀ
କହିନ୍ତୁ ବୃନ୍ଦାଇ, ଅଭୁ ନବଣ୍ଡାଇ ନୂତର ଥିଲେ ଏହୁ
        ଭୋ ସଜନ ! ଅଶାପ କରନ୍ତୁ ଦୂର
ସ୍ୱମାନ ଭାଙ୍ଗିଣ ନ ପକାଇ ଅନ ପ୍ରେମେ ଦୁଅନ୍ତୁ ଦଲୋର ।୩
ଉଲ୍ଲସାଇ ମନ ବହଇ ପବନ ଅହିଅଛନ୍ତି ଦବନ
ଗୁଞ୍ଜିଣ ମଞ୍ଜୁଳ ପୁଷ୍ପ ସୁକୋମଳ ପିଇଥାଅ ଦାଇ ପ୍ରମନ
        ଭୋ ସଜନ ! ଅସ୍ତ୍ରିଗିଣ ଭୁମିବ
ଅନ୍ତ୍ରଗାମୀ ଭବ ଜୋଡ଼ୁଚେ ସତ୍ୱର ପ୍ରେମ ତର ସତରବ ।୪।
କାହିଁଚ ସଙ୍ଘାତ ବସନ୍ତ ଅଦାଚ ପାଇ ଏବେ ଦୁଃଖ ଭୋଗ
ଦିବ୍ୟ ରୂପ ରେଖ ବସ୍ତ ଏବେ ଦେଖ କରିବାକୁ ଯେ ସଂଯୋଗ
        ଭୋ ସଜନ ! ଜସ୍ମୁ ବାଦ୍ୟ ନାଦ ଗର୍ଜେ
କମ୍ପିବ ଅବନୀ କରି ଜୟ ଧ୍ୱନି ଅଗତ ପ୍ରବାସ ଏବେ ।୫।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୋ ପରାଣ ଶୀତଳ ଚନ୍ଦ୍ର
ମୋ ପରାଣ ପୁଲକ ବନ
ମୋ ଚିତ୍ତ ପ୍ରେମ ସୁଧାକର
ରହିଲ ଚାହିଁ, ଜାଣିଲ ନାହିଁ ।୧।
ଶ୍ରାବଣ ଧାର ପୁଲକର ଧାର
ନବମାଳ ହୃଦେ ଯାଉଛି ଖୁଲି
ତୁମ୍ଭେ ଅସିଥିଲ, ଚିତ୍ତ ପାଶେ ଥିଲ
ଏବେ ଦୂରେ ଗଲ ଗଲ କେ ଭୁଲି ।୨।
ମୁଁ ବରଲେ ବସି, ଲୁହଲ ଚରସି
ପରଶେ ନାହିଁ ସୁଖ, ନଦେଖି ତୋର ମୁଖ ।୩।
ବନ୍ଧୁଗର ଭାବ; ଅସେ ନାନାଦିକ
ମୋତେ କରେ ସେ ଉଦାସୀ
ଏବେ ବନେ ବନେ ବୁଲି; ଭଜନ ମୁଁ ଗାଇ
ତୋର ନାମେ ମୁଁ ପିଆସୀ ।।
ଅକାଶ ସ୍ଥିର; ଧରଣୀ ସ୍ଥିର, ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥିର
ମୋ ଚିତ୍ତ ଶୂନ୍ୟ, ଜୀବନ ଶୂନ୍ୟ ମରଣ ମୋର ।୫।
ଚାହିଁଅଛି ଦୂର ମୋତେ, ଜଡ଼ିଥିଲ ପ୍ରେମେ ଯେତେ
ସଞ୍ଚାରିଥିଲ ପ୍ରେମ ରଙ୍ଗତେ, ପୁଲକିଥିଲ ସାଥେ ବ୍ୟଙ୍ଗତେ ।୬।
ଅଛି ବୃଥା ଜୀବନ, ନାହିଁ ମନ ନାହିଁ ପ୍ରାଣ
ଚଲେ ମୁହିଁ ଧୀରେ; କହେ ମୁହିଁ ଧୀରେ ।୭।
ନୟନ ମୋର ଯାଉଛି ଦଉ, ପରାଣ ମୋର ଯାଉଛି ଭାଙ୍ଗି
ଖୋଜୁ କୋଉଣ ରହୁଛି ମୁହିଁ,
ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଛି ମୋର ଏ ଦେହୀ । ୮ ।
ପୁଣି ଯାଇବ ଯେବେ, ଧାଇଁ ଅସିବ ଏବେ
ଏଥୁ ଅପାରେ, ବନ୍ଦି ରହିଁ ରେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଯିବ ଅବା ଧାଇଁ, ମଳୟ ବା ବନ୍ଧୁ
ପାଇବ ତ ସନ୍ଧାନ, ତୋହର ମୋ ମୋହନ ।୯।
ଏତଳେ ରହୁଛି ମୁହିଁ; ତୋହର ଷଷ୍ଟ ଚୂର୍ଣ୍ଣ
କହୁଛି ତୋତେ ।
ତେବେ ବାଧା ହୋଇଥିବ, ସକଳ ଦୂର ହୋଇବ
ସେବକ ତେବେ ।୧୦।
ଜାଣିଛ ଅଛ ମୋହର ମନ, ଚିହ୍ନ କହୁନାହୁଁ ସେକଥା ଜାଣ
ଦନକ ପାଇଁ ଅସ ହେ ଧାଇଁ
ଚଢ଼ିବ ପଛୁ ସାଥ ହେ ଜଡ଼ି
ମୋହର ବୋଲେ
ପୂରବ ସାଥ ଅମୃତ ଢାଳ
ଶୁଖ ହେ ଖେଳେ । ୧୧ ।
ଦୂଃଖ ଭବ ତତ୍ତ୍ୱର ନିବାରିବ ବାରବାର
ଷସ୍ୟ ଶ୍ୟାମଳମାରେ ଦେବ ଛନ୍ଦ ଭରି ।
ମୋ ନବୃନ ପିଥର ମୋ ଶସ୍ୟର ଶିହର
ଶବ୍ଦେ ଯିବା ଅମୃତ ଧାର ଅମୃତେ ଭର ।୧୨।
ତଃବନ୍ଦ ମୋ ପ୍ରାଣ ବେଢ଼େ ସେ ଦ୍ରୁତାତଳ
ତାହାଂଏ ବହି ଉଲ୍ଲାସେ
ଭବରେ ମୁହୁଁ ଝୁରେ ଯେ ମୋହନ
ଥାଅ ଥସ ଦର ହଷାଟେ ।୧୩।
ାଳିବ ନାହିଁକ ମୋ ପାଶେ ଧାଇଁ
ହୁବ ଯଦ ହେ ଯିବ ମୁଁ ତହୁଁ
ରହିଛି ଯହିଁ ।୧୪।
ଅର୍ଥ ମୋର ଜୀବନ ଯେ ସ୍ୱର
ସଂସାରେ ଭ୍ରମିବ ତାହାର ପାଇଁ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବ୍ୟର୍ଥ ଜୀବନେ ଫଳତ ନାହିଁ
ଟଳ ଅଛ ହେ ଯାଇଁ ମରଣେ ପଣ ପାଇଁ
ଶୀତରେ ଶୀତଳ ପ୍ରାଣେ ନାହିଁ ବଳ
ନାହିଁରେ ନାହିଁ ।୧୫।
ତାହାକୁ ଅଛୁ କହୁଛ ତୋର ନା ମୁଁ ପ୍ରବାହର
ମୃତ ସ୍ରୋତାସ୍ମିନ ହୋଇ ଅନ୍ତରେ ଅନ୍ତରେ ରହୁ ।୧୬
ଦଶା ଫିଟିବ ଅଟିବ ବତ ଚଢ଼ିବ ପୁଣି ଦୁଦ ସାଥ
ଏହୁ ଅଣାରେ ବଢ଼ିବ ମୁଁ ରେ
ତୋହର ପସ୍ତୁଣ ପସ୍ତୁଷ ଦୁଷିବ ଜଗତେ ମୁଁ ଅଶେଷ ।୧୭।
ଅଟିଲେ ମୋ ଭଷ ପୂରଣ ମୁଁ ଅଭ
ମୁଁ ଏବେ ଝୁରିମରେ ମୁଁ ତୋହରି ପାଇଁରେ
ଅକୂଳ ବସାକୂଳ ହୋଇ ବୁଝି ଅଛୁ ବଣୁନାହିଁ
ନ ପାଇଲେ ଉଦାସୀ ହୋଇ ଏ ଧରାରେ ବୁଲିବ ଯାଇଁ ।୧୮।

ଗଗନଥାଳୀ ରବି ଚନ୍ଦ୍ର ଦୀପକ ଜ୍ୱାଳ
ତାରକା ମଣ୍ଡିତ ସେ ମୋତି ବର୍ଣ୍ଣିତ
ଧୂପ ମଳୟାନିଳ, ପବନ ଚାମର
ସକଳ ବନସ୍ପତି ଜ୍ୟୋତି ପ୍ରଶିତ ।
ସେ ତ ଅଛେ ହେ ନିରଞ୍ଜନ ତୋର ଅରତି ।
ଅନାହତ ଶବଦେ ବାଜଇ ଯେ ଭେଦ୍ ନାହିଁ ଭେଦ ।
ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ନୟନ, ନୟନ ପ୍ରତି ତବ ନାହିଁ
ସହସ୍ର ମୂରତି, ମୂରତି ପୁଣି ଅଛେ ନାହିଁ ।
ଅମୃତ ପଦ କମଳ ପାଦ ପୁଣି ନ ରହୁ
ଗନ୍ଧହୀନ ହୋଇ ତବ ଗନ୍ଧେ ମନ ଲହୁଛନ୍ତି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସନ୍ଧ୍ୟରେ ଉଜ୍ଜଳ ତୁମ୍ଭେ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ହୋଇ
ତୁମ୍ଭ ଆଲୋକେ ସକଳେ ଆଲୋକିତ ଥାଇ
ସେହି ପରମଙ୍କରୁ ଜ୍ୟୋତିରେ ପ୍ରକଟିତ
ତାଙ୍କର ପ୍ରେମରେ ଅମୃତ ଅବଢ ତୃପ୍ତିତ ।
ହରି ଚରଣକମଳ ମକରନ୍ଦ ଲୋଭତ ଅଶା
ଅନୁଦିନ ଜାଗେ ମୋର ଏହି ଆଶା ।
କୃପାବାରି ବରଷି ନାଶକ ସ୍ୱଚତକୁ ଋଷା
ଦୁଃଖତର ପ୍ରଭୋ ଦଅ ତବ ନାମେ ରସା ।

ପରଶ ତୋହର ଯେ ଲଗଲ ରୂପେ .
ଦେଖିଲି ପ୍ରଥମ ଦିନ ଯେବେଠୁ ତୋତେ । ଘୋଷା ।

ବିଧାତା ରୂପ ଦେଇ   ଜନମନ ମୋହାଇ
ଧରାକୁ ଉତରନ୍ତି   ସ୍ୱରଗ ସ୍ୱପ୍ନ ଯେତେ । ୧ ।

ଦେଖିଲି ଥର ଥର   ମୁହଁ ଗୋ ଯେତେ ଥର
ମୋ ପ୍ରାଣକୁ ମୋହିଲ   ତୁମ୍ଭେ ଅପୂର୍ବ ସ୍ୱତେ । ୨ ।

ସ୍ନେହମୟୀ ମୂର୍ତ୍ତିତ   ସେହୁ ଅନନ୍ତ ପୂତ
ଜୀବନେ ଦେଖି ଅପୂର୍ବ ସ୍ନେହେ ଭରେଁ ମୁଁ ଯେତେ ।୩।

ତାଳ ସୁରରେ ପାଶେ   ରହିଲ ସ୍ନେହ ବନ୍ଧ
ଦେଲ ଯେ ମୋତେ ସ୍ନେହ   ସାଗରେ ଭଳ ପରତେ ।୪।

ବଢିବ ଏହୁ ସ୍ନେହ   ମଧୁ ମଧୁର ଗେହ
ମୋ ମନ ପରଶିବ   ପୁଲକ ଭର ତରେ । ୫ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୁଁ ଯାଉଛୁ ଯାଉଛୁ ରେ ତୋ ଆଶା କରିଣ ।
କେତେ ଖୋଜି ଖୋଜି ତୋତେ ରହିଲିଣି ଥକି । ଘୋଷା ।
ଜୀବନେ ଲଭିବାପାଇଁ ତୋହର ସଙ୍ଗ ମୁଁ ସୁଖ ।
ହୋଇଛି କେତେ ଯେ ବାଟ କହିବ କେ ମାତ । ୧ ।

ଯାଇଅଛି ଯେ ତୋହରେ ମୋହିଛି ତାକୁ ମୋହରେ
ମୁଁତ ପାଇବ ପାଇନି ପ୍ରାଣ ଯାଏ ସୁଖ । ୨ ।
ଏ ଜୀବନେ ମୋହର ଯେ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଲା ଅଜ ହେ ।
ତୁଚ୍ଛ ତତ୍ତ୍ୱ ଯାଇ ଅତ ନ ପାଉଛି ମର୍ତ୍ତି ; ୩ ।
ତୋ ଆଶାକୁ ଧରି ବସି, ହେବ କେ ରେ କହ ରସି ।
ଆକୁଳ ବ୍ୟାକୁଳ ମୋ ଅନ୍ତର ହୁଏ ଗନ୍ତି । ୪ ।

ବହୁତ ବସ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶସ୍ତ ।
ପଦ୍ମାତସ୍ତନା ଚଳିତା ମୋର । ୧ ।
ନମଇଁ ମୁହିଁ ଥଇରେ ସ୍ପୃହିଁ ।
ପ୍ରକ୍ଷେତେ ଦିନା ଜ୍ୟୋତି ବକ୍ଷେର । ୨ ।
ବଳିତ ଖେତ ନାହିଁ ଜନତ ।
କେଶ୍ରୁଟ ଶାଳି କୂଳେ ତୋହର । ୩ ।

ତୋର ସମ୍ପଦେ ଧନିକ ମଦେ
ହୁଅଇ ଅନ୍ଧ କ ଗର୍ବ୍ବର । ୪ ।
ତୋହର କୂଳେ ଅଣ୍ଡା ଲୋଡ଼ିଲେ ।
ଦଅନ୍ତୁ ସିନା ସମ୍ପଦ ସାର । ୫ ।
ଦେଉଛି ସତେ ଗର୍ବ ସେତେ ।
ପାଉଛି ଏବେ ଅନନ୍ଦ ଘୋର । ୬ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶାନ୍ତି ଆଶାରେ ବସି ରହୁ ରେ ।
ଦିବସ କାଟେ ସେ ଯଥାଲାଭ । ୭ ।

ଗଉରବପାଇଁ ଚଞ୍ଚଳା ଭୁଞ୍ଜ
ପାଉନୁ ବନ୍ଧୁ ତବ ମୋହନ । ୮ ।
ତବ ତୁ ଯେବେ ହୃହିଳ ଏବେ ।
ତୁ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଝୁରଁା ଅଧୀର ! । ୯ ।

ବାରିଦ ମାଳ ଯେବଳ୍ପ ଖେଳ ।
ଚଞ୍ଚଳା ବକ୍ଷେ ଅମୃତ ଝର । ୧୦ ।
ଶଙ୍ଖ ବଜଣା ସହୁ ସଦସା ।
ହୁଳି ଦେବ ଶବ୍ଦ ପୂର । ୧୧ ।

ସହସ୍ର ଏବେ ଅନ୍ତର କେତେ ।
ତବ ତୁ ମୋତେ ଅଛୁ ଭାଗ୍ୟଭ । ୧୨ ।
ଯେଉଁବ ଭାଗ୍ୟ କାହା ସୌଭାଗ୍ୟ ।
ହେବ ହେ ଅଳ୍ପ କହ ମଧୁର । ୧୩ ।
ଚଞ୍ଚଳା ଲଭ ଯାଉଛି ବହ ।
ଧନ ଅଛୁ ରେ ତୋ ଗନ୍ଧାଧର । ୧୪ ।

ଦୁଃଖୀର ସାଥୀ ମୁଁ ରହିବିଭ ।
ଜୀବନେ ସହୁ କଷ୍ଟ ଯେ ଘୋର । ୧୫ ।
ଦରିଦ୍ର ଦୁଃଖ ଅବେ ନଦେଖ ।
ବନ୍ଧେ ଏବେ ହେ ଯେ ବନ୍ଧୁବର । ୧୬ ।
ଛିଡିବ ସେହୁ ଦୁଃଖ ଯେ ସହୁ ।
ଧନବ ଲବେ ତ ମହୁଜଙ୍କ । ୧୭ ।

ଯିବ ଏ ଦଶା ଲଭବ ଦଶା ।
ସାମ୍ୟରେ ପୂର ପ୍ରେମ ଅପାର । ୧୮

Digitized by PPRACHIN, SOA

ରହୁଥା ଭୂଷ   ଚନ୍ଦ୍ରିକା ବୃନ୍ଦ
ରକ୍ତ ସାକ୍ଷୀ ସେ   ପାହାଡ଼ ଭୋର । ୯ ।
ଯେବେ ଅନଭ୍ୟାସ   ବାହାରେ ତପ
ପିବ ଏତେବ ସେ   ହେବ ଯେ ଦୂର । ୧୦ ।
ଚନ୍ଦ୍ରିକା ପୁଣି   ଉତ୍ଫୁଲ୍ଲମଣି
ବଢ଼ିବ ଯୋସ୍ନା   ହେବେ ଅପାର । ୧୧ ।
ଅସ୍ପୃଷ୍ଟ ଦଳ   ଖେଳିବ ମନ
ପରସ ହେବ   ହେବ ସୁନ୍ଦର । ୧୩ ।
ଏହୁ ଭାବନା   ଅଛି ରେ ମନା
ବାଳ ଦେଖିବ   ହେବ ପାହାର । ୧୪ ।
ଧରଣୀରାଣୀ   ସକଳ ପାଉଁ
ଧନ୍ଦ ଦୁଃଖୀ   ଏ ତ ବେଲ୍ଲର । ୧୫ ।
ନମେ ଚଳନ୍ତା   ଦେଉଛ ଦତା
ଶୁଣିବ ଯନ୍ତ୍ର   ତେ ହୁଲ୍କା ବ୍ୟାଘ୍ର । ୧୬ ।

ସବଳର ପାଷେମୁହିଁ   ଅଛ ଅଦିଲ୍ଲ ଯାଏଁ ;
ହ ପରମ ଭାଗ୍ୟ ମୋହର   ଏଜୀବନ ବସ୍ତୁରଛୁ ମୁଁ ବନ୍ଧୁଦ୍ୱିନ୍ଦ ।
ଅଛ ତାଙ୍କର ସଙ୍ଗ,   ହେଲ ଏକ ଯୋଗ
ଯାହାଙ୍କୁ ମୁଁ ବାଲ୍ୟୁଁ   ଖୋଜୁଥିଲ
ଭୃଷ୍ଟ . ଧାର୍ମିକ   ମଣିମାଳ
ବନ୍ଧୁ ବର୍ଷ ମୁଁ   ଭୁଲ ରହୁଥିଲ ।
ପ୍ରେମର ମଧୁରତା   ଅଛୁ ଏହୁ ଠାରେ
ଦୂରଗଲେ ମୁଁ   ଭୁଲଭ ବନ୍ଧୁହୃଦେ ।
ବନ୍ଧୁଦଳ ଲଗାଇଲ   ମଙ୍ଗଳ ମନେ
ଧର ପାଶେ ଥିବି   ବସିଲ ହୋସ୍ତଳ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ହେ ଦେବତା ହେ ପରମ   ପୁରୁଷ ଦିବ୍ୟଜ୍ୟୋତି ଲପର୍ଣ୍ଣ
   ପରମ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟେ   ପରମ ପ୍ରେମେ ।
ଉତୁଳିବା ପାଇଁ   ଆଶା ଅଛି ମୋହର
ଅଛ ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ   ସକଳେ ତୁହିଁ ଦେଖିଥର ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ବିବେକାନନ୍ଦ   ସାରଦାମଣି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚୈତନ୍ୟ   ନାନକ ବୁଦ୍ଧମି
ମୌର୍ଯ୍ୟହେତ ଭବବଣାଇ   ଧନ୍ୟମଣି ।
ଅନ୍ତର ଦେଖେ ସାଧୁ   ସନ୍ତ ଏ ଜୀବନେ
   ଦେଖିଛି ମୁହିଁ   ଅନ୍ତରେ ସ୍ୱର
ସକଳେ ବରଞ୍ଚ ରହିଥିଲ   କନ୍ଦନ ଯେଉଁ ଠାରେ ମୁଁ
ଅତି ଦୀନ   ଏକାଧାରେ ଠୁଳ ହୋଇ
ଡାକନ୍ତି ମୋତେ   ସାଦରେ ଆଦରେ ତୁହିଁ
ଯେଉଁ ଠାରେ   ଏତେଦିନ ଥିଲି ମୁଁ ତୁ
ମୁଁ ନିଜେ ତାହା   ବୁଝି ନ ପାରଇଁ ।
ଉଠିବ ଯେଦିନ   ପୁଣି ଅନ୍ଧକାର
ଦେଖି ଦେବ ସୂର୍ଯ୍ୟର   ଦିବ୍ୟଜ୍ୟୋତିର ।
ପ୍ରେମେ ଉତୁଳିବ   ପୁଲକିତ ହୃଦୟ
ପୁଣି ହୃଦ ଉତୁଳିବ   ପୁଲକିବ ପୁଲକିତ
ତାହାର ତନ୍ତ୍ରୀ ସେଦିନ   ଜୀବନ ବାହୁଡ
ମୋର ପରମ ପୁରୁଷର   ଦେଖି ପାଇବ ।
ଜୀବନେ ସାର୍ଥକତା   ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲଭିବ ।
ଅର୍ଦ୍ଧ୍ୟ ଦେଉଛି   ମୋ ପ୍ରାଣେ
ଦୀପ ଜ୍ୱାଳ   ମୋ ଜୀବନେ
      ହେ ଦିବ୍ୟ ପୁରୁଷ ଯେନସେନ
      ହେଲେ ଯେତେ ବ୍ୟର୍ଥ ହେ ମୋ ଜୀବନ !

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଯେଣ ପ୍ରାନ୍ତେ ମୋର
ପଦରେ ଆଶୀର୍ବାଦ ଶିର
ଲଭେଁ ତବ ଜ୍ୟୋତିମୂର୍ତ୍ତି ତୁହିଁ ପବିତ୍ର
ତୁହିଁ ଧନ୍ୟ ଲଭେଷ୍ଟଣ୍ୟ ପ୍ରେମୋଜ୍ଜ୍ୱଳଚିତ୍ତ ।

ଦିବ୍ୟ ଧାମେ ବସି ଅନନ୍ତ ମନେ ଜପି
କେହୁ ଅବା ତତ୍ତ୍ୱ ସ୍ଥିର କର
ଅପୂର୍ବ ଜ୍ୟୋତରେ ଭର
କେହୁ ଅବା ପ୍ରେମର ନିଗୂଢ଼ ତତ୍ତ୍ୱ ମାତ୍ରେ
ଅଲକ୍ଷିତ ଜୀବ ଜୀବାତ୍ମାରେ ।

ତଏ ଅବା ତତ୍ତ୍ୱ ଦୂରଦୃଷ୍ଟିଯୋଗ
ଲଭେଁ ଅପାର ଅନନ୍ତ ଦେଶେ ଭ୍ରମଣେ ।
ହଂସ ଯଥା ସ୍ଥିରସରେ ଭାସଇ ସ୍ଥିରେ
ତତ୍ତ୍ୱ ତଥା ଏହାଙ୍କର ବକ୍ଷୁଣ୍ଡ ଅନନ୍ତରେ ।

ପ୍ରେମେ ନିମଗନରେ
ଅପାର ପ୍ରେମରେ
ମାନବର ତୁଚ୍ଛ କ୍ଷୁଦ୍ରପ୍ରେମ
କେବେ ନ ହେବ ତା ସହରେ ।

ଦିବ୍ୟ ଧାମୁଁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଛୁ ଯସ୍ତ
ଅଛେ ସର୍ବ ସାଧୁ ସୁଧୀ ଜନ
ମୋତେ ପରଜିବା ପାଇଁ
ତଥ ତେବେ ଏ ତତ୍ତ୍ୱ ନିର୍ମଳ ଜଳ
ତଥ ତଥ ଏବେ ଗନ୍ଧେ ଭର
ଯାସ ଧୂପରେ ଭର
ଫୁଲ୍ଲ ଫୁଲ ଗନ୍ଧେ ଜଡ଼

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୋ ପ୍ରାଣ ଯାଉ ପୁଲକି
ସବଠେ ଅନନ୍ତେ ଲଭିବ ।
ଭୁବନ୍ୟାନନେ ଯେବେ ଯିବ ଚଳି
ଅପାର ସାଗରେ ଯେବେ ଯିବ ଭେଳ
ଧନ୍ୟ ହେବ ତବ ସାଥୀ ହୋଇ
ଏ ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ହେବ ଅସରେ ଭାଇ ।
ତେବେ କି ଏହୁ ଅସୀମ ପଥେ
ମୋର ଯୋଗ ହେବ ସଙ୍ଗେ
ଚରଣ ପାଇଁ ଚନ୍ଦନ ପାଇଁ ?
ବା ଭୁଲିବ ଯାଇଁ ବାଦ୍ୟ ଡଗରେ
ପଡ଼ିବ ଯେବେ ଅପବାଦ ସ୍ରୋତେ ?
କି ଏ କରିବ ହୁଙ୍କାର ପ୍ରେମେ ହୋଇ ଅପାର
ଅପଣାର ଦୃଢ଼ତା ଯେବେ ଅଛି ନାହିଁ
ଦେଉ ତେବେ ବାରଂ ବାର ଅସ୍ପୃଷ୍ଟ ତବ ପାଦର
ତବ ଦେଉଅଛି କର ପ୍ରେମେ ହଦର
ଅସ୍ପୃଷ୍ଟ ଯେତେ ଥର
ଦେଉଅଛି ମନର
ଭୁଟନ୍ତୁ ଯେ ସବୁଲେ ମୋର ତନୁ ମନର ।
ତରବାରି ଲାଗିଛୁ ଜାଲି।
ମାନବ ଜୀବନ ଅନନ୍ତ ଅମରଣ
ନାହିଁ ମରଣ, ମରଣ ନାହିଁ ରେ
ପାପ ଭୋଗିବା ପାଇଁ ଦୁଃଖ ଜୀବନ ରେ ।
ବ୍ୟର୍ଥ ଜୀବନ ଲକ୍ଷଣ ଏବେ
ଅସ ସନ୍ଧ୍ୟାର ମରଣେ ପଣ ସବେ
ପ୍ରକୃତ ଧାଇଁ ଅପଣାର ଭକ୍ତି ଦୂରେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ନବ ଯାର ସଂପଦ ସବୋ
ଝାସ ଏବେ ବେଗେ ଭରଣ ଯତନ
ମନେ ଧାପ୍ପିଣ ଅନ୍ତରେ ପୂରଣ ।
ସଂସାରୁ ମନ ଫେରାଇ
ଅନ୍ତରେ ତନ୍ତ୍ର ପୂରାଇ
ଏବେ ଧର ଧାର
ଛଡ଼ଣି ଅଧାର

ଏହୁତ ଜୀବନ ଅଭୁ କାହିଁ ଜୀବନ
ଅନ୍ୟ ଯେ ମରଣ ଅନାବୃତ ଜୀବନ ।

ଭୁଷା ଛନ ଭୁଲ ଏବେ ପ୍ରେମେ ବହୁଳ
ମୁଁ ପାଏଁ ସୁଲ
ଅନନ୍ତ ଦଦୂର ଦେଶେ
ମୁଁ ନହେଁ ଗୋ ପ୍ରବାସେ
ସେ ମୋ ଆପଣାର ଦେଶେ
ତବୁ ପ୍ରବର ସ୍ପନ୍ଦଦେଶେ ।
ଫେର ଫେର ହେ ପ୍ରବାସୀ
ଏବେ ନିଜ ଦେଶେ ।
ଅଛୁ ଅମୃତ ଅଛୁ ରୂପ ଅଛୁ ପ୍ରେମ
ଅଛୁ ଅନନ୍ତ ଅସୀମ ଅଗାଧ ନବ ଜୀବନ ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାରା ମାଳ ନବେ ଗୃହ ଅଗ୍ରେ
ରହୁଛ ଖ୍ୟାତ ହୋଇ ସ୍ବଚ୍ଛ ବଦଣ ସ୍ତ୍ରିତେ ଝୁନ ।
ଲୁଚୁଛ ଚନ୍ଦ୍ରମା କ୍ଷୀଣ ହୋଇ ପ୍ରାଚୀ କୋଣେ କଟଙ୍କେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୋହନ

ନୀଳ ବସ୍ତ୍ରାବୃତ ଶରୀର
ଝଟକୁଛି ମୋହ ଯେମନ୍ତେ ସେ ରେ
ନାରୀର ଭୂଷଣ ସେ ପଟ୍ଟ
ପିନ୍ଧିବା ଶାଢ଼ୀରେ ମୁକୁତା ବସଣୀ ସେ ପଟ୍ଟ ରେ ।
ଏ ନିର୍ମଳ ସୁନ୍ଦର ସେ
ଦେଖିଲି ଅପରୂପ ମନ୍ତ୍ର ମୁଗ୍ଧ ସମ ଦେଖ ତୁମ୍ଭେ ।
ବୃକ୍ଷଶ୍ରେଣୀ ରହିଛନ୍ତି ନୀରବେ ମୌନ ଯୋଗୀପରି
ଜନ୍ମଠାରୁ ପୁଣ ଯୁଗାନ୍ତରୁ ଯେମନ୍ତେ ସ୍ତିମିତ ହୋଇ
ଅନ୍ତରେ ବାସନା ବହି ।
ଏବେ ସେ ଯାଏ ଯେ ଭାଇ
ପରମ ଆଦରେ ଅପୂର୍ବ ଗୀତରେ ତାହାର ମନ ସଙ୍ଗୀତ
ଅନନ୍ତ ଅଡ଼େ ଉଦାସୀ ହୋଇ ଏବେ ସେ ଶୁଣେ ଏ ମୋହନେ
ଆକାଶ ତୁଲ୍ୟ ସମ ମୋ ହୃଦୟ ଉଦ୍ଧୁଳି ଥିବ
ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ତାରକା ଯେପରି
ଫୁଟୁଛି ହ୍ରଦ ସରେ ଅପୂର୍ବ କମଳ, ଅଥବା କମଳ
ଶୁଭ୍ର ସ୍ୱଚ୍ଛ ସୁନ୍ଦର ସତେଜ,
ପ୍ରାଚୀ ତୋରଣ ଫିଟିବ ଏବେ
ଉଦିବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ୟୋତିର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣେ ।
ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ଲୁଚିଯିବ କ୍ଷୁଦ୍ର ତାରକା
ଜୀବନ ଉଦବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ୟୋତି
ସେହି ଅପାରେ ବସି ରହିଁ ମୁଁ ଦେଖିବି ପୂର୍ଣ୍ଣ
ସେ ଅପୂର୍ବ ଜ୍ୟୋତିର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ
ତୋରଣମଣ୍ଡପ ସେ ଉଦ୍ଭାସି ତୁଙ୍ଗ ଉଦ୍ଭାସିତ ।
ହୃଦୟ ଭଗବେ ଲଭିବ ସେ ଆଲୋକ
ଫୁଟିବ ସବୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ କରି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଲୁଚିବ ଜୀବନେ ଅଭ ଫୁଟିବ ସନ୍ଧ୍ୟା
ଥିବ ଯେ ପୁଣି ।
ସ୍ନେହ ଆଲୋକେ ଗଗନ ଭୁବନ ଯିବ ଯେ ଭରି
ମୋ ଚିତ୍ତ ପୁଷ୍ପ ହେବ ଆଲୋକିତ ପୁଲକିତ ସୁନ୍ଦରତର ।
ଦିବସ ଶେଷେ ରଜନୀ ଆସିବ
ଶାରଦା ଗଗଣେ ଚନ୍ଦ୍ରମା ହସିବ
ଅପୂର୍ବ ଲୀଳା ଫୁଟିବ ତେବେ ।
ସନ୍ଧ୍ୟା ସକାଳେ ଏହି ମୋହନ ଛବ ଅଗମନ
ନିତି ଦେଖୁଥିବ ବସି ପୁଲକିତ ମନ ।
ଅପୂର୍ବ ଲୀଳାରେ ବସିଥିବ, ମୁହିଁ ପୁଲକିତ
ଚାହିଁ ଗଗଣେ ଅପୂର୍ବ ମନେ ।
ସେ ଯେଉଁଠି ବନ୍ଧୁ ମୋହନ ପ୍ରିୟ ମୋହନ
ଅଛ ଅହେ ଦିଅର
ଆସ ଆସ ମୋ ପାଖକୁ
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ମୋ ଈଶ୍ୱର ପୁତ୍ର ଈଶ୍ୱର କନ୍ୟା ଈଶ୍ୱରଅଂଶ
ତୁମକୁ ଧରି ସୁଖେ ରହିବ, ସଂସାର ଭୁଲିବ, ସଂସାର ଦେଖିବ
ଆସ ଆସ ଏଥି ମୋ ହୃଦୟ ତଳ
ବସିଲେ ଏକାଠି ହୋଇବ ତରଳ ।
ପୁଲକିତ ମନ ଅତି ସୁଖରେ ଭଣା ମୁଖେ
ଏହି ମାଗୁଣି ପଡଲେ, ଯେ ଯହୁଁ ଅଛ ଭବ ମୌଳେ
ଈଶ୍ୱର ଚରଣେ
ମୁଁ ଲୁହୁଛି ଯେସନେ ।
ଧନ୍ୟ ହେଉ ଆମ୍ଭ ଜୀବନ
ମଧୁର ହେଉ ଆମ୍ଭ ଜୀବନ
ସୁନ୍ଦର ହେଉ ଆମ୍ଭ ଜୀବନ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅନ୍ତର ଧୀର, ଅନ୍ତର ଶାନ୍ତ, ଅନ୍ତର ମନ୍ଥର
ହୋଇ ରହିଛି ଦେଖ ଆକାଶ କୂଳେ ବଧୂର ।
ସେ ସଦା ସେନ ଏହୁ ଅନନ୍ଦ
କରୁଛି ଅପୂର୍ବ ଲୀଳା
ଭରିଛି ସେ ନୀଳା
ଦେଖିବ ଯଦି ଆସ, ସମ୍ଭୋଗିବ ଯଦି ଆସ
ଆକାଶ ପାଶେ ବସ, ଆକାଶ ସହ ପ୍ରେମେ ହସ ।
ହୃଦୟ ଗଲାଣି ଧୀରେ ଏବେ ଉଡ଼ି
ନିଜର କବଚ ମାତ୍ର ଛାଡ଼ି
ଧାଇଁବ ସେ ନାନା ଦେଶ ଦେଶାନ୍ତେ ମୁକ୍ତ ହୋଇ
ଦେବଶିଶୁ ଧାମ ପ୍ରାନ୍ତେ ପାଶେ ସ୍ୱର୍ଗେ
ଆସିବେ ଯେବେ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବେ ।
ଫୁଲବନେ ଯେହ୍ନେ ଫୁଲବନ ଏହୁ ମଧୁର ସ୍ୱଚ୍ଛ ।
ଆସିବ ନାଚେ ଯେଉଁ ଷଟ୍‌ପଦ ଧାଡ଼ି
ଦେବସ ସଙ୍ଗ ସଙ୍କେତେ ଚହି ରହୁ ଗାଇ ।
ଗାଇବ ବଲ୍ଲ ନାମ ଯୋଗେ
ମୁଁ ମଧୁ ଦେବଙ୍କରେ କର୍ମିତେ ରହୁ
ମଧୁ ମଧୁରେ ଗାଇବ ସୁଗାନ
ଏ ଭଙ୍ଗ ବଣ୍ଟନ ଅନନ୍ତରେ
ବାନ୍ଧ ପଥ ଗାଏରେ ।
ଦେବ ଯେବେ ଦମ୍ଭାନ୍ତ ପ୍ରବେଶେ
ବାହାର ହୃଦୟ ପାଶେ
ବହୁଶ ସମ ନାଚେ ଯେଉ
ଜଡ଼ିତ ଅନ୍ତରେ ସେ ଚା' ଆସିବ କଣ୍ଠରେ ।
ଉଜାଗରେ ଯୋଗିବ କ୍ଲାନ୍ତ ହୋଇ ନାଇବେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଏ ଟଙ୍କୁର ଥୋଇ
ଉଠିବ ନବ ବଳ ଲଭ
ଗାଇବ ପୁଣି ତାଙ୍କ ନାମ ଚହୁ ରହୁ ।

ଆସ ମୋ ଉତ୍କଳ ସୁତା ସୁତ
ଯିଏ ଯେଉଁ ଠାରେ ଅଛ ହୃଷ୍ଟ ମହତ୍ୱ ।
ମହତପଣ ଦେଲେ ଦିନା
ଉତ୍କଳ ଘଟଣେ ମୁକ୍ତିବେ କମଳଲୋଚନା ।
ହିରଣ୍ମୟ ଖଣି ପୁଣି ଫୁଟାଇବ
ସ୍ଥାନେ ସୁବେ ଏ ଦେଶ ମହୀ ପୁଣି ଫୁଟିବ ।
ପୂର୍ବ କଳଙ୍କ ଥିବ ଘଉ
ଭାବ ଭାବ ଭାବ ଅତି ଶୀଘ୍ର
ସେ ଅଣିବେ ଅମ ଭାଗ୍ୟ ଫେରି ।
ଉଠିବ ଜୟ ଜୟ ଗାନ
କୃଷ୍ଣ ପଦେ ରଖ ମନ କର ଧ୍ୟାନ ।

ନୂଅ ପଦ୍ମା ମୋର, ନୂଅ ଦେବ ପସ୍ତ
ଦନ ଦନ ବଢ଼ି ଚଳୁଛି ତ ଧରି
୨୦ ର କରଣି, ଜୀବନ ଜୀବନ
ଅଛଦେ ।
ଦେଖଛନ୍ତି ବନ୍ଧୁ, ଛଳ ଭୂଷି ଧନ୍ଦ,
କେଉଁ ସନ୍ତାନେ, ଯେଉଁ ଛନ୍ତି ପ୍ରାଣେ
ଏହୁ ଭାବ ଦେଖ ହେବେ ଏହି ପ୍ରବେଶ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଜୀବନ ଯାପନ   ସରଳ ସୁନ୍ଦର
ଦେଖିବ ଲୁଭବ   ହୋଇଣ ଅପୂର୍ବ !
ବାଳକା ବାଳକ   ଯୁବତୀ ଯୁବକ
ଏହାଙ୍କୁ ସୁନ୍ଦର   କର ତୁ ଥବର
ବରଷେ ବରଷା   ଉପରେ ତାରକା
ଦେଖ ଦେଖ ତୁହ   ରହନ୍ତୁ ଅନାଇ
ଅସ ଅସ ତୁହ ବେଗରେ
ଏବେ ଉଠ ଗାଇ ଭାଗରେ
ଅଙ୍କେ ପବନ ଅଯ ଉଠି ଧାଇଁଣ ଅନୁରାଗରେ ।୧।

ଯୁଗ ଯୁଗ ବନ୍ଧୁ ଥିଲେରେ
ଜନମଭୂଣ ଅମ୍ଭେ ବଲେରେ
ବଳରେ ପ୍ରଚୁର,   ତୁଅ ହେ ମଧୁର
ଏହୁ ଦେଶ ଧୀରେ ଧୀରେ ରେ ।୨।

ତବ ହାତେ ଗ୍ରାମ ରକ୍ଷରେ
ପୁରୁଣାକୁ ବାପ ଖାଉରେ
ପଶେଦେ ଝଲକା,   ପଣ୍ଡନାହୁଁ ଦଳା
ସାଧିବାକୁ ତୋର ଦାଉ ରେ ।୩।

ତର ଭଲ କାମ   ବନ୍ଧୁଯାଉ ସ୍ନାମ
ପର ଶୁଦ୍ଧ ଚିନ୍ତା କରରେ
ଧନ ଲାଭ ଏବେ   ତାହାର ସଙ୍ଗତେ
ବନ୍ଧାଇବୁ ପାପେ ବଢରେ ।
ଅଙ୍କ ଭୁଲନାହୁଁ   ତୋ ଜୀବନ ତାହିଁ
ବହି ଖେଳନାହିଁ   ଦେଶ ବେଳ ନାହିଁ
ସଦା ଏବେ ହସି   ତାମେ ତୁହ ରସି
ଯାଅ ଜନ ପ୍ରେମେ ପୂରରେ ।୪।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଝିଟଙ୍କ ଦେଶରେ ବୁଲିଲି ମୁହିଁ
ଇଙ୍ଗରାଜ ଜୋନ୍ସ ସଙ୍ଗେ ଭେଟିଲି ଯାଇଁ
ତବୁ ମୋର ଦେହ ପୁଲକିତ
ଦେଖି ସରସ ଉଦ୍ୟାନ, ଭୁବନ ସୁନ୍ଦର ଅସଂଖ୍ୟ ଅମୃତ ।
ନୂଆ ପଡ଼ା ଗ୍ରାମେ ପ୍ରେମେ ରହିଲି
ଥିଲେ ବ୍ୟାଧଶ୍ୟାମ ଅମୀଯ୍ୟ ଧାମ
ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର କେତେକ କଷ୍ଟର ନାମ
ବାଲ୍ୟରଥ ମୋର ଗରବ ଦେଲେ ସ୍ନେହା ସ୍ନେହ ସୁଧା ଝର
ତା ନାମଃ ତା ରୂପଙ୍କ ମୋ ମନେ ପ୍ରାଣେ ଦଗ୍ଧେର ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଯେ ଧନୀର ସନ୍ତାନ ସୁନ୍ଦର ସରଳ ଶିଶୁ
ଗ୍ରାମପର ହାତ ଧର ମୁଁ ଲଭିଥିଲି ପ୍ରେମେ ଅଶୁ ।
ଡାକ୍ତରଙ୍କ ଯେ ସଙ୍ଗୀତଙ୍କ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରେମ ବ୍ୟବହାର
ଦେଉଛନ୍ତି ସେ ପୁଣି ସ୍ୱବାହିତ ତୈଳ ଉପହାର ।
ପୁଣି ଅମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଖାଇଛନ୍ତି ଖୁଆଇଛନ୍ତି ବଡ଼
ମନେ ରହିବ ଚନ୍ଦ୍ରବଦନପାଇଁ ସେ ପ୍ରେମ ବ୍ୟବହାର ।
ପୋଷ୍ଟ ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ବଳନ ବ୍ୟବହାର, ଅତି ସୁନ୍ଦର
ନାମ ତାଙ୍କର ମନେ ନାହିଁ ମୋର ପତ୍ନୀର ନାହିଁ ଖବର ।
ତୋହର ମାତା ତ ପ୍ରେମେ କହିଲା କଥା
କୋରଙ୍କୁ ନେବ ନାହିଁ ଯେବେ ମୋ ସଙ୍ଗତେ
ଏତ୍ତ ସ୍ନେହତ ଜଗତ ଜଣିଛି ଦୁଃଖ ମଧ୍ୟେ ସତେ ।
ଇଙ୍ଗରାଜ ଯେ ନାମରେ ଜଣୁଣ ସୁନ୍ଦର ପୁଣ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଦଢ଼ ସଙ୍ଗୀତରେ ଦକ୍ଷ ତତ୍ତ୍ୱ କହେ ଧନ୍ୟ ।
କୃଷ୍ଣ ମୂର୍ତ୍ତି ଭୂମ୍ୟଙ୍କୁ ସେବାରେ ତତ୍ପର
ସୁଦ କର୍ତ୍ତବ୍ୟେ ପୁଣି ସଦା ସେ ଅତି ଦୃଢ଼ ।
ମୁଁ ପାଇଥିଲି ଦୁଇତିନ ପାଇଁ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ପ୍ରେମ ପାଇଲି ଅଗାଧ ନ ବୋଲିବ ଖାଇ ।
ତବୁ ଚହଲଗଲା ଲକ୍ଷି ନୂଆପଡ଼ା ଗ୍ରାମରେ
ମୋ ତତ୍ତ୍ୱ ଶୁଣି ସ୍ୱପଲ୍ଲୀ ବାଳକ ନୃତ୍ୟରେ ।
ଅଦ୍ୟ କେତେ କେତେ ଯାନ ଝୁଅ ଯେତେ
ଜାତ ଧର ସେମାନଙ୍କର ଭୁଲିନ ମହତେ ।
ଗୋଷ୍ଠ ଗୋଷ୍ଠ କରି ଦୁଃଖ ଦେଉଛନ୍ତି ମୋତେ
ମୁଁ ଦେଇ ମୋର ସ୍ନେହ ଥିଲା ଯେତେ ।
ବୈଷ୍ଣବ ବାବାଜୀଙ୍କର ଖ୍ରୀଏଷ୍ଟବର ପ୍ରୋପ୍ରାଇଟର
ଯେତେ ଯେତେ ସବୁ ଥିଲେ ସେଠେ ।
ଯଥାର୍ଥେ ଏହିପରି ହଅ ନଅ ହୋଇ
ଦୁଇଦଳ ମଧ୍ୟେ ଅଇନ୍ଧ ବଦାସ୍ଥ ନେଇ ।
ଯାଙ୍କରେ ଥିଲେ ଗୋବିନ୍ଦ ରାଜୁଲୁ ବନ୍ଧୁ ମୋର
ସେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରେମେ ହୋଇ ଅତୀବ ଦୂର ପୂର ।
ଦଳ ଦପଟରେ କବାଟ ବନ୍ଧାଇ ଦେଖାଇଲେ ସ୍ୱମହିମା ।
ନୃତ୍ୟ ଦେଖେ ବାଳକଙ୍କର ନୃତ୍ୟଗୀତେ ତାଙ୍କ ମନ ଫୁଲିଲା ।
ଏହିପରି ଦୁଇଦଳଙ୍କ ସ୍ନେହ ସୁଖ ତତ୍ତ୍ୱକୁ କରି ସଞ୍ଚିତ
କରୁଥାଉ ସଦା ଚିତ୍ତେ ଅନନ୍ତ ବିତରଣ ଅମୃତ ରସ ।

ନୂଆ ଏ ବନ୍ଧୁ ଜଡ଼ — ରୂପର ସ୍ୱଜ୍ୟ ସଡ଼
ତୁ ନଢ଼ ନେଲୁ ତୋର ଜୀବନ ହେ
ହଲିବାରୁ ଏ ବଢ଼ — ତୋର ତନ୍ତ୍ରୀର ଗଡ଼
ପନ୍ୟେ ମତାଇ ଭୁହୁ ନୂତନ ହେ । ୧ ।
ଜନ୍ମବଧ ଗୁଣା ଶେଷ — ତାଗ୍ର ଘୃଣ ଅତାପେ
ବନ୍ଧୁ ନ ହେଉନ୍ତୁ ତୋ ଭଜନ ହେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଉତ୍କଳର ଉନ୍ନତି   କରିବୁ ତୁ କହିଲ
କହ ତୋର ଅଛି କି ଚିନ୍ତନ ହେ । ୨ ।
ଜନ୍ମିଣ ଏ ଉତ୍କଳରେ   ଚିନ୍ତା କରୁ କି ଭବେ
ହୋଇଲୁ କି ଦେଶ ମୋ ମୋହନ ହେ
ମୂର୍ଖ ହୋଇ ରହିଣ   ବସିଛୁ ନ ଶିଖିଣ
ଜୀବନ ନେଲୁ କିନା ତୁ ଅକାରଣ ହେ । ୩ ।
ଧନ୍ୟ ତୁହି ରେ ଚାଇ   ଉଠାଇବୁ ମତାଇ
ଉତ୍କଳର ସେ ପ୍ରଜା ଗଣଙ୍କୁ ହେ
ମରଣ ବହୁଣିକି   ପ୍ରାଣକୁ ନ ମୋହକି
ଜଗା ତୁ ଏବେ ମନ ମୋହନ ହେ । ୪ ।
ଜୀବନ ତୁ ପୂରିଲ   ମରମ କାର ଦୂର
ପ୍ରଜାମଙ୍ଗଳ କର ବଦନ ହେ
କି ଏ ଅଛ ଚେହ ଘର   ଅଧ ଥପ ସଦ୍ଭର
ଉତ୍କଳେ ଏବେ ଧନ୍ୟ ଜୀବନ ହେ । ୫ ।

ଛଡ଼ ଥରଭ   ଗ୍ରୁକେଣି କି ଦେଖରେ
ତଏ ଅଛ ଚେ   ପଞ୍ଚାତ ତୁ ଅଧରେ ।
ଥରେ ଥରେ   ଏହୁପଥ
ବଡ଼ ରେଖା   ପଃଇକଣ
ଜୀବନ ଦେବ ତୁ କହ   କେସନ ରେ
ରହୁଥାଅ ପ୍ରତ୍ୟେ   ଜୀବଦେ ମୋହର ରେ ।
ଧଦ ସ୍ଫୁର   ବେଲା ହେଲା
ଷବ୍ଧିକଟ   କେଲ ଦେଲା
କହୁକ ବେଳେ ବେଳେ   ଯେ ପ୍ରିୟ ତୁବେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମରମରେ ରହୁ   ଥାଉ ତୁ କେତେ ଯେ ଦୂରେ
ସବୁ ହେଲେ   ହବେ ମିଥ୍ୟା
ନା, ନା, ନୁହେଁ   ଏହା ଯଥା
ଚାଲିଯିବ ଯେ ଏ ଜୀବ   ଚାଲକୁରେ
ବସ୍ତୁ ନଥିବ ମୋ ବନ୍ଧୁ   ରହ ଦୂରେ ।
ଜୀବ ଗଲେ   ଶୂନ୍ୟ ତୁହି
ମିଳିବୁ   ମୋର ହୋଇ
ତୋହର ସ୍ନେହ ମୋହର ଜପ ଯେ ରେ
ତୋହର ମୋହ ମୋହର ପ୍ରାଣ ପେରେ
ନଦୀ ପାରେ ବସିଥିବ
ତୁହି ଅଟିଲେ ମିଳବ
ଯାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟରେ ଅସୀମ ଅରଣ୍ୟରେ
ବାଟେ ହାଟେରେ ଖଢରେ ମରମରେ
ଧନ୍ୟଥର ହୋଇ ଯାଇ
ବୁଲିବା ଯାଇଁ ଅନନ୍ତ ସୃପଥରେ
ସଉନାହିଁ ପ୍ରେମୀ କେହ
ବହୁକାନ୍ତ ସ୍ନେହେ ଶୋଇ
ଯାଇ ପରଶ ହରଷେ ଉଠିବେରେ
ସଂସାର ସାର ନିଜୁଥା ଏ ପ୍ରେମରେ ।

ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ସନ୍ତାନ ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ରହୁ
ଖୋଜୁ ଅମର୍ତ୍ତ୍ୟକୁ ଯିବୁ ନାହିଁ ।
ତନୁ ତୁହି ତ ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ସନ୍ତାନ ?
ଜାଣୁନା ତ ଘର ତୋର ଅମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର ?

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଉଷାନ୍ତେ ଯେବେ ଦେଖୁ ତୁ ଆଲୋକ
    ସେ ଆଲୋକ କ ତପନର ?
ରଜନୀରେ ଯେବେ ଶୋଇ ପଡୁ ଧୀରେ
ଯାଉ ତୁ ଯେଉଁ ପୁର ସେ କ ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ?
    ଥାଇ ମନେ ବସ୍ତୁ ଯେବେ
    ଆନନ୍ଦେ ରହୁ ଯେବେ
ସେକ ତପନର ? ନୁହେଁ ନୁହେଁ ତ
ତେବେ କାହା ବସ୍ତୁ ? ତେବେ କାହା ରଚନା ?
    ଏ ଜଗତର ଅଭରଣ,
କରନ୍ତି ତୋତେ ଏତେ ମୋହାକୁଳ ?
ଅଟ ତୁ ବାହାର, ଦେଖିବୁ ତାହାର
    ଅମୃତ ମୁଣ ଅମୀୟ ସୁଖ
    ଜ୍ୟୋତି ମୂର୍ତ୍ତି ରୂପ ରେଖ
ସେ ଯେ ଅମୃ ବଦନ, ଆନନ୍ଦେ ବିତରଣ
    ଅନନ୍ତେ କର ବାସବଦନ
    ଅନନ୍ତେ ଦୃଷ୍ଟ ନମସନ
ସୃଷ୍ଟି ଯାଏ ଯେବେ ଧରଣୀରେ ସେତ ତୁଇଦନର
ସେଥିପାଇଁ କହୁ ରଚନା ନ କର
    କେବଳ ସୁଖେ ଦୁଃଖେ ଥାଉ ସାଥେ
    ବୃନ୍ଦାବନ ପ୍ରେମେ ମାତି ଅର୍ବ ସୁଖେ ।
ଏ ଜଗତର କାର୍ଯ୍ୟ ମିଥ୍ୟା ନ କହୁ
ଜଗନ୍ନାଥ ସନ୍ଦର୍ଭେ ସକଳେ ବାହୁ ।
ଅନନ୍ତର ଭେଦ ଅଲୋକ ପରତେ
ପ୍ରେମର ତରଙ୍ଗ ଜଗ ପୁଲକ ପୁଲକ ।
    ସ୍ମୃତିପାଥ ଅମୃତର ସନ୍ଧାନେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ତୋର ଏଷ୍ଣ ସେହି ଅମୃତ ଦଅ ସେହି ଅମୃତ
ଛୁଟବର ଜୁଟବର ଅପଣାର ଜୀବନ
ଛୁଟବର ଛୁଟବର ପରର ଜୀବନ ।
ଅପଣା ପର ନାହିଁରେ
ସବୁଙ୍କେ ତୁମ୍ଭ ଜାଣରେ ।
ଅନ୍ଧାରେ ମାଣ୍ଡ ପାପେ ରହ ନ ଡରରେ
ଜୀବନ ଜ୍ୟୋତି ଅନ୍ଧାରେଣ୍ଟ ଅଲୋକେ ଯେତନରେ ।
ଧନ୍ୟ କର ଧନ୍ୟ କର ଅପଣାର ଜୀବନ
ଧନ୍ୟ କର ଧନ୍ୟ କର ଜଗତ ଜୀବନ ।
ଧର ହାତ ଭୁଲବାଣ୍ଟ ପ୍ରେମରେ ମାତ
ଅସ ବନଗ୍ରାମ ଭୁଲବାହିଁ ଅସ ତୁମ୍ଭେ ଦଅ ମୋତେ ହାତ ।
ନୋଇଯିବ ଅପୂର୍ବ ଦେଶେ, ଅମର ଅପଣାର ଦେଶେ
ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁରେ, ମୃତ୍ୟୁ ନାହିଁରେ ଅମୃତର ଦେଶେ ।
ଜଗତର କାର୍ଯ୍ୟ ପରମେ ସାଧ
ସବୁରେ ଭୁଞ୍ଜବାର ତର ଜ ତର ତାହାଙ୍କ ଅପସ୍ୱାଧ ।
ଯାଅ ଚଳ ଚଳ ଜଣ ଗତ
ଦଅ ତାଙ୍କୁ ରଖାଇ ଅମୃତେ
ଲଣ ଭର ପ୍ରେମ ଅମୃତ ସ୍ନେହେ
ଜିବନ୍ତୁ ସବୁରେ ସେ ଅମୃତେ ।
ହଜାର ହଜାର ମଧ୍ୟ ମଧୁଭାଣ୍ଡ ଗତ
ପ୍ରତ୍ୟେ ପ୍ରତ୍ୟେ ଯାଉଁ ଅମୃତ ଶ୍ରୋତର
ମୃତର ପାଣକୁ ତାହାକୁ ଜିବାକୁ ଦଅନାରେ
ଅମୃତର ସନ୍ତାନ ଅମୃତେ ହେଉଛେ ସତେ ।
କ୍ଷୁଧା ମାୟା କାମ୍ନା ଏ ସବୁ ସମ୍ଭାଳି
ଉଦାର ଏହାକୁ ତହାଙ୍କୁ ଏଥକୁ ଅଲେକ୍ସ କର ଦୂରତ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଥିଲେଁଟିକେ ଦିବ ଅପର୍ଣାର ଜୀବନ
ଅଁଲୋକରେ ହର ଅନ୍ତର ଭୁବନ
ସେହୁ ଥଲେଡେ ଅଣ ଦନ୍ଥ ସେତେ ଗ୍ରୀସ୍ବପନ
ବସନ୍ତ ଥଲେକେ କୋଉ ଅନନ୍ଦ ଲାସଗନ ।
ସେ ଯେ ଅଲୋକ ସାଥୀ ଅମୃତ ଦେଉତ ଶାନ୍ତ
ବସ୍ତୁ ବନ୍ଦାସୃଷ୍ଟେ ଅଲୋକେ ମାତ
ତରୁ ଗମନ ପ୍ରେଶୀ ମନ
ଯୋଗରେ ମାତ୍ର ପ୍ରେଣୀ ହୋଇ ଥାଉ
ପ୍ରେମ ଯୋଗେ ରୂଢ ସକଳ ସାଥି ।

ଦେଖିବାର ଆଶା ନାହିଁ ତ ମୋହର
ରଖିଛ ଯେ ମୋତେ ପିଞ୍ଜର ଭିତର
ହ୍ବାଲ ହୋଇ କେବଳ ଶୋଧରହୁ
ଜୀବ ନେବ ତ ମୁଁ ଏବେ ବାହୁ
ଉଠିବ କି ଉହୁଙ୍କ ଜାଗିବ କି ଉହୁଙ୍କ
ତବେ ଏସନ ବ୍ୟବହାର ?
କରନାଶ୍ରୀ କଟେ ସରସ୍ବତୀ ଦେଶରୁ
ଉହୁଙ୍କ ଜନନୀ ଆନନ୍ଦେ ଗରଜୁ ।
ଅଶାବାଡ ହୋଇ ରକ୍ତରେ ଉହୁଙ୍କ
ଲିଅବ କି ବଡ ହେବେ ହେଲେ ବନ ?
ବାସନା ମୋହର ଲୁବ୍ଧ ବାସନା ମୋହର
ଅଶାତରୁ ଅଛି ସାବ ଯେତେ ଜ୍ୱର
ଏବେ ଲଭିବ ମୂର୍ତ୍ତି ବାହାର କର ଓରଶେ
ଦୁବରେ ଭୂତଳ ପୁଲକ ଧନ୍ୟ ସେହେ ବାୟୁ ବରଷେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅଛେ ପ୍ରେମ ଉଦାସ୍ତ ୧ ଲଭ ଅ
ପାଠପଢ଼ା ଖେଳପଡ଼ିଅ ସବୁ ଛାଡ଼ି ପ୍ରେମେ ମାତି ଯା
ଯାଉ ଭକ୍ତି ଯାଉ ସବୁ ଯାଉ
ରଜଣ ଶେଷେ ପ୍ରଭାତ ହେଉ
ଭଜନା ଭୋର ପ୍ରେମର ଜୁଅର
ଅନ୍ତର ତଳେ ବଢ଼ ଅଧୀର
ଏପ୍ରେମରେ ଖୋପେ ଥରେ ଅନ୍ଧେ ଚଢ଼ଗ ଶବରୀ
ପ୍ରେମରେ ଢାପି ଦଅଇ ଦେଖାଇ ତାର ମୁଣ୍ଡ
ଢଟିକୁ ଅନୁରାଗୀ ।
ପୁଣ୍ୟେ ମଣି ଗଣାଇବ ପ୍ରେମେ ବାନ୍ଧନ୍ତୁ ସକଳ ଜୀବ ।
ପ୍ରେମ ସ୍ରୋତ ଚଲନ୍ତୁ ସ୍ୱନେ
ଉପର ଠେଲ ଉଠଇ ତଳେ
ପ୍ରେମରେ ଭଷି ଦବସ ଜାଣି ଦନ ନେଉଥା
ଉଦାର ପ୍ରେମ ଶିକ୍ଷିବ ଯେବେ ସବୁ ଛାଡ଼ି ତୁ ମୋ ସଙ୍ଗେ ଅ
ଅଖିଳ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ପଡ଼ ପ୍ରେମରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠନ୍ତ
ତାଙ୍କ ପାଖେ ଠାକୁ ଅସଲ ପ୍ରେମିକେ ଦଶନ୍ତ
ଉଠିବୁ ଉଠିବୁ ତୁ ସେ ଉଚ ସୋପାନେ
ବେଲଡାଇ ହେଲେ
ହେଉ ତେବେ ଲାଗିଥା ପ୍ରେମେ ଭଜନା ଶ୍ଳୋକେ
ଆପଣା ଶ୍ଳୋକେ
ପ୍ରଥମ ମଣ୍ଣୀ ତଏ ଭୋଦର
ଦନ ଜଏ ଗୃହ ତଳେ ଉଜାଗର
ପ୍ରେମରେ ଜୁଇ ଅଗ୍ନୀସ୍ମ ଭବ ସଂସାର ଯାଏ ପୂର
ସେହୁ ମୋଦକ ପ୍ରେମ ଯାହାର ତୁବେ ଅପିନ୍ତୁ ବଶ
ବଢ଼ୁବ ପାଇ ଅଭାଗ ଭବ ଭ୍ରମଣ ଭମିବ ତାଙ୍କ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସେହୁଠାବରେ ମଢ ରଖୁଟଳ ଦେବୁ ଅନନ୍ଦେ ବଢାଇ ।
ପ୍ରେମେ ମଜ୍ଜି ଯା ମୀସ୍ତ ଅବଲମ୍ବା ଜୀବନ୍ତ ପଣ
ଭୁଲସୀ ଭୁକାଷ୍ଟମ ଚୈତନ୍ୟ ନାନକ ସବୁ ।
ଭୁଲନାରେ ତୋର ଏବକୁ ଦଇତ୍ୟାର
ତାଙ୍କୁ ହୃଦେ ରଖି ସବୁ ପ୍ରେମେ ଯା ବହୁ
ଅଖିଳ ଉଦ୍ୟାମ ଜୀବନ ନ କର
ତେସନ କଲେ ତେଲା ବୃତ୍ତବ ଥବର
ରହୁଥା ସ୍ନେହେ ଭର ପ୍ରେମଜର ଧର୍ମକଣ
ହୃଦ୍‌ଜନା ହୃଦ୍‌ଜନା ଭାଇ ବନ୍ଧୁଗଣାଯନବାସୀ ।
ରହ୍ୟତ ସେଶ୍ତ ଅନ୍ତରେ ଅନ୍ତରେ
ପ୍ରେମ ଝଟ୍ଟଲୁ ସଂସାର ସାରେ
ଦଅ ଭକ୍ତି ପ୍ରେମ ଜୀବନ ପୁଣ୍ୟ ସ୍ନେହ ତବ ପ୍ରେମିକେ
ଅମୀତ୍ୟେ ଭରୁ ଜୀବନ ତୋର ସ୍ୱଚ୍ଛ ଗନ୍ତବ ଗଙ୍ଗୋଦକେ
ନଭନାସ୍ତ ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରେମର କୁଥର ପାଇଁ
ବେଳବାଲ ଦେଖୁ ଅପେକ୍ଷି ବୃହରେ ଭାଇ ।
ବାହୁଁଡ ହୃଦୟ ମଣ୍ଡ ଛନ୍ଦ, ଅସ୍ତୁ ଦଳ ତୋହର
ହେବାଲୁ ପ୍ରେମରେ ଦଳସ୍ୱତ ଅଭ ବଶ୍ବେର ।
ଏବେ ବନ୍ଧୁରୁ ସସ୍ନେହେ ଗୃହ ବହୁଥା ଭାଇ
ମନା ଭରୁନାହିଁ ଭନ୍ଦୁନାହିଁ ଛୁଅଁନା ଛୁଅଁନା ଭାଇ ।
ଜନ୍ମ ଭୂଲନା ସ୍ନେହର ଛଣା ସ୍ୱଥଦ
ଚର୍ଚ୍ଚେମେ ଭରନା ଅପଣାର ହୃଦ ।
ନିତ୍ୟସ୍ଥାନ ଜଗଣ ପ୍ରେମେ ପୂରଣ ବସ ଜଗ-ମନ୍ଦରେ
ଥଣି ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଥଣି ସୂତ୍ର ଦଅ ଅନାଡ଼ ଅଭ ପ୍ରେମଶ୍ଳୋକେ ।
ସ୍କନ୍ଧ ଦ୍ୱାର ଦଳ ଦନଡଣ ଏହୁପଦ
ମଉଣବାଟେ ସୁଖରେ ମୂଦ ନୟନ ତୋହର ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଯାଉଛି ମୁଁ ଏବେ ବିଦାୟ ନେଇ ଖୋଜି ।
ଦେଖିଥିଲ ସକଳ ପ୍ରେମ ଲେଖିଲି ଏଇ
ଶୁଣିବାର ପାଇଁ ନୁହେ ମୋ ସଖା
ବୁଝିବାର ପାଇଁ ଦଅ ଦେ ଦେଖା ।
ଭର ଆନନ୍ଦ ପ୍ରେମରେ ଛନ୍ଦ ଭୁଜ ଭୁଜ
ସ୍ୱପ୍ନରେ ରହ ଆପଣା ଟେକ ରାଜ ରାଜ ।

ରାଜ ଦରବାରେ ମଧୁର ସନ୍ଧ୍ୟାର
ଝଙ୍କାରିଲେ ଥସି ବୀଣା ବେଣୁ ଅପାର
ବାଜିଲା ବାଦ୍ୟ ବେଣୁ ସହ ବୀଣା ସହ
ରାଜନ୍ୟ ମଣ୍ଡଳୀ ନିଜ ନିଜ କର ଯୁଡ଼ିଲେ ସାଦର
ବାଜି ଉଠିଲା ମୁରଲୀ ମୋହନ, ଆନନ୍ଦେ ସର୍ବେ ନିମଗନ
ଯୁଦ୍ଧ ଏବେ ଯେଉଁ ଅଭ୍ୟାସୁ,
ଉତ୍ସବ ଉଠଇ ତାନ ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନରୁ ।
ଦେବାଙ୍କୁ ବୋଲ ରାଜକୁମାର ରାଜକୁମାରୀ
ହେଲେଣି ଉଭା
ଶୁଣାଇଲେ ତାଙ୍କର ବୀଣାଗାନବିଦ୍ୟା ମନଲୋଭା ।
ଏ ଭାଗ୍ୟ ମୋହର ହେଲା ଅତି ଉପସ୍ଥିତ
ମୁହିଁ ଭାଗ୍ୟବାନ ହୋଇବ ଯେଣୁ ମହତ
ପୁଣି କାହିଁ ମୋର, ବଶେ କେବଳ ଅବର
ତ ରତ୍ନ ରଖିବାପାଇଁ
ମାତବର ହୃଦ ବନ୍ଧ କହିବାପାଇଁ ।
ହେଲେ ରାଜକୁମାର ରାଜକୁମାରୀ ମନୁଷ୍ୟତ ସେହୁ
ଛନ୍ଦେହେ ବେଣୁ ରହିଛନ୍ତି ମୋତେ ଭୁଇଁ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶେଷ ହେଲା ସଙ୍ଗୀତ; ସ୍ୱଜ ପାଶେ ହେଲ ଉପଗତ
ସରଳ ସୁନ୍ଦର ସୁସ୍ଥ, ସଦା ନାନାକର୍ମେ ନିରତ
ନାନାଗୁଣ ସଞ୍ଚିବାପାଇଁ ନାନାଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜିବାପାଇଁ ।
ସେହି ସେ ସ୍ୱଜନ ସଦା କର୍ମେ ନିମଗନ
ଧନ୍ୟ ହେଲ ମୁହିଁ ।
ଥିଲା ତାହାର ହୃଦୟ ସ୍ନେହରସ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
ସଂସାରେ ମାୟା ମମତା ବୁଝେ ନାହିଁ ।
ଅନ୍ୟ ଜନେ ସର୍ଜିବାର ପାଇଁ ସୌଭାଗ୍ୟ ଦିଲେ ତାହିଁ
ତଥା ନ କହିଲେ ମଧ୍ୟ ବଚନରେ,
ନୟନେ କଥା ଫେଣ୍ଟୁ ବଖାଣେ ରେ,
ଯାହାର କେହି ନାହିଁ, ପ୍ରେମରସ ସେ ହୃଦଏରେ
ଯାହାର ଅଛୁ ସେ, ଯଦ ଦ୍ୱେଷି ସ୍ୱାର୍ଥେ ହୁଏ ପୂର୍ଣ୍ଣ;
କହିବ ମୁଁ ତାହାକୁ ବ ବହିବ ସେ ଯେ
ବଡ଼ ହେବାକୁ ବନ୍ଧୁହନ ।
ନିର୍ମଳ ସ୍ୱନର ସରଳ ତର ହୃଦୟ ଅଙ୍ଗନ
ପ୍ରକୃତ ଯେବେ ଯଥାର୍ଥେ ଅଛେ ଅଛଥି ଜନ
ସ୍ୱଙ୍କସ ଜନ୍ନୁଁ ଭୂପଣ୍ଡୁ ଯେଉଁ ଅଲଳ ବାଟରେ ଡ ପୁଅରେ
ଯାହାକୁ ମୋହର ତଥ ଏବେ ସ୍ୱାତ ନଥିଲରେ ।
ଥାଉ ବୋଉ ଓଡ଼ିଆ ଜାଣ ଓଡ଼ିଆ ଭାବ
ପ୍ରେମ ତାହିଁ ଦିବ ଯାଅରେ ତୁ ।
ଓଡ଼ିଶ ଇଚ୍ଛକ୍ର ଅବେଳେ ନତ ଅମଦତ
ସେ ଓଡ଼ିଆଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚଲା କହୁଛୁ ସତ ।
ଯାରେ ଜାଣ ହୃଦୟ ହେବନାହିଁ ଭିନ୍ନ
ପ୍ରେମ ତନ୍ତୁ ଯହିଁ ଗୃହିଁବେ ନିଷ୍କମଳ ତାର ।
ଭିନ ଯା । ସଂସାର ଦାଗ ବୁଝ
ରହିସା ଯହିଁ ଧାଇବୁ ସ୍ନେହ ଅଦଖ ଜାଣି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଦେହ ନୁହେଁ ତାହାର ପ୍ରେମ ଏକା ସାର
ସଙ୍ଗୀତେ, କବତ୍ୱେ; ସ୍ୱପ୍ନେ, ପ୍ରେମ
ସରସତା କରେ ସଞ୍ଚାର ।

ଦୁନଅରେ ଦ ଦନ ରହୁ
ଏଏ ଦେହେ ଭୂଅଜେ ନେଇଯିବ ଖାଇ
ସେଥିପାଇଁ ମୁହିଁ ସାନ ବଡ଼ ନମାନ ପ୍ରେମେ ଘେନ
ଯାଏଁ ବହୁ ଅନନ୍ଦେ ମଗନ ଧନ୍ୟ ମଣି ।
ଏଏ ଅଛୁ ଭୂଅଡ଼େ କୋମଳକର ପରଶ
ମଞ୍ଜୁ ବଢେ ସରସ ଜୀବନ ତର ଦରଶ ।

କତ କତ ତୁ ମୋତେ   ମୋହର ହୋଇ ରହୁରୁ ସତେ
ଯେତେ ଦନ ମୁଁ ଥିବ   ଭାଇବେ ଥିବ ସତେ ଜୀବନ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ।
ତୋତେ ଦେଖି ନ ପାର,   ମୁହଁ ରେ ସଦା ଲୋଡ଼ିବ ତୋତେ
ମୁହଁ ଛାଡ଼ ଯେ ଯିବ,   ତୋହର ପାଶେ ଧାଇଁଣ ଯେବେ ।
ପ୍ରାଣ ଛାଡ ତୁ ଦନ   ପ୍ରାଣୀର ପ୍ରାଣ ରହବ କେମନ୍ତେ
ଅଛୁ ସେଥି ତ ସୁଖ   ମୁହିଁତ କହୁ ନ ଜାଣେ ଏତେ ।
ଅଛୁ ତୋଲିତ ମୁହିଁ   ଛଡଣ ସବୁ ଖାଲି ତୋତେ
ଏକା ଏକା ମୁଁ ଜୀବନ   ପାରିବ କାହିଁ ବହୁ ସତେ
ଭୁଲିଗଲେ ତୁ ପଳାଇ   ମରଣ ହେବ ମୋ ସୁଖ ସତେ ।

ମୋର ଜୀବନ ପଥର ଯାତ୍ରିକା ଭୁଲ ତୋତେ ଯେ ରହୁଛୁ ପଥିକା ।
ନାସ୍ତି ଜୀବନ ତୋହର କନ୍ୟକା ହୁଏ ସାର୍ଥକ ସତେ ଏ ଯଉତା ।
ଯାଉ ମୋହର ଜୀବନ୍ତ ଲକ୍ଷିତା ରହ ତୁହ ରେ ପରମ ସାଧିକା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୋର ସାଧନା ହୋଇଛି ସଫଳା ତୁମେ ମୋହନ ଜନ୍ମିଛ ଗର୍ଭେ।
ମୂଢ଼ ହୋଇଣି ଲଭେ ଜ୍ଞାନ ନାସ୍ତିକ। ସୁଖ ତାହାଁରେ ଏ ପ୍ରଣବାସ୍ତିକ।
ଧର୍ମ ତାହାଁରେ ତାହାଁରେ ଧାର୍ମିକ ଲଭେ ନାହିଁ ରେ ଶିକ୍ଷାସୂତ୍ରକ।
ଯାଉ ଜୀବନ ମୋହନ ଏ ବଳା ତୁହିଁ ଚରିତାର୍ଥ ହୋଇଛ ପାବକା।

ତାହାଁର ମୁହଁ ରହେ ଅପେକ୍ଷି
ଦିବସ ନିଶି ତାହା ପାଦାକୁ ଚୁହିଁ ?
ତାହା ନିବେଦନେ ମୁହିଁ ଯେ ବସେ,
ଦିନ ଦିନ କରି ଯାଉଛି ଚାଲି,
ଦିନ ତାଳ ଏ ଅସୁଛି; ବସିଛି ଶ୍ରାନ୍ତ ।
ତେବେ ତାହାଁପାଇଁ ସମସ୍ତ ଦିଅଁ ଅତ ବାହୁ, ଅଳସେ ରହି
ଅଛି ତାଙ୍କ ବ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିରୂଢ଼ ଦେଶେ ରହି, ଗଳ ଲ୍ଲ ଅବଶ୍ୟ ।
ପାପ ପ୍ରଣସ୍ତ ପିପାସା ନାହିଁ ଏ ସବୁ ବଣା
ଦିବାଶ୍ରଣ ମୋ ଅଶା, ନୁହେଁ ମୁଁ ହୁତାଶା
ବସିଛି ଅଜପା ମନ୍ତ୍ର ଜପି, ବସିଛି ଖାଲି ଅପେକ୍ଷି
ଆସିବ ବେଳା ଲାଗିବ ଘାଟରେ, ଦେବ ପସୂର
ସିଦ୍ଧ ଚଳ ଅପର ପାରେ, ଜଗନ୍ନ ବସ୍ତ୍ରାଣ ପ୍ରଧସ୍ତ୍ରପୁର ।
ବରହୁବ ଧାଙ୍ଗ ସୁଖ ଅଛି କିବେ ? ଏଇବ ହେଲେ
ତାଇ ଭୁଲିବ ଦୁଃଖରେ ସିଦ୍ଧା ଅବା ରହୁବ ଯେଉଁ ପୁରେ ।
ଖାଲି ଲେଢ଼ା ମୋତେ ଏହୁଠାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଜନ ଯେତେ
ସେ ଦେଉଛନ୍ତି ପାସୁତ, ସେ ବଉଛନ୍ତି ସେହ ବଶ,
ସବଳେ ଦିଲ ସିଦ୍ଧା ଭଜ, ଅସୀମ ଦେଶ ।
ଯାଙ୍କେ ଥିବ ଅଙ୍କୁର ଅନନ୍ତେ ହୋଇ ସଂସ୍କାର
ଶାନ୍ତ କ୍ଲାନ୍ତ ଅପହର, ରହୁବା ଦୂଷ ଶଯ୍ୟାରେ ପଡ଼ା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଯାହାକୁ ଲୋଡ଼େଁ ହୃଦୟ ଭର,
ରହିବାକୁ ପ୍ରେମେ ହୃଦୟ ଦେଶ
ସେହୁ ସେ ତୁମ୍ଭେ ଅସ,
ଅସ ଏବେ ଅନ୍ତରେ ମୋର ପ୍ରବେଶ ।

ବିନାୟକ ଚତୁର୍ଥୀ ଦେବ ଢାଳ
ମନ ହେଉଛୁ ମୋର ଓଗାଳ ।
ବାଲ୍ୟକାଳେ କେତେ ପ୍ରାଣେ ଭକ୍ତି ଭର ଉଠି ପ୍ରତ୍ୟୁଷେ
ପୁଷ୍ପ ତୋଳି ବୃଗେ ଚଢ଼ି କେତେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭର ସେ କ ଅଷେ ।
ଅଜ ସବୁ ଛଡ଼ିଛୁ ଶ୍ଳୀନ ଗରବେ
ଅଜ ନୂତନ ଅଲୋକ ଦେଇଛୁ ସରବେ ।
ଅଜ ପ୍ରାଣର ପିପାସା ମେଣ୍ଟାଇବାକୁ ପଶ୍ଚିମେ ଅନୁଦିନ
ଧାଥଁନ୍ତ୍ର ଅମୃତ ଜଳ, ବିନାୟକ ଗଲେ ଅରଣ୍ୟ
ଥଜ ପଣ୍ଡିତୁ ଅଧି ବନ୍ଦେ ଶ୍ଳୀନ ନୂତନ
ରେ ମୂର୍ଖ କାଣ୍ଡିବ କରୁ ମୂର୍ତ୍ତି ପୂଜନ ।
ପତ୍ରରେ ମୁଁ ମୂର୍ଖ ଏବେ କୁର୍ବେରେ
ଭୁଲ ମୁହିଁ ବୃକ୍ଷଲତା ମୂର୍ତ୍ତି ସଙ୍ଗେ ରେ ।
ପୁଣି ନାମ ରୂପ ନୁହେଁ କ, ନାମ ଯେ ରୂପ ଏବେ ହେ
ଅଜ ହୋଇଛୁ ଅମୃତ ଗୋଳଅ ଘାଣ୍ଟ
ପୂଜୁଅଛୁଁ ଅମ୍ଭେ ଇସ୍ୱରର ସାକାର ସାଣ୍ଡ ।
ଅଜ ବିନାୟକ ଦଅ ହେ ଶସ୍ତାର
ପ୍ରେମର ସନ୍ଧାନ ଅରୂପ ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣନ ।
ନାମ ରୂପ ଟାକ ରୂପ ଚକ୍ଷୁର ଶବଙ୍ଗ
ରୂପ ଅରୂପ ସ୍ୱଚ୍ଛ ରୂପ, ରୂପ ଯେ ସବୁ ରଙ୍ଗ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ରୂପ ଧରି ଅରୂପେ ହେ ରହିଛ ମାନବ
ନକର ବୃଥା ରୂପ ଅରୂପ ଭେଦ ଭାବ ।
ରୂପ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିଛି ମଣିଷ ରୂପ ପାଇଁ କଳା ସୃଷ୍ଟି
ରୂପପାଇଁ ଭୁବନ ଗଗନ ତାରକା ସୂର୍ଯ୍ୟ ବାରିଦ ବୃଷ୍ଟି ।
କଳାସୃଷ୍ଟ ତୁମେ କଳ୍ପନା ରୂପ କଳ୍ପନାରେ ରହ
ରୂପ ଦେଇଛନ୍ତି ମୋ ଚନ୍ଦ୍ର'ର ପରେ ଦେଖ ହେ ଯାଇଁ
ତାଜର ସୃଷ୍ଟି ମାନବର ରୂପେ କଳ୍ପନାର ଅପୂର୍ବ ଲୀଳା
ମାନବ ଜୀବ ଜଗତର ପ୍ରେମ ସେତୁ ଶିଳ୍ପୀ ଅପୂର୍ବେ ବାନ୍ଧିଥିଲା
ହାତରେ ଧରିଛ ଅମୃତ ଲଡୁ
ଭାବୁଛ ମାନବେ ଭୁଲିବେ ଏହା
ରୁଚି ତୁମ୍ଭର ଅନ୍ତର ବଡ଼
ବୁଝିବେ ଖୁବ ତୁମେ କହୁଛ ଏହା ।
ବ୍ରାହ୍ମଣର ବେଶ ରଖିଛ ମନାଇ ଉପବୀତ ସାର
କହୁଛ ସକଳେ ହେ ମାନବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ ନୂହ ଉପବୀତ ସାର ।
ବସ ତତ୍ତ୍ୱ କଛ, ଦଧବ ତତ୍ତ୍ୱ କଛ
ବସି ଚିତାର କଛ
ଏହାଇତ ଉପବୀତ, ଏହାଇତ ଉପବୀତ ।

ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଜହ୍ନ ଜହ୍ନାଲୁଅ
ଦେଖି ତ ଆଜ ରଜନୀ ଏସନ ବନ୍ଧୁର ।
ଦିଶୁଛି ସୁନ୍ଦର
ନୀଳ ନଭେ ଚତୁର୍ଥୀ ଜହ୍ନ ଏବ ନକ୍ଷତ୍ର ।
ଝୁଲିଯାଏ ଧୀରେ ଧୀରେ ବାରୁଣୀ ଗଗନେ
ଛପି ଯାଏ ପଶ୍ଚିମ ଗହଳେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୁଁ ଉଦାସୀ ଭାବୁଛି ବସି
ହେ ସୁନ୍ଦର, ଅଧ ମୋହର ।
ଜୀବନ ଦେଶ ଏ ଅଗୋଚର ?
ଡାକ ଡାକ ଯାଏ ଘଣ୍ଟ
ଦୋଳ ସେ ଖେଳେ ଲମ୍ପଟ
ଜୀବନ ମୋହର
ସାର୍ଥକତା ଲଭ ନାହିଁ ଏ ଅନ୍ତର ?
ଛିଡ଼ କେଉଁ ସୂତ୍ରେ ?
ମୋ ତତ୍ତ୍ୱ ପୁରେ
ଭରୁ ଭରୁ ଭରୁ ମୁଁ ଶୁଣେ ମୁଁ
ଉଠୁଛି ମୁହିଁ ତନ ଲଭରେ
ଅଙ୍ଗେ ରହୁଛନ୍ତି ମୋ ପ୍ରିୟରେ ।
ମୁଁ ତନ ନେଉଛି ବାହୁ
ମୁଁ ତନ ନେବ ବାହୁ ଅପୂର୍ବ ମୋହ
ମୋ ପାଙ୍କ ସୁଖ ସେଠେ
ଯାଉଛନ୍ତି ସ୍ୱପ୍ନ ଏଠେ ସେଠେ
ବନ୍ଧୁ ଭିଡ଼ୁଛନ୍ତି ହୃଦୟ ବଳ
ଯେଉଁ ଦୂର ଗ୍ରନ୍ଥି
ପୁଣି ପାଉଛି ନବ୍ୟ ପ୍ରଭ ।
ଉନ୍ମାଦ ପରେ ଲଜ୍ଜା ଅସେ
ବସି ରହି ମୁହଁ ଭଲେ ଲସେ ।
ଅତୀତ ଦେଖି ଭନ୍ନ ଜରେଖି
ବାଲ୍ୟ ସବ ଘଡ଼ି ଯାଏ ଲକ୍ଷି
ମୋହନ ଉଦାସୀ ପ୍ରାଣ
ପ୍ରେମରେ ତୁଥଲ ସସବ ।

ଆକାଶେ ଅସ୍ତେର ଜଣାଏ ସ୍ପନ୍ଦନ
କାଶୀଅ ଯାନ୍ତ୍ର ଦେଉଛି ଭାନ୍ତ୍ର
ମୋର ଜୀବନ ଅଜ ନୂହେଁ ରେ ଶୂନ୍ୟ
ଅଜ ଜୀବନ ମୋର ଶାନ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
  ଅଛ ଦାହା ପାଇଁ ମୁହିଁ
  ଜଗି ବସିଛି ସ୍ୱପ୍ନ ବହୁ
  ସ୍ନେହ ଯେ ଜଣେ, ଭବ ଭରୁଛି ଶୁଣେ ।
  ମୁଁ ତାହାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟ, ଅଜ ଏ ଦିନ ଧନ୍ୟ ।
  ସେହୁ ମୋହର ଜୀବନ ସାର ।
  ମୋର ତପସ୍ୟା ଫଳରେ ସେ ନିର୍ମଳ ଶୁଭ୍ର ।
  ମୁଁ ଅନ୍ତର ଅଞ୍ଜଳି, ଦେବ ସୁନ୍ଦର ହାର
  ତାଙ୍କର ହାତରେ ଦେବ ଗଢ଼ି
  ସେ ଯେ ସବଳ ନିପୁଣ
  ତାଙ୍କ ହାତେ ଦେବ ପୁଣ ସୁନ୍ଦର ଗଢ଼ା ।
  ଯିବ ଭବ ସ୍ୱର୍ଗ (ମୁଁ ଯେବେ) ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଛାଡ଼ି
  ଅନନ୍ଦେ ସୁଖରେ ପ୍ରେମରେ ନ ଡର ରହି ।
  ସମସ୍ତଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଭର ପାଉଛି
  ପ୍ରେମିକର ପ୍ରେମ ହିନା ଅନ୍ତରେ ସେତୁଛି ।
  ହବଦ ବଢେବ ନାହିଁ ରେ
  ଅନ୍ତରେ ତାଙ୍କୁ ଧର ଉଦ ରେ ।
ପ୍ରାଚୀ କଳ୍ପରେ ଦେଖଣି ଦେଖା ଅଣା
ଅକାଳ ହିବ ଅଲୋକ ଦେବ ପଲସା ।
ହବସେ ଭହୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ବୀଛୁ
ଦନ ନେଉ ଥିବ ବନ୍ଧୁ ଭରୁ ।
ଭାବର ନଦେବେ ଏଥରେ ବର୍ଣ୍ଣେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ତାଙ୍କଣ ଜଦେଷେ   ଯାଏଁ ଛଦେଷେ
ତାଙ୍କର ଜଦେଶେ   ଯିବ ସ୍ୱ ଦେଶେ ।
ତାଙ୍କୁ ଭୁଲିଛୁ ମୁହିଁ   ସେ ଦୟା ବନ୍ଧୁ
ରଖିଛନ୍ତି ଏଥି   ସତଳ ଦଣ୍ଡ ।
ଜଡ଼ ଜଡ଼ ପ୍ରେମରେ   ବନ୍ଧିବ ମୁଁ ମୁଦରେ
ଯେତେ ଦିନ ସେ ମୋତେ   ରଖିବେ ରେ
ଅନନ୍ତେ ଅନନ୍ତେ   ମାଗୁ ମୁହିଁ ରେ
ଜୀବନର ଅପାର   ଗୂଢ଼ ବ୍ୟାପାର
ହେବ ସବୁ ଦୂର   ହେବ ସରଳ ସୁନ୍ଦର ।
ପ୍ରେମ ବନ୍ଧନତ   ଜୀବନ ମୋର
ପ୍ରେମରେ ଜୀବନ   ନେବ ଅନନ୍ତର ।

ଏହୁ ମୋର ସ୍ନେହ ପାଉ
ସେନ ଅଟେ ଅତିଥି ବର
ଏହୁ ମୋର ଜୀବନର ସମ୍ବଳ ମାତର ।
ନାହିଁ ଧନ ନାହିଁ ମାନ
ନାହିଁ ଗର୍ବ ଅଭିମାନ
ଚେହିଁଥିରେ ତୋଷିବ ତବ ତୁମ୍ଭ ମନ ।
   ଚିନ୍ତୁ ଅଛୁ ଏଥି
ଅଥି ଅତିଥି ସକଳ ଜଡ଼ ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତ ।
ଏତକ ସମ୍ଭାର   ଜୀବନର ସମ୍ବଳ
ଏତକ ରେ ଯଦ   ହେବ ଅନୁକୂଳ ।
   ଥପ ଥପ ଅଟେ ମୁହିଁ ଭାଗ୍ୟ ବାନ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ପ୍ରୀତିର ବନ୍ଧନେ   ରଖିବ ଅନୁକ୍ଷଣେ
ଏହି ସାଧନା ନାହିଁ ମୋର
ଦୟା କରିଥିବ ହେ ବନ୍ଧୁବର
ସ୍ନେହ ବନ୍ଧନେ ଟାଣୁଥିବ ଅବର
ଦେଖା ହେବ ଯେବେ ମୋହର ପୁଣ ଭ୍ରମର ।
ଦୁଃଖର ସମାରେ   ଅଶ୍ରୁବର ଧାରେ
ଆସ ଆସ ତୁମ୍ଭେ ନିଜେ ବାର ବାର ଦୟା କରଣ ।

ଦିବସର କ୍ଲାନ୍ତ ଦୂର ମୁହିଁ ଅତି ପାଇଣ ଶାନ୍ତି
ଲଭିଲି ଉଠି ପରମ ପ୍ରେମେ ଜଗତର ଗେହେ ପାଇଲି ପ୍ରୀତି ।
ଶିଶୁ ନୋହି ବାଳକା ନୋହି
ଶିଶୁ ବାଳକା ମଧ୍ୟରେ ରହି
ପଞ୍ଚ ଷଷ୍ଠ ସପ୍ତ ବର୍ଷୀୟା ସେହି
ଦେଲେ ଅପୂର୍ବ ସ୍ୱପ୍ନେ ମୋହି ।
ଜୀବନର ଶେଷ ଯାମେ
ଜଡ଼ ସେ ଅବସ୍ଥାମେ
ଅପ ରୂପ ସୁନ୍ଦର ଶିଶୁଗଣ
ଧର ଅଙ୍ଗୁଳି ମୋର କଲେ ଦକ୍ଷ ରଞ୍ଜନ ।
କପୋଳେ ଚୁମ୍ବ ଦେଇ କୋଳକୁ ଟାଣି ନେଇ
ପ୍ରେମେ ଦେଲ ଶୀତ ବୁଲାଇ
ଲଭିଲି ଅପୂର୍ବ ଅମୃତ ମୋଦ ।
ସେହି ଛବିମା ନ ଭଲ ମନା ରହି ଥାଉ ମନେ
ପୁଣି ଯେବେ ଅଦ୍ଧିବ କେବେ ସୁଖ ଦେବ ଯତନେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଆଜ ଯାଉଛ ଖୁସି, ପୂର୍ବ ସ୍ନେହ ଭୂମି ରହିଥିଲ ବନ୍ଧୁଜନେ ।
ଆଜ ଭାବୁଛ ମୋତେ, ଦେଖେ ଯେ ସେ ମୋତେ
ଯାଉଛ ତେଣୁ ମୁହିଁ ଆଜ ବଳରାମ ଚୋପଡ଼ା ପାଇଁ
ସକଳ ପ୍ରୀତି ଛାଡ଼ି ଅଜଣା ଧାଇଁ ସତେ ବୋହଣ ପାଇଁ ।

(ଶ୍ରୀ ସୁଧାଂଶୁମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ, ନୂଆପଡ଼ା ଗଞ୍ଜାମ)

ଯାଉ ପଢ଼ିବାର ଚରମ ଅମ୍ବର
ନାହିଁ ପଣ୍ଡ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର
ଫିଟାଇଲ ଏହୁ ବନେ ଦସ୍ୟୁ ବହୁ
ଦୁଃଖରାଶି ଦୂରେ କେ
ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର
ଯେଉଁ ଅଜ୍ଞାନ ଅନ୍ଧାର
ଫୁଟାଇ ଦେଇଛ ଦେଶସେବା ପୁଣି
ବାନ୍ଧବ ଘରେ ଅମୃତ । ୧ ।

ପରିବମାନଙ୍କ କୁଟୀରରେ ତବ
ପଢ଼ୁଛ ଚରଣ ରଜ
ଶୀତଳ ଜ୍ୟୋତି ଶୁଭବୁ ଫଳ
ଉତ୍ସବ ଦେଖ ସତେକ ଦେ
ଭବଧର
ମୂଳୁମଚ ନାହିଁ ଦଣ୍ଡେ
ଅଭୁଲା ସମାଜ ଭୂଷିତ ଥପଣି
ନଅଟା ଧୂଳ ଦାଣ୍ଡେ । ୨ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ପାନ୍ଥ ପନ୍ଥ ଯାଏ   ତବ କ୍ଷୀଣ ଅଙ୍ଗ
ଶୁଣିଲେ ଦର୍ଦ୍ଦୁର ଡାକ
ପଡ଼ିତ ଚକ୍ଷୁ   ସଜଳ ଉଦ୍ବେଗ
ହୋଇ ସ୍ୱରତ ସେବକ ହେ
ସେବୀ ବର
ସରଳ ନାହିଁ ତ ମନେ
ପଦ ଫିଟଇ ନ   ତାଇ ହେ ଦେବତା
କେ,ଭଲ ହୃଦାସନେ । ୩ ।
ସ୍ପୁର ମହାକାଶ   ଭାଠପୋଡ଼ ଥଦ
ଉପାଳନ୍ତ ସର ହ୍ୱାର
ପୁଞ୍ଜାର ପରସ୍ପ   ହୋଇଲା ପ୍ରକମ୍ପ
ଲୁହିଲେ ଅସଙ୍ଖ୍ୟ ନର ହେ
ଦସ୍ୟୁ ବର
ଯୌଚକୁ ନ ବଳେ ଦସ୍ୟୁ
ପଠା ଦଣ୍ଡଅରେ   ଅଗାଧ ଜଳରେ
ହଟଇ ଦେଲ ଅଧାର । ୪ ।
ପାନ୍ଥନ୍ତ ସେଦନା   ଭୂମି ବକ୍ଷେ ପୁଣି
ଲୀନ ହେଲେ କୋଷ୍ଟ ନଭ
ପଲୁଦ ସମାନ   ଭୂଲ ନାଗ୍ନୀ ସ୍ଥାନ
ଉଷା ଜଲ ନାନା ସ୍ଥାନ ହେ
ପଦର
ଫେନ୍ଦ୍ରଲ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପଦ
ପଲ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଶ   ମୂଚ୍ଛାପର ପୁଇ
ବଢ଼ଇ ଘୋର ବିଷାଦ । ୫ ।
ପୁଷ୍ପି ଚାହିଁ ମତେ   ଶ୍ରୀ ମୁଲ ହେବେ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବତ୍ସଳ ଲୋଚନ ଧାର
ସନ୍ନ୍ୟାସ ଭର   ସେବେ ଶମ୍ଭୁଙ୍କର
ତୂଳରୁଁ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମର ହେ
ଷମାକର
ସିଦା ନେଃଛୁ ତୁମ୍ଭ ମନ
ସଦା ଧନ ପ୍ରଭୁ   ସଭୁଅ ଜନଙ୍କ
ଏହୁ ଅମ୍ଭ ନିବେଦନ । ୬ ।

ସିଝା ଭୂଝା ପ୍ରାଣ   ଯୋଡ଼ା ପ୍ରଭଙ୍କୁ ସେ
ତବ ଶ୍ରୀ ଲେଖଣୀ ଦ୍ୱାରେ
ସିଝାଇ ପଢ଼ିଲୁଁ   ତବ ସ୍ନେହ ପଣ
ଅସିସ ଗୃହ ମଧ୍ୟରେ ହେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବର
ପୂଜନ ଗଲ୍ପ ପସ୍ୱଣି
ସୁଝାଇ ନ ପାରେ   ଏ ଷୁଦ୍ର ପଥରେ
ଲଜ୍ଜା ଲେଖକଙ୍କ ଜନନ । ୭ ।

ସରମାସ ଦେଲ   ବୃନ୍ଦ ମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କର
ଲେଖିବାକୁ ସ୍ନେହୋଦ୍ଧର
ସ ଅନୁପ୍ରାସରେ   ଲେଖିଲି ତରଶେ
ଷମା ଦେଉ ଦୋଷ ମୋର ହେ
ଷମା ସ୍ୟାର
ସତ୍ୟଦ ସିନ୍ଧୁଙ୍କର
ସେଉ ଅଭୁ ଦେବେ   ସ୍ୱହାସ ଦେଖିବେ
ଏହୁ ଭକ୍ଷା ଦାସଙ୍କର । ୮ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅମଳ କମଳ ତାହାର ଆନନରେ
ସେ ଯେ ସେ ମୋହର ଅପଣାର ପସ୍ତଣରେ । ପଦ ।
ଥିଲୁ ଯେବେ ଏକା ବର୍ଷେ ଥିଲୁ ସଖା
ତାହାର ମୁଖ ତାହାର ସୁଖ ମୋ ମନରେ ।
ଆହି ହେଲା ଭଙ୍ଗ ମୋର ମନ ଲୋଭ
ପ୍ରେମର ବନ୍ଧନେ ମୋର ମନ ସମୋହନ ରେ ।
କେତେ ପୁଣ ମାସ କେତେ ସ୍ନେହ ସୀତ
ତାଲେ ପୁଷ୍ପ ଦେଲା ଦେଖା ଫଳ କାରଣରେ ।

ଗଲା ପୁଣି କାଳ କେତେ ଋତୁ ଥାଳ
ଦେଖି ଦେଖି ସେ ମୁଖ ମୋହିଲା ଏ ଜନରେ
ଅଙ୍ଗ ପୁଣି ସେହୁ ଅଙ୍ଗ ଦୂରେ ରହୁ
ମୋ ହୃଦୟୁଁ ବନ୍ଧୁ ଦୂରେ ଗଲା ସେପନ ରେ ।
କାନୁ କଥା ସେତ ହୁଇ ପ୍ରାଣ ମିତ
ହେବେ କ କେବେ ମୋ ଅନ୍ତରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ରେ ।
ଏହୁ ଦେହୁଁ ଜାତ ହୁଇ ପ୍ରାଣ ପୂତ
ଅଭ ନିକଟ ସେ ବନ୍ଧୁ ଦୂରେ ଚଳେ ଗମନ ରେ ।

ଯେସେ ପ୍ରାଣ ବଳ ତାର ତା ସନ୍ତତ
ସେ ପୁଣି ଜରଇ ଅଦ ଯଣ୍ଣ ଦୂରଣରେ ।
ଏହୁ ପର ଲୀଳା ଜଗତର ଖେଳା
ଯର ଯର ତୁହିଁ ରହି ସୁଲେଁ ବଦନ ରେ ।
ଅବଶେଷେ ମୁହିଁ ଯିବ ଯାଇ ଯହିଁ
ଲଭିବ ସକଳେ ସେ ଭୁବନ ରେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ମୋ ଜୀବନ ତୁ ଜୀବନ   ମୋର ତୁ ଜୀବନ
ମୋର ପ୍ରାଣ ସବୁବେଳେ   ଦେଖେ ଛନ ଛନ ।
ତାହା ଲାଗି ଏବେ ପ୍ରାଣ   ମୋର ଏଡ଼େ ବାଇ
ସେ ତୋହର ପାଇଁ ଯତ   କରୁଅଛୁ ମୁହିଁ ।
ନରଜନ୍ମ ମନେ ପାଇ   ଶୋଚେ ଏବେ ମୁହିଁ ।
ରହୁବ ରେ ରହୁବ ରେ   ଶପ ଦପ୍ପା ବହୁ ।
ନ ଥିବେ ଗୋ ସେହୁଠାରେ   କେହୁ ଅନ ଜନ
ତୁମ୍ଭେ ଅମ୍ଭେ କେବଳ ରେ   କରୁଥିବା ମନ ।
ସେ ମିଳନ ହେବ ମୋର   ସାର୍ଥକତା ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅନ୍ତରରେ ଯେବେ ବାସ   ତୁ କରିବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଏହୁ ପକ୍ଷ ତୋର ସ୍ୱଜାତି ନିୟମରେ
ବୁଝି ବ୍ୟବହାର ଅଟ୍ଟେ ସୁନ୍ଦର ତୋହର ବଣ୍ଟନ ସେବେ । ପଦ ।
ଧିକ ଧିକ ତୋତେ ଛଳନମ ଲାଗନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ କରେ
ଦନୁ ଦନୁ କରି   ସତି ସତି ସତି
ହେଲୁ ପକ୍ଷ ଏବେ ତୁବେ । ୧ ।
ସ୍ୱଜାତି ଦଣ୍ଡ   ଲୁଚ ପକ୍ଷ କଷ୍ଟ
ଦେଲୁ ପର ଚତୁର ରେ
ନୁହେଁ ନୁହେଁ ନୁହେଁ   ଏହା ତୋ ଜୀବନ
ଜାଣିଥା ତୁହୁ ଏଥିରେ । ୨ ।
ଅଛୁ ତୋ ମରଣ   ଧିଥନ କରଣ
ଦେହକୁ ଥାଅ ଅନ୍ତରେ
ସ୍ୱଭ ଅଧ କର   ଜୀତ ଚନ୍ଦ୍ରା ଘର
ଖାଇବୁ ତୁ ତାହାକୁ ରେ । ୩ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ତୋତେ ଶାସବ ଯେ   କାଳ ଦଣ୍ଡା ଧର
ଯିବ ପଞ୍ଚ ମହତରେ
ବେଳ ଥାଉଁ ଥାଉଁ   ଭଜିନାରେ ଅନ୍ତ
ଜୀବନ ତର ଭୂତରେ । ୪ ।

ଏ ତ ତନୁ ତୁ ଭୂତ ଜୀବନ
ତୋହର ଭୂତରେ ଭୂମି
ମାନ ମହତ ତେବେ ନ ପାରଣ
ଜୀବନକୁ ଭୁଞ୍ଜ ବସି ।
ମରଣ ଭେଦ ଜୀବନ ରଙ୍ଗରେ । ଘୋଷା ।
ଷଡ଼ଦଥ ଭୂଠି ଅସ ସନ୍ଧରେ
ମାଉଯାଥ ସ୍ୱପ୍ନ ବର୍ମ ମଧରେ
ଆପ ଅସ ଅସ   ସ୍ୱପନେ ପ୍ରବେଶ
ଝପଟ ଭୁଞ୍ଜ ଅଛ ବେଗରେ । ୧ ।
ବଜ୍ର ସମ କଠିନ କଠୋର ଦ
ଧୁଂହିବ ସେ ଶତ୍ରୁର ଅନ୍ତର ଭ
ଭେଦ ଭେଦ ଭେଦ   ଯିବ ସେ ପୁଲବେ
ମାନ ମାର ମାଧ ଶତ୍ରୁ ସେ ଭେ । ୨ ।

ବହୁଦ ପେଶ   ଥକାଏ ଦସ୍ତ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଖାସ   ଭୂଲକ ପଶ
ମୋ ଭାଗ୍ୟ ଏବେ   ପଣି ଖୋଲଲ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଚନ୍ଦନ ବୃଷ୍ଟୀରେ   ପ୍ରେମ ବଲ୍ଲିବରେ
ନମ୍ରଶ୍ୱର ଅନ୍ତରେ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ରଚନା ସାଙ୍ଗ ।
ଖୁଲିଯାଏ ଚକ୍ଷୁ   ଦଣେ ଅମର ଦୃଶ୍ୟ
ଦୂରେ ଦୂରେ
ତଏ ସେ ଅନାଘ   ରହୁଛନ୍ତି ବେଶ ଏହୁ
ମୋ ଚତ୍ର ଫୁରେ ।
ରହୁଛନ୍ତି ଅନାଘ   ଜଗତର ଯେବେ ଦୃଷ୍ଟ ଛଳ
ସେତ ମୋର ପରମ ସଖା
ତାଙ୍କର ସବ ମୋ ହୃଦ ରେଖା ।
ତୁଏ ବାବଦ୍ୱାର, ଯେତେବେଳେ
ଦେଲୁ କ ଆନ୍ତ୍ର ମୋହନ [illegible] ।
ଅନ୍ଧ ପଞ୍ଚୁ ଫଳ
ଶୁଣଅଛେ ଅସମ୍ଭାବ
ମୁଁ ଅନାଘ ରହିଁ   ମନର ଶବ୍ଦେ
ମନହିଜ ରହେ   କହିବାକୁ ଦରବର ।
ଦନ ଦନ ଭର   ଚାପ ଚନ୍ଦ୍ରା ବନ
ନାହୁଛୁ ନାଗର
ଦେବ ମୋହର   ତପସ୍ୟା ପିଛ
ଅବଶ୍ୟ ଦେବ ମୋହର ।
ଲୁବ୍ଧ ହୃଅର   ଲୁବ୍ଧ ମନ
ଶୋଭବ ଶତଯଣ
ଥିବେ ଯେତେବେ   ମୋର ପଲ୍ଲବପାବନ ।
ଶୁହିଁ ଥାଅ ରହୁ   ବୃଷ ଲତା ସହୁ
ମୁହିଁ ଅବନ୍ଧ୍ୟ ଲଘବ

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ସମ ମୋର ଆପଣାର କରିବ
ଚରଣ ମୁହିଁ ଜୀବନ ପୂଜିବି ।
ଏ ଅବେଳେ ଜାଣି ଜାଣି ସେ
(ମୋତେ) ଦେଉଥିବେ କେତେ ଦୁଃଖ
ଆଜ ଏବେ ସେ କରନ୍ତୁ ସକଳ ଦୁଃଖ ଶେଷ
ଦେଉନ୍ତୁ ବରଦ ଚକୋର ଦୁଃଖ ।
ସଂସାର ପ୍ରୀତିରେ ବଳ ଏବେ ବାଦରେ
କାହିଁ ପାଇଁ, ଅଚମ୍ବିତେ ଯାଉ
ଶ୍ରାବଣର ବାରିଦ ଖେଳେ ଝଡ଼ ସଙ୍ଗେ ସେ ଏ ଉତ୍ପାତ ।
ଅଶ୍ରୁ ଝରାଇବେ ।
ବସିଛୁ କେବେ ଉଜାଗର ହୋଇ
ଦୁଃଖ ଅମାନିଶା ହେବ ଶେଷ ହେ
ମୋର ପ୍ରାଣ ବ୍ୟଥା ହୋଇବ ଦୂର
ବନ୍ଧୁଜନ ପଦେ ଦେବ ପ୍ରେମ ସମ୍ଭାର ହେ ।
ବରଷା ଯାଏ ଶରତ ଯାଏଁ
ବସନ୍ତ ଆସିବ ପ୍ରେମ ଉତ୍ସବ ହେ ।

ମୁଁ ଭ୍ରାନ୍ତ ପଥଶ୍ରାନ୍ତ
ପାଏ କାହିଁ ମୋର କାନ୍ତ ।
ସନ୍ଧ୍ୟା ଅନ୍ଧାର ବଧୂପର
ଧରଣୀର ମୁଖ ଅନ୍ଧାରେ ଦେଇ କାହିଁ ଅଘୋର ।
ମୁଁ ଏକେଲେ ବସି ମନେ ଗୁଣେଁ ଅନଳ
ତାହାକୁ ପାଇଲେ ପଥଶ୍ରମ ଦୂରକର ହେବ ଏ ତାହାର ଅନୁମାନ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସୁଖର ତ ଏହୁ ବେଳ
ଚାଲେ ଗଲ ଚାଲେ। ଘଡ଼ି ସେ ରେ ।
ଦୁଃଖର ତ ଏହୁ ଗଲ
ଭିଡି ଭିଡି ଦବସ ଦବସ କପି କପି ଯାଏ ରେ ।
ସବୁ ଅଛୁ ଲୋକ, ମାନ, ଧମ୍ମର, ସମ୍ମାନ
କନ୍ତୁ ତାହିଁକ ମୋ ‘ମନ ଦୁଏ ରେ ଏସନ ।
କବେ। ! ସଖେ ! ତୁମେ ତ ଜରେଶ
ଉତ୍ତରେ ମୋଷ ପ୍ରଶ
ସେତକ ହେଲେ କହିବ ଗୃହି
ଅଛିବ ଯେବେ ଧାଇଁ ।
ସବେ ମୋର ସୁନାର ଦଶା ଦୀଅ ନ ପାଇ ବହୁ ଥାଉ
ସୁଲଭୁ ଘଡ଼, ତାହାର ଚନ୍ତା ମୋତେ ଅସୀମ୍ବ ଦେଉ ।

ତାହାର ପରଣ କରିଛୁ ମୋ ହୃଦୟେ
ତାହାର ପାଇଁ ବାଣ ଝର ଜନମଳ ଉନ୍ତ୍ରେ ।
ଦେଖି ହେଲ ଉଦାସ ମନ
ଅନୁବଳ ହେ ତ ଶୂନ୍ୟ ।
ଭ୍ଲ ଭ୍ଲ ଗଲ ତାହାର ଅପେ
ସଙ୍ଗେ ଦେଇ ମୋର ବନ୍ଧୁ ସେ ।
ସେତ ବରଷେ ଉଲେଡଲ
ମଧୁସ୍ବପ୍ନେ ନ ପୁଲକଲ ।
ସେହ କହୁଲ କଥା ହଦଭ ଆଥେ ସେପେଷ ଦେବେ
ତାହିଁକ ତ କହଲ କଥା ମୋହକ ସାଙ୍ଗେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଜେତେ ପ୍ରେମ ଥରେ ଅଣାଇ ଦାତ
ଛାଡ଼େ ମୋ ହାତ ଏଣୁ ନ ସେ ସତ ।
ସେ ତ ମୋହର ପାଇଁ
ସକଳ ଠାରୁ ମୋତେ ଉଚ୍ଚେ ରଖିବା ପାଇଁ ।
ପ୍ରେମେ ଉପାଣେ   ବଉତେ ଧସେ
ପରଖିନ୍ତୁ ତ ମୋତେ   ଆଉ ପରଖିବ କେତେ
କୋଉ କାହିଁ ଏ ଅନ୍ତର ପ୍ରତେ ?
ପରର ସାଥେ ତାହାର ଯେତେ ପରୁଷ କଥା
ତାହିଁ ମୋହର ସାଥେ ତେଣୁ କାହିଁତ ଲଗେଣୁ ବ୍ୟଥା ।
ମୁଁ ଚର୍ମ ସ୍ଥାନ ଥବା ଭାଗ୍ୟ ବାନ
କହୁ ନ ପାରେଁ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ସୁଏତ ସ୍ୱର୍ଗେ ରଖିବା ପାଇଁ ମୋତେ
ନିର୍ମଳ ଚନ୍ଦ୍ରମା ସାଥେ
କଳଙ୍କ ଟୀକା ମୋ ନାମେ ନ ଲାଗୁ
ଓ ନାମେ ଲାଗୁ ପଛେ ଯେତେ ।
ଜାଣେ କାହିଁ କାହିଁ ପାଇଁ ଏମନ ସ୍ରୋତେ
କରମ ମୋହର ପରୀକ୍ଷା କରୁ ଅନେକ ଭାବେ ।
ଥବା ସେହୁ ସେ ମୋର   ତା' ବୁଦ୍ଧି ବାହାବାର
ବୁଝି ନ ପାର ହୁଏଁ ବାଥିତ ।
ମୁହିଁ ଦେଖ ଯେତେ ସୁନ୍ଦର ଅବେ
(ସେଥିପାଇଁ) ଦୂରେ ରଖେ ତ ମୋତେ କାହାର ଅନୁଭବେ ।
ଧରିବୁ ଥରୁ   ବୁଝିବ ଯେପରି
ବୁଝାଇବ ସେହୁ ମୋତେ
ଏଡ଼େବ ଦେଲେ   ଦାରୁଣ ବେଦନା
ଘୋର ଦେବ ଅପଗତେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଭୁଲିବାର ଭୁଲ ହେଲେ   ବ୍ୟଥା ହେବ ବଡ଼େ
        ମୋହର ତାହାର ପ୍ରାଣ
ହୁଏ ତ ସେ ଅଜ୍ଞାନ   କ୍ଷମା ଯୋଗ୍ୟ ପୁଣ ।
        ମୁଁ ତ ନୁହେଁ ନୁହେଁ ରେ
        ବୁଝି ଶୁଝି ତେବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେଁ ।
ଥିବ ତେବେ ସୁଖେ ଦୁଃଖେ ତାହାର ହୋଇ
ମନେ ପ୍ରାଣେ ଜଗତେ ଦହନେ ରହି ।
ନେଇଛି ସେ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ତାଠାରେ ଅଛି
ମୁଁ ବସି ବସି କେବଳ ସେହି କଥା ଭାବୁଛି ।
ମୋର ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ନେଇଛି ସେ ଯେବେ
ଅନ୍ତରେ ପ୍ରେମରେ ଅବଶ୍ୟ ରହିବ ତେବେ ।
ତେବେ ମୁଁ ମୂର୍ଖ, ହେବ ପାପ ଭାଗ
ଭୋଗି ମୁହିଁ ତାହା ପାଇଁ ଏ ବିଷାଦ ।
ଜାଣିବ ସେ ଯେବେ ଜଗତେ ଦକ୍ଷ
ମିଳନେ ତେବେ ଅପରୂପେ ମିଳିବା ପାଇଁ
ସେ ଆଉ ମୁହିଁ ରହୁଥିବେ ସକଳେ ସୁହୃଁ ।
ଦେଖିବ ନାହିଁ ତେବେ ତାହାରେ
ମୋତେ ସେ ଦେଇଛି ନୂତନ ଜନମରେ ।
ଏବେ ବୃଥା ହେଉ କାହିଁ ପାଇଁ
ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧର ବୁଝେଁ ମୁହିଁ ଗୃହୁଁ ॥
            ମୁହିଁ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ଭରା
            ଦୁଃଖରେ ଯାଏଁ ଭରି
            ହେଉ ସ୍ୱାର୍ଥ ଶୂନ୍ୟ
            ଜୀବନ ହେବ ପୂର୍ଣ୍ଣ
            ଅଭେଦଭ ହେବ ସବୁ ସ୍ୱପନ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାର୍ଥ କାହିଁ ?
ମୁଁ ତ ତା ସ୍ୱାର୍ଥେ ରହୁ
ଧାଏଁ ତା ପାଶେ
ଶତବାରୁ ମୋ ଚିତ୍ତ ସେ ।
କେ ତ ଏ କଥା ଭାବେ
ଅଣେ ତ ଏହା ଅନୁଭବେ ?
ନିତ୍ୟେ ନିତ୍ୟେ ସେ କରୁଣାମୟ
ଏହିତ ମୋର ଜଗତ ସମ୍ପଦ
ତୋ ଅକ୍ଷି ରହୁ ଲାଖି ମୋ ଅକ୍ଷିରେ ସେ ମୋ ଚିରପ୍ରିୟ ।

ଆଜ ପୁରୁଣା ପଶ୍ଚିମେ ବହୁଲ ନୂତନମଳୟ
ଜାଗି ଉଠିଲା ଯେବେ,ପ୍ରେମ ସ୍ୱପ୍ନ ସ୍ୱପ୍ନଯୋଗେ ହୋଇଥିଲା ଲୟ
ସେ ପ୍ରେମ ପୁଲକେ ଫୁଲି ଉଠିଲା ମହାନଦୀ ବକ୍ଷ
ବରଷାରେ ଯହିଁ ଖେଳିଲା ମେଘ, ପୁଲକ ଧରଣୀବକ୍ଷ ।
ଫୁଲି ଫୁଲି ଉଠିଲା ହୃଦୟ ବକ୍ଷ
ଜାଗିଲା ଜାଗିଲା ସୃଷ୍ଟି ବସ୍ତ ପୁଲକ,
ଆଜ କେତେ କାଳ ପରେ ଏହୁ ଅନୁଭବରେ
କହୁଛ ନୂତନ କଥାରେ
ତୃଣ ଖଣ୍ଡ ଭାସିଲା   ମହାନନ୍ଦ ସ୍ରୋତେ ।
ମାନବ ଯଥା ଯାଏ ରେ ଭାସି ଜୀବନ ସ୍ରୋତେ ।
ପ୍ରାଚୀର କୂଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଛଟା
ବାରେ ଅଧି ଦେଖାଣି ଛଟା ।
ଉତ୍କଳର ନବଜୀବନ ଏବେ ଦେଉଛି ଦେଖା
କିନ୍ତୁ ମାନବ ବକ୍ଷ କି ଅପୂର୍ବେ ହୋଇଛି ଲେଖା ?

Digitized by PPRACHIN, SOA

ବାଲି ପାରେ ଗିରି ଶିଖରେ ଫୁଟଇ ଫୁଲ
ନବ ଭୂଲୋକେ ଓଡ଼ିଆ ବଣେ ଫୁଟିବ କି ଫୁଲ ?
ଓଡ଼ିଆର ଏବେ ବଢ଼ିବ କି ମୂଲ ?
ଶିବ ମାଳ ଏବେ ଉଚ୍ଚ ମୋ ସମ୍ମୁଖେ ଡାଳକୁ ଡିଉଁବେ
ଅନନ୍ତ ଡାଳରୁ ପ୍ରକୃତିର କୋଳେ ରହୁଛନ୍ତି ଚିର
ବଣରେ ନାନା ଜୀବ ଜନ୍ତୁ ବୃକ୍ଷ ଧରି ।
ପାରି ହେବାକୁ ମହାନଦୀବକ୍ଷ
ସେହୁ ବାଟୋଇ କରୁଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ
ପାରି ହେବାକୁ ଜୀବନ ମହାନଦୀ
ଭୁଲୁଛୁ କି ନର ତୋର ଲକ୍ଷ୍ୟ ?
ଶୀତଳ ପବନ ଉଷ୍ଣାପେ ଖେଳାର ଢଳପେ ମନ
ନବ ଜୀବନ ଲଭ ଅହେ ମାନବ ଏହୁକ୍ଷଣେ ।
ଅନନ୍ତ ଅମଳିଣ ବହୁମୂଲ୍ୟ ଜୀବନ
ବୃଥା କଷ୍ଟାନା ରେ ଭୁଲରେ ହୋଇ ମଗନ ।
ମହାନଦୀ ବକ୍ଷ ଲହଡ଼ିରେ ଫୁଲେ
ନାନା ଜାତି ପକ୍ଷୀ ଅହାଏ ବୁଲେ
ମତ୍ସ୍ୟର ଅଣେ ଦେଖେ ଜନ ବଶେ
ମାନବ ପକ୍ଷୀ ଯେମନ୍ତେ ସେ ଧ୍ୱଅନେ ବସେ ।
ଅଙ୍କ ଦଣ୍ଡଇ ତାଙ୍କୁ ଖମେ ଛଡ଼ା ହୋଇ
ସମସ୍ତ ବାଟେ ବଢ଼ା ଧଇବଯେ ରହୁ ।
ଫୁଲି ଫୁଲି ଯାଏ ବହୁ
ମହାନଦୀ ଜଳ ଗରଜି ଗରଜି
ଭଙ୍ଗା ବାହୁ ଶୂନ ଯାଉଛି ନାଉରୀ ଅପଣା ଦୁଃଖ ବହିକ ।
ପାରି ହେବାକୁ ମହାନଦୀ ବକ୍ଷ
ଥଇ କୂଳ ଦଣ୍ଡ ନାହିଁ ଏ ପାଖ ସେ ପାଖ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶାନ୍ତ ତବ ରକ୍ଷିଥିଲ ସରଳ ପବିତ୍ର ବକ୍ଷ
ଏବେ ପ୍ରେମରେ ଭଜାଉଛ ସେ ମହାନଦୀ ବକ୍ଷ ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ଧାଇଁ ଆସେ,
    ଆସେ ଢାଉ ବହୁ ଆସେ
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସୁନ୍ଦର ପାଶେ ନାଚି ଯଥା
ଜୀବ ଜୀବନ ପ୍ରବେଶେ ।
କରୁଣାମୟ ସେ କ୍ଷଣେ ଏକା
        ଦଏ ଚରଣ ଅଲେଖ
ପୁଣି) ଦଏ ଛାୟା ଦଏ ସ୍ନେହ ମାୟା
        ଜଗାଏ ପ୍ରାଣେ ପୁଲକ ।
ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅକାଶେ ରହନ୍ତି ଏଣୁ
ଅହା କି ସୁନ୍ଦର ଗଗନ କରଣ ବହନ୍ତି ଦେଖ ଚହୁଁ ।
ଦେଖ ଗୁରୁ ଏବେ ଉଠିଲାଣି ଭଙ୍ଗା ସ୍ରୋତ ଠେଲି ଚାରି ଦିଗେ
ତାହାର ସଙ୍କୋଚ ଉର୍ମିମାଳା ଅହା ଯେସନ ସେ ଗିରି ଦିଶେ ।
ଲଗିଲା କୋଳାହଳ   ହେଲା ମହାରୋଳ
ଜୀବନ ମଝି ନଦୀରେ   ହେଉଛି ଟଳମଳ
(ଜୀବ) ଛାଡ଼ିବ କି ଏବେ ଖର ସ୍ରୋତରେ,
        ଚାଲୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସୁନ୍ଦର ପାରି ହେଲା ରେ
ସେ ପାଖୁ ଭଙ୍ଗା ଅଣି ଦେଖା ହେଲା
ଏ ପାଖ ଭଙ୍ଗା ସେ ପାଖେ ଗଲା
ଜୀବନ ମରଣ ଲାଗିଛି ଏହୁପରି
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱପ୍ନର ଚହୁଁ ଅନ୍ଧ ଦୂରେ ।
ମୂର୍ଖ ଅନ୍ଧ କି ନାହିଁ ବୁଝ ବନ୍ଧୁ ।
ସାର୍ଥ ନୁହେଁ ରେ ଜୀବନ ଲୀଳା
ଅଳ୍ପ ଅର୍ଥ ଅଳ୍ପ ଦେଖେ ଅନନ୍ତ ମେଳା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ନୀଳିମା ଗଗନେ ଶୁଭ୍ର ବଉଦ ଭାସେ
ଜୀବନ ମରଣ ଏପରି ଅସ୍ପଷ୍ଟରେ ଭାସେ ।
କୃଷ୍ଣ ରାଧା ମିଳନ କି ସେ ?
ମହାନଦୀ ପଠାରେ ଅପୂର୍ବ କାଶ ଫୁଲ
ତରଙ୍ଗ ଉପରେ ଶୁଭ୍ର ବକ ମାଳ ମାଳ ।
ଧାଇଁ ଥାଏ ମାନବ ଯନ୍ତ୍ର ବାଷ୍ପୀୟ ଯାନ
ମହାନଦୀ ସେତୁପର
ଜୀବନ ମରଣ ମଧ୍ୟେ ଜୀବନ ଧାଏଁ
ପଡ଼େ କି ଏହି ସେତୁ ପର ।
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଖଚ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଛି ମହାନଦୀ ବକ୍ଷେ ସ୍ରୋତ ସଙ୍ଗେ ନାଉତର
ଦେଖିବ ଯେବେ ଆସ ଧାଇଁ ବସ ନୌକା ବକ୍ଷେ ମନ ସ୍ଥିରକର ।
ମୋର ଜୀବନର ମହାନଦୀରେ
ଲାଗିଛି ଯୁଦ୍ଧ ତେତେ ସ୍ରୋତ ସଙ୍ଗରେ
ଜାଣୁଛି ତୁହି ବୁଝିବୁ ଯଦି ଆସ ମହାନଦୀ ବକ୍ଷେ
ଯୁଝିବୁ ତପନ ଦେଖାଇବେ ନାଉତ ଦେଖିବୁ ସ୍ୱ ଚକ୍ଷେ ।
କୂଳ ଛାଡ଼ି କୂଳକୁ ଆସିବା ପାଇଁ
ମାନବର ଜୀବନ ଯାଏବେ ଧାଇଁ ।
ଏ ସୁଖ ଲଜ୍ଜା ସେ ସୁଖେ ରହିବୁ ବନ୍ଧୁ କରୁ କପାଇଁ ?
ପାର ହେବାକୁ ଜୀବନ ନଷ୍ଟ ନାହୁଁଥି ହେବୁ ଭାଇ ।
ଅଛି ପ୍ରେମର ସ୍ୱଭାବ
ସ୍ୱରୂପ ବଦଳନ୍ତି କନେତ
ତନୁ ପ୍ରେମ ଯାଇ ନାହିଁ ତୁହିଁ ଅପସର
ଖବା ଯାଇ ନାହିଁ ତୁହିଁ ଦୂର ।
ପ୍ରେମରେ ଲୁଚି ଯାଅ କେ ବସି ନୌକାରେ ତୁହି
ଜୀବନ ମୋହର ହେଉରେ ଧନ୍ୟ କହୁଛି ଏହି ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଲଭିଲୁ ଅପର 'କୂଳେ ନହିବା
ଯାଉଛୁ ଚାଲି ତେବେ ପୁଣି ଦେଖା ।
ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭ ଜୀବନ ସହୁଦା ପାଇଁ
ପୁଣି ତାଙ୍କଠେ ତେବେ ଦେଖା ହୋଇପାରେ ଭାଇ ।
ହାଟରେ, ବାଟରେ, ଘାଟରେ ମହାଲଙ୍ଘ ବଣରେ
ଯେଉଁଠାରେ ହେଉ ନା କାହିଁକ
ଦେଖିବ ଭାଇ ତୋତେ ସ୍ନେହରେ ରଷି ପ୍ରେମରେ ଭୁଲି
ଆନନ୍ଦେ ଡାକିବ ।
ଦେଉ ତେବେ ଭକ୍ତଙ୍କୁ ଏବେ ବଦାନ୍ୟ ନେଇ
ଅସ ହୋଇ ତହୁଁ ଅସ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୟୀ ହୋଇ ।
ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ଯିବ ଭଳ ସେହୁ କର୍ମରେ
ପରମ ପଦ ଲଭିବାନେ ନିଜ ଶକ୍ତି ସଦା ରଖିବେ ।
ବଦାନ୍ୟ ଶଦାନ୍ୟ ଏକେ ଖଣ୍ଡ କଦାନ୍ୟ
ରହୁଛି ଅନ୍ତର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦାନ୍ୟ ସମସ୍ତ ।
ଲୋଡୁଥିବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭ ପ୍ରିୟଜନ ତେବେ
ଯାଅ ହେ ଭ୍ରାତୃ ତଉ ନିଶ ତାଙ୍କ ସାଥେ ।
ମୁଁ ଲଭି ଅଛିନ୍ତି ମୋର ପ୍ରିୟଜନ ହୃଦେ
ସେ ଲୁବେ ମୋତେ ମୁଁ ତାଙ୍କୁ, ଚକୋର ଯଥା ଚକୋରେ ।
ରହୁ ଯେସନ ନଦୀର ଏପାରି ସେପାରି ରେ ।
ଦେଉ ତେବେ ବସୁଥିବ ଭାଇ
ଦେଖା ହେଲେ ତୋ ପଥ ଓଗାଳ
ପ୍ରେମେ ଲୁଟିବ ତାହାର ଅଙ୍ଗେ
ଜୀବନ ଭୂଲେ ପ୍ରେମ ଲହର ରଙ୍ଗେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶୁଣିଅ ହଏ ସେ ରେ ଧୀରେ ଭାଳୁଛୁ ବସି,
ତୁଅ ମୋହର ଥରେ ତା ଭାବେ ପୁଲକରେ
ତା ନାମ ଧରୁ ମୁଁ ଗହନ ଅଧୀରେ ବସି
କେ ନେବ ମୋତେ ତାହା ପାଶେ କହ ହେ ଏହା
ସେ ବନ୍ଧୁ ଅନନେ ଶଭ ମୋହନେ ଯାଉଛୁ ଭସି ।

ଯେବେ ପ୍ରେମ ରଶ୍ମିଙ୍କ ପୂସ୍ତର ଜଗତ ସାରୁ
ଯେଉଁଠି ଜଳେ ରହୁଛ ଲୁଚି କନକ ଧରୁ ।
ତନ୍ତ୍ରୁ ପାଏଁ ତୁମ୍ଭ ପଦ୍ମଚକ୍ଷୁ ଯାହାକୁ ନଦେଖେଁ
ସେ ଜଣାଏ ସେ ତୁମ୍ଭର ବେଣୁ ପରଖେ ।
ସେ ପରଖେ ଅବଶ୍ୟ ମିଳେ ଅପୂର୍ବ ରସ
ତନ୍ତ୍ରୁ ଏତ କଥା ଅମୃତ ବଶ ଅରମ୍ଭ ଶେଷ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପାଇଲେ ଏହା ନେହର ଅମୃତ ରସ
ଅଭୂ ସବୁ ଅଥା ଅମୃତ ଅଥା ବଶ ପସ୍ତ ।
ଯାହାକୁ ହୁଏଁ ପ୍ରେମରେ ସେ ବଏ ଆନନ୍ଦ
ତନ୍ତ୍ରୁ ରହେ ନାହିଁ ତାହା ହୁଏଁ ନିରାନନ୍ଦ ।
ଚୈତନ୍ୟ ଜାନକ ପ୍ରେମ ବଢଉଲେ
ପାଇ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଅନ୍ତର ଘଟରେ ।
।ମୋହର ସେ ଭାଗ୍ୟ କାହିଁ ଜୀବନ ଯାଏ ବହି
ଏହି ଅଧାରଖା ପ୍ରେମରେ ଯେବେ ବଶ ହୁଏ ରେ ।
ମୁଁ ପାଇବ ଅଲୌକ ପୂରବ ପ୍ରେମେ
ଅରମ୍ଭ ଶେଷ ସକଳ ରୂପେ ଅପୂର୍ବ ଧର୍ମେ ।
ତେବେ ସିନା ଦେବ ମହାନ ଅବାଣ ସମ
ସ୍ଥିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଧ ରହୁବ ଅନ୍ତରେ ଧରଣ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅତ ଶାନ୍ତି ଅନ୍ଧାରେ ମୋତେ ଆଲୋକ ତୁମେ
ଦୁର୍ବଳ ଆଖି ଦେଖୁ ଯେବେ (ହେ ପ୍ରଭୁ) ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନମେ ।
ଦାନ ହନ ଜଣ ଜୀବନ ନେଇ ଏସ୍ଥପର ଭ୍ରମି
ଏବେ ଅଲୋକ ଦେଖାଅ (ହେ ଦେବ) ରହୁଛି ପଥରେ ନତି
ବନ୍ଧୁ ହେ ଯାଅ ସୁଖେ ଅମ୍ଭେ ଖେଳବୁଁ ବସି
ମନେ ରଖିବୁ ଶୁଣି ତୁମ୍ଭ ଆଦର ପୁଣି
ଯାଉଛ ଯେଉଁ ଦେଶେ ଭରମ ବଢ଼ିବ ଦପି ।
ଦେଖା ପୁଣି ହେବ ଯେବେ, କହିବୁଁ ଆନନ୍ଦେ ତେବେ
ଶୁଣିବୁ ଗୋଷ୍ଠ ଗୋଷ୍ଠ ସେ କଥା ମୋହନେ ରହି ।

ମୁହିଁ ପାଗଳ ମୁହିଁ ପାଗଳ
ଜଗତ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି ମୋତେ ପାଗଳ ।
ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟି ଠକ ବ୍ୟବହାରେ ଲୋକଙ୍କର
କରୁଛି ମୋତେ ପାଗଳ ।
ମୁଁ ତ ଶୁଦ୍ଧ ହୃଦ ନିର୍ମଳ ହେବାପାଇଁ
ଚାହୁଁଛ ମୋତେ ଏପନ ଲୋକ ଯନ୍ତ୍ର ଭାଇ ।
ମୁଁ ବାଧା ପାଇ ପାଇ ମରୁଣି ସତି
ମୋର କରମ ବନ୍ଧନ ହେଉନ ଯିବ ଏଢ଼ି ।

ମୁଁ ଏସ୍ତରର ପୁଲକ ସ୍ପର୍ଶେନା
ମନର ପୁଲକ ସ୍ପର୍ଶେ .
ମାଏ ଷଷ୍ଠର ଉଦ୍ଦୀପ୍ତ
ମନ ପୁଲକିତ କ ହେ ?

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅଛୁ ତ ଅଉ ଅମୀପ୍ସୁ ଭବେ ?
ଯେ ଭବେ ଭସିଲେ
ମନ ଆନନ୍ଦେ ଝୁପେ
ସେହୁ ଭବେ ଯିବ ମଜ୍ଜି
ନବସ ସୃଷ୍ଟି ଉହୁବ ମଜ୍ଜି
ପାପ ଲାଗେ ପଶୁ ଶରୀର ସ୍ପର୍ଶେ
ତେବେ ଜନ୍ମ ସେ ପାପେ ମରେ ଲୁଣ୍ଠେ ।
ଯାଉ ତେବେ ଶରୀର
ଠିଆ ହେଉ ହୋଇ ଦୂର
ମୁଁ ଯିବ ଅନ୍ତର ସେହ ଦଉଡ଼
ଯୁଅଛେ ଯିବ ପାପ ହେବ ଦଉଡ଼ ।
ଶରୀର କ ପାପ କରାଏ
ମନରେ ପଶୁ ପାପ ଆଏ ।
ତେବେ ଜନ୍ମ ଶରୀରେ ଦୋଷ ?
କହୁ ବୁଝି ନ ପାରେ ।
କାହିଁ ପାଇଁ ହେଉଛୁ ବ୍ୟେଷ
ଶରୀର ସହ ମନ ସୁଖ ପୁଣ୍ୟେ ଡୁଲ ଉହୁ ଥାଉ ରେ ।

କାହାର ଅଶା, କାହାର ଭାଷା, କାହାର ରୂପ ଗୃହାଣୀରେ
କାହାର ଶରୀର ମୋ ପାଖେ ଧରି ରଖିବାରେ ।
ଏବେ ଅଶା ମୋହର କାହିଁକ ଅକୁଳ କଷ୍ଟାକୁଳ ଅନ୍ତରେ ?
ଅଛୁ କହୁଁ ଯେଉଁ କଥା, କହୁ ନ ପାରେଁ ନାହିଁ ଏବେ ବୁଝି
କେତେ ଦିନୁଁ ଦିନୁଁ, ମୁଁ ବୁଝୁଁଛୁ ତାକୁ କରବ ଅପଣାର ।
ଶ୍ଳାଳ ମୋର ଅପଣାର ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସେତ ଦେଉଛୁ ମୋତେ ତା ମନ କଥା
ଅନ୍ତରେ ମୁଁ କେବେ ବାଣ୍ଟି ପାଏ ଏତେ ବ୍ୟଥା ?
ତା କଥାକୁ ମିଛ, ରେ ମନ ! ଏ ଭାବୁଛୁ ?
ନୂଆଁ ନୂଆଁ ସେଥେ ସ୍ୱଚ୍ଛ ମନ
ତା ମନ ମୋ ମନେ ହୋଇଛି କମଳ ।
ମୁଁ ଭ ତାକୁ ଅନ୍ତରେ ପାଇଲେ
ପରମ ପୁଲକେ ସ୍ୱରଗେ ଚଳେଁ
କଳୁ ବାଧା ନା ହେଇ ନାହିଁ
ସେ ପୁଷ୍ପ ଜଳ ଜଳ ପାଇବା ପାଇଁ
ଦିନେ ଗଲେ ଅଧେ ଗଲେ ସଦା ପ୍ରେମରେ
ଜମକ୍ଷିତ ହୁଏଁ ମୁଁ ଚନ୍ଦ୍ରାର ହୃଦୟର ଅଗାଧ ଜଳେ ।
ଏହା କ ବିଶ୍ୱର ଅପୂର୍ବ କରୁଣା ?
କରତର ଭୃଙ୍ଗ ଶିଖରେ ପ୍ରେମ ପଦ୍ମ ପଶୁ ହୁଏ ଉନ୍ମନା ।
ତପସ୍ୟା ମୋହର ହୋଇ ନାହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ
ପାଇବାକୁ ଖାଲି ହୁଏ ମୋର ମନ ।
କେବେ ଅପେକ୍ଷା, କେବେ କ୍ରନ୍ଦନ
କେବେ ଜଣୀଥ ଭାବନା ଅନୁକ୍ଷଣ,
କେବେ ନୀରବ କନ୍ଦନ
କେବେ ଦୟା ବହୁବେ ସେ ଭଗବାନ
ପରୀକ୍ଷା ତାହାର କେବେ ହୋଇ ନାହିଁ ଅକାରଣ ।
ଅଛୁ ସତ୍ୟ, ତାହାର ଅଭାବ ସଦା ମୁହିଁ ଅନୁଭବେଁ
ମେ ଯେ ମୋ ପ୍ରିୟ ଭାବ ଅଳ୍ପେ ବିରହ ବଢେ ଅନୁଭବେ ।
ଅହାର ଭେଦ ଥାଇଁ ଛୁ ରେଳ ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥାନେ
ଅହାର ଭେଦ ଯିବ ମୁହିଁ ଲଭିବାକୁ ମୋ ପ୍ରିୟ ପଶ୍ଚିମେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅସ୍ତ ଅସ୍ତ ମୋ ସଙ୍କୋଚ ମନ ପ୍ରାଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି
ହୃଦାସେ ବସି ମୋର ଜୀବନ ଦେଲ ଭରି ।
ଲୁବ୍ଧ ଲୁବ୍ଧ କରେ ମନ, ଯାହାଙ୍କୁ ଡାକେ ଅନ୍ତରେ
ଲବ୍ଧ ଲବ୍ଧତା'ଠାରେ ହେ ପ୍ରଭୁ; ଏ ଜଗତ୍ରେ ।
ଅନ୍ଧାରେ ଅନ୍ଧ ବୁଲୁରେ ରଡ଼ି
ଅଳେଖେ ରହୁ ପାଖେ ପାଖେ ଘେରି ।
ଦେହରୁ ମୋ ଦେହ ପୁରେ ଏ ଯନ୍ତ୍ରର ହୃଦ୍ୟାନରେ
ଅସ୍ତ ଅସ୍ତ ଛାଡ଼ି ତା ସଙ୍ଗୀତ ଛାପି ଅସ୍ତରେ ।

ଜବା ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଦେଲ ଏ ତ ଅନ୍ଧକାର
ସ୍ପର୍ଶ ଲଭିଲି ନ ସେ
ତନ୍ତ୍ର ସେ ବହୁଦେ ଲୁଚିଲି ନ ଅଭବାର
ତନ୍ତ୍ର ମୋ ଲଭିଲି ନ ସେ ।
ପ୍ରିୟ ମୋର ସେ ବନ୍ଧନ ନ ଦେଲି ଦୂର
ଏତା ଦନ ନେଣ୍ଟ ବସେ
ତାହା ସଙ୍ଗେ ଦବାଣ୍ଡିବେ ଦେବ ବନ୍ଧବାର
ପାଛ ଦେହ ଧର୍ମ ସେ ସେ ।
ପୁଣି ଦେଇଣ ଏହୁ ଦେବ ପାହ୍ବାର
ଚିହ୍ନ ମୋର ବଏ ହେ ସେ,
ମୋହ ସାଥୀ ବଏ ଦେବ ବଏ କହୁବାର
ପାଶେ ଅଧି ଢ଼ୁଲି ନ ସେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଧାତା ରଚିବାକୁ ନାରୀ
ଦେଖିଲେ ନର ରଚନାରେ ସବୁ ଦେଇଛନ୍ତି ସାର ।
ଭାବିଲେ କେମନ୍ତ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଚିବେ ସେ ନାରୀ
ସଂହାରିଲେ ତେଣୁ ଚନ୍ଦ୍ରର ବର୍ତ୍ତୁଳ ଆକାର ।
ଲତାର ଲହର ମୃଷ୍ଟ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପତ୍ରର
ବାସର କମ୍ପନ ଘାସର ଯେ ସରୁପଣ
ପୁଷ୍ପର ପ୍ରସ୍ଫୁଟନ, ପତ୍ରର ନର୍ତ୍ତନ
ହସ୍ତୀର ଶୁଣ୍ଡ ସରୁ ଶୁଣ୍ଡାଗ୍ର, ଭ୍ରମରର ପୁଞ୍ଜ ଖଣ୍ଡ ।
ଅରୁଣ କିରଣର ମଧୁ ହୃଷ୍ଟଲତା
ବାଦଲର କ୍ରନ୍ଦନ ପବନର ଚଞ୍ଚଳତା
ଠେକୁଆର ଭୀତି ମୟୂରର ଅହଂକାର
ଶୁକର ବକ୍ଷ କୋମଳତା କାଠିନ୍ୟ ପଥରର ।
ମଧୁର ମିଷ୍ଟତା ବ୍ୟାଘ୍ରର ନିର୍ଦ୍ଦୟତା
ଅଗ୍ନିର ଉଷ୍ମ ତେଜ ତୁଷାରର ଶୈତ୍ୟ
କାକର 'କା' 'କା' କୋକିଳର କୁହୁ କୁହୁ
ସାରସର ଅସାରଲ୍ୟ ଚକ୍ରବାକର ବିଶ୍ୱସ୍ତତା
ରଚିଲେ ନାରୀ ବିଧାତା ମିଶାଇ ଏତେ
ଉପହାର ଦେଲେ ନାରୀ ନର ହାତେ ।
ନାରୀ ସେନ ନର ରହିଲେ ସାନନ୍ଦନ
ତହିଁ ପରେ ଆସି ବିଧାତା ପାଖେ କଲେ ବଖାଣ ।
ନାହିଁ ଲୋଡ଼ା ମୋର ଏହି ନାରୀରେ
ଦିନ ସାରା ମୋତେ ବଡ଼ ଦରବର କରେ ।
ଏବେ ତାହାପାଇଁ ଦିନସାରା ନାହିଁ ଜଗିବହିବ
କାଜ ନାଥ ପ୍ରଭୁ ଫେରାଇ ନେଇଥିଲ ଯେଉଁ ବଚନ ।
ଏଥା ନେଲେ ଫେରାଇ, ନର ଏବେ ଆପଣା ଘରେ ଭଲ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଯାତଦନେ ପୁଣି ନର ଆସିଲେ ଫେରି
କହୁଲେ ବଧାତଃ ନାରୀ ଅଭାବେ ନିର୍ଜନ ଲାଗୁଛି ଘର ।
ନାଚୁଥିଲା ସେ କେତେ ଗାଉଥିଲା ଯେତେ
ଅଖି କୋଣେ ପୁଣି ସେ ଚାହୁଁଥିଲା ମୋତେ ।
ଖେଳୁଥିଲା ମୋ ସାଥେ, ଲଢ଼ୁଥିଲା ମୋତେ ଯେତେ
ହସୁଥିଲା ତାର ସଙ୍ଗୀତେ, ରୂପତାର କରୁଥିଲା
ପ୍ରୀତ ମୋତେ ।

ପରଷେ ତାହାର, ହରଷ ହେଉଥିଲା ମୋହର
ଦଅନ୍ତୁ ମୋତେ ଫେରାଇ, ନାରୀ ବିନା ରହି ନ ପାରଇଁ ।
ବ୍ରହ୍ମା କହିଲେ ଭଲ କଥା ନାଥ ତେବେ ତାକୁ ଫେରାଇ
ଭଲ କଥା ଶୁଣି ଝୁପି ଦେଇ ମୁହୁଁ ରହ ନାରୀସହ ତୁହି ।
ମାସ ପୁଣି ଛନ୍ଦପନ ପରେ, ନର ଆସି ଅପତ୍ତି କରେ
ବିଧାତଃ ଜାଣେ ନାହିଁ ମୁହିଁ ଏ ଉପଦ୍ରବ ।
ପରଶେଷେ ମୁହିଁ ସ୍ଥିର କଲି ରହି
ନାରୀ ସଙ୍ଗ ଠାରୁ ଦୁଃଖ ଦଏ ଅଧିକେ ତହିଁ ।
ଏଣୁ କରୁଛି ମିନତି ନାଥ ପୁଣି ତାକୁ ଫେରାଇ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଏଥର ହୋଇ ରୁଷ୍ଟ କହିଲେ ଦୁଷ୍ଟ ଯାଅ ଦୂର ହୋଇ
ବାରମ୍ବାର ମୋତେ ବିରକ୍ତ କର, ଯାହା ପାର ତାହା କର
ନାରୀକୁ ନେଇ ।

ତୁମେ ନର, ନାରୀ ସାଥେ ରହି ନ ପାର ?
ତାହା ଅଭାବେ ପୁଣି ତାହାକୁ ଧ୍ୟାନ କର ।
ଉ କଉବ ନର, ଘେନି ନାରୀ ଗଲା ସେହି
କହୁଲା ବଡ଼ ହରବର ନାରୀ ସାଥେ, ପୁଣି ନାରୀ ବିନେ
ରହି ନ ପାରଇଁ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଜୀବନ ମୋହର ବୃଥାରେ ଗଲା ।
ଶାନ୍ତ ବସି ଏହୁ କେତେ ଦିନ ଦେଲା
ଅଛୁ ନ କେବେ ହେବ ଦେବତା ଦରଶନ
ପାଇବ ନ କେବେ ମୁକତ
ତଣବେ ନ ସେ ହାତେ ହାତେ ତାହା ପ୍ରଦାନ ।

ଚନ୍ଦ୍ର ତୁମେ ପଣ୍ଡ ସକଳ ପରାଣର ଭର୍ତ୍ତା
ଜଗତ ଜୀବନର ସୂତ୍ରଧାର ପ୍ରାଣଭର୍ତ୍ତା
ତାହିଁଥିଲ ତୁମେ କେଉଁ ଗଗନ
ଧନ୍ୟ ଜୀବ ସହୃଦେ ହୋଇ ପ୍ରେମେ ମଗନ ॥
ଚନ୍ଦ୍ର ! ତୁମେ ସକଳ ଜୀବନଭର୍ତ୍ତା ।
ନମେ ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭେ ଅଜୀବନ ଭର୍ତ୍ତା ।
ରମଣୀମଣି ତୁମର ପାଇଁ
ବଞ୍ଚିଥାଏ ରକ୍ତ ସ୍ୱଭୂମଣ୍ଡ ହୋଇ, ଗର୍ବେ ଦଅ ତୁମ୍ଭେ
ନୂତନ ଜୀବ ସଦା ଚିର ସୁନ୍ଦର ଶାନ୍ତ ସ୍ୱଭାବେ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ତୁମ୍ଭେ ସୋମ ନାମ ବେଦେ ଖ୍ୟାତ ।
ସକଳ ରମଣୀର ତୁମ୍ଭେ ଅଦ୍ୟ ପତି ।
ନମୋ ନମୋ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ରମଣୀପତି ॥

ଗନ୍ଧର୍ବ ଛଡ଼ି ଧନୀ ରହୁ ପାଇବ ନାହିଁ
ଗନ୍ଧର୍ବର ମା, ବାପ ଧନୀ ତୁଅ ହେ ସ୍ୱାଇ ।
ପରସ୍ପର ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ସମ ସୁଖୀ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ
ଜୀବନ ବିତାଅ ସଂସାର ମଝିରେ ସୁନ୍ଦର ହେବ ମଞ୍ଚ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଜୀବ ଜଗତେ ଶାନ୍ତ ଶୃଙ୍ଖଳ ନାହିଁ ରେଖା ରେଖି
ଜୀବ ଜଗତେ ପ୍ରେମର ବନ୍ଧନ ଗୁନ୍ଥିଛ ପ୍ରେମର ମିଶା ମିଶି ।
ସିଏ ଯେତେ ଅପଣା ପଥେ ଏକାକୀ ହୋଇ
ଚୂର୍ଣ୍ଣ ପଡ଼େ ଲୁହ ।
ସତ୍ୟ ଏକଥା, ଭୁଲ ହୋଇ ନ ପାରିବ ଅନ୍ୟଥା
ସେବେ ସକଳ ଜୀବେ ଆପଣାର ଜ୍ଞାନ ଦେଇ
ମନେ ରଖ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏହୁ କଥା ।
ସୁଖରେ ଦୁଃଖରେ ସକଳ ଜୀବ ସାଥେ
ସମ ସୁଖୀ ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ମୃଦୁ ଦଳ ସ୍ୱତେ
ଜୀବନ ହେବ ଧନ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱା ନୋହିବ ଶୂନ୍ୟ
ଜଗତ ହୋଇବ ଭୂତର ବନ୍ଧୁ ତୁମ୍ଭେ ଜଗତ ତୁଟେ ଚକ୍ର ।

ୀବ ସୁନ୍ଦର ତୁମେ ସୁନ୍ଦରର ଉପାସକ
ୀଧିଛ ତେଣୁ ସୁନ୍ଦର ବେଶ ମନୋହର ବେଶ

ସ୍ୱପ୍ନର-ବଣ୍ଣ

ନାମ ତୁମର ମୋତେ ଅଜଣା
ସହଜେ ତୁମ୍ଭ ସାଥେ ନୂତନ
ବନ୍ଧାଇଲି ଭକ୍ତିରେ ବାଣୀ
ବଢିଲି ତେଣୁ ତୁମ୍ଭ ଉପଜଣ ।
ତେବେ ପୁଣି ଦେଖା ହେବ କଏ ଜାଣେ
ସରଣ ତେବେ ଲଭିବ ତୁମ୍ଭର ହସ୍ତର ମନ ଜାଣେ ।
ଅଛୁ ଅଳ ତୁମ୍ଭେ ହୁଇ ମୋର ସତ୍ତ୍ୱା ପରଶ ଭସ୍ମ
ଜାଣିଥିଲ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମ ।
ସବୁଣ ମୋହର ସରିଗି ଥିଲା ତେବେ ଥର

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଅଙ୍କ ବେଣୁ ଦେଖିଲି ଯଣୀ
ପରଶ ହେଲା ନସ୍ପୃହ ମନର ।
ବିୟୋଗର ଦୁଃଖ ସବୁ ଅଛି ଜଣା
ଅଛି ଧନ ନୁହେଁ ସେହୁ ଅପକ୍ଷତାରେ
ଜୀବନ ସେତୁ ମୋର ରଚନା ।
ବେଣୁ ତୁମ୍ଭ ଲଳନ୍ତ ଖଣ୍ଡ ଅଳଙ୍କ ଯେବେ
ସ୍ନେହ ପରଶ ଲଭିବା ପରେ ବ୍ୟଥା ଲଭିଲି ମନରେ
ସ୍ନେହ ସ୍ପର୍ଶ ବିରହ ଦୁଃଖ ଯେନ ଦୂର ଅସିଲି ଧୀରେ
ପ୍ରିୟ ତୁମ୍ଭେ ଜନଜଣ ପ୍ରିୟ ମୋର ଅଛ ଯେବେ ।
ଜୀବନ ତୁମ୍ଭର ବାସନା ଭୁଟିର
ସ୍ପର୍ଶରେ ଯାଉ ଏହୁ ଲକ୍ଷ ମୋହର ।
କେବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ତେହୁ ଦୁଃଖେ ନ ଦଅନ୍ତୁ
ଏହୁ କଥା ଗ୍ଲାହିବ ମୁହିଁ ବାଖ ବାର
ଦେଖା ଦେବ ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଯେବେ ଦେହର ମନର
ଯାହା ଥାଉ ତହୁ ଲହୁ ଭର୍ମରେ
ପ୍ରିୟ ଦେଇ ଖଣ୍ଡ ତୁମ୍ଭ ସ୍ପର୍ଶ ଅନେକ ଜରେ ।
ପୁଲକିଏ ପୁଷ୍ଟ ଦୁଇ ଧନ ପାଇଁ
ବହି ଖେଳ ଅପଣା ମନରେ !
ସ୍ପର୍ଶ ଦେଇ ଗୁଣ ମାଏ କେଉଁ ଦୂରତରେ
ସେହୁ ଧର ପ୍ରିୟ ଭୁଦ ଭୁଦ ଭୁଦ
ବାସନା ମୋହର ଏହିଠ ମାତର ।
ଦିନେ ଦିନେ ଯେବେ ଦେଖା ନ ବ ହବେ
ଧନକ ପାଇଁ କହୁବ ଭଇ ଭୁଦ ହେବେ ଏବେ
କହୁବ ମୁହିଁ ତାହେଁଲେ ଗୀତକୁ ଶୁଣାଅ ସରବେ ।

ପ୍ରେମର କି ଏହୁ ନଶା
ପ୍ରେମରେ ନ ଦଥଇ ଦଶା
ପାପର କି ଏହୁ ଭାବ
ପ୍ରେମର ନାମେ କରେ ସଦଭାବ ।
ପାପ କି ପ୍ରେମ, ପ୍ରେମ କି ପାପ
ବାହ୍ୟିକ ତେବେ ପାପ ଓ ପ୍ରେମ ଏବେ ଅମାପ ।
ଦୁଇ ଯେବେ ଏ ଦିଠି ସେ ଦିଠି
ଜଣା ନ ଯାଏ ବାହ୍ୟ ଉଦ୍ଭବନ୍ତ
ପ୍ରେମ ସୁନ୍ଦର, ପାପ ଅସୁନ୍ଦର, ଏକଥା ସକଳେ କହେ
ପାପ ପ୍ରେମ ଦୁଇ ଦିଶା ମିଶି ହୋଇ ଜନ ମନ ବନ୍ଧେ ମୋହେ ।
ମୁଁ ତ ପାପ ନାମରେ କେବେ ପ୍ରେମ କରେଁ
ପ୍ରେମ ନାମେ ଅବା କେବେ ପାପେ ଭରେଁ
ପିଚ୍ଛିଳ ପଥ ସଙ୍ଗମ ବାଟ ପାପ ପୁଣ୍ୟର
ବୁଝି ସୁଝି ଚାଲ ବାଟ ଭୁଲ ନୋହିଲେ ଝୁଣ୍ଟିବ ବାର ବାର ।

ଖାଲିକ ବସି ବସି ମୋ ଜୀବନ ଯିବ
ମରଣ କାଳ ଆସିଲା ବୋହୁ ଅଶ୍ରୁ ଉତ୍ସବ ।
ମଧୁର ସ୍ୱରର ମଧୁର ସପନ
ସବୁ କି ହେବ ଏବେ ସପନ ।
ଅଭ୍ର କି ଖାଲି ତୁ ଛାଡ଼ିକି ମୋତେ ଘାରୁଥିବ ଦିନମାନ ।
ବସିଥିବ ମୁହିଁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦେଶେ ଚାହିଁ
ତାହା ପାଇଁ କଏ ଅଛିବ ଭାଇ !
ନାହିଁର ମୋହର ଦେଖାକ ନାହିଁ
ଟଙ୍କା ବାହୁ ଯିବ କପର ସ୍ୱଷଣ ନଈ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଖାଲି ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ
ଦେଲେ ମୋତେ ଦେଖା
ସବୁ କଥା ଯିବ ଭୁଲି
ଶୂନ୍ୟରେ ମନ ମୋହନ ଶୂନ୍ୟରେ ଉଡ଼ି ଯିବ ଗୁଳି ।
କଣ୍ଠ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରହିବ ନାହିଁ
ନନ୍ଦଘୋଷ ମୋହନ ପାଇବ ନାହିଁ ।
ଅନ୍ତ ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ
ଦେଲେ ଦେଖା ଏଥି କଥା କହିବ ଯାଇଁ ।
ଛାଇ କୋଳରେ ଭ୍ରମର
ଥାପିବାକୁ ମୁଣ୍ଡ ମୋହନର
ପଥ ପଥ ସ୍ଥାନ
ମୁଁ ପସି ଏକାନ୍ତ କଜନ ଶପିଲ
ବୁଲିଲଣି ଅଜକୁ ଅନେକ ଦିନ
ଏଥର ଦଶ ଦଶ ହୁଦେ ତବ ସ୍ଥାନ ।
ମୁଣ୍ଡେ ମୋହନ କୋଳରେ ତୋହର ଅଭିଡେଇ
ଶୂନ୍ୟରେ ଉଡ଼ିଯିବ ଅନନ୍ଦ ମନ ।
ଜଗତର ଲୀଳା ଜୀବନର ଖେଳା ମଧ୍ୟରେ ଏଭଳି ପାରୁ
ଯେ ଯାହାକୁ ଦେଖି ସରସେ
ସେ ତାହାକୁ ଭଜେ ସଦା ହରଷେ
ମନର କୁଞ୍ଜ କୁଟୀରେ
ସଦାକ୍ଷେ ତାହାକୁ ପୂଜିବେ ।
ତାହାର ସାଙ୍ଗରେ ସେ ଜଗତ ଭୁଲିବ ଜଗତ ଭୁଲିବ ।
ନାହିଁ ଅନ୍ୟ କିଛୁ ଭାବନା
ତାହାର ପାଇଁ ଏକ ଜୀବନ ଧରର
ପରଖିଦେବ ନ କର ଭାବନା ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ସେହୁ ପତ୍ନୀ ମୋର ସଜନୀ ପ୍ରାଣ
ତାହାର ବଦନ ନ ଦେଖିଲେ ହୁଅଇ ଦ୍ୱିଗୁଣ ।
ଜଗତ ଯାଉ ଏହୁ ଏକ କଥା
ଏହଥିରେ ଏତା ଜଗତଯାଉ ଗ୍ରନ୍ଥା ।
ଅସ ଅସ ତେବେ ମୋର ପ୍ରିୟ କୋକିଳ
ଅନ୍ତର ମୋହର ହୋଇଛି ଶୂନ୍ୟ
କର ତହିଁ ଭ୍ରମର ମଧୁର କୂଜନ
ଛୁଟାଅ ଛୁଟାଅ ତହିଁ ସଙ୍ଗୀତ ତାନ
ପରଦା ପରଦା ଖୋଲି ଯାଉ ଗଭରୁ ଉଭରୁ ମନ ।
ତହୁଁ ହିନା ଅଛୁ ଚିରବୃନ୍ଦାବନ
ତହୁଁ ଅଛୁ ହିନା ଚାଲ ଶ୍ୟାମ ମୋହନ ।
ତହୁଁ ଖେଳିବା ଦୋହେ, ଭ୍ରମର ମୋହର
ପ୍ରେମେ ପ୍ରେମେ ଫୁଲୁ ହେଉଥିବା ବୋଳ ।
ଧୀରେ ଧୀରେ ଝୁଲୁଥିବା ଦୋଳରେ ବସି
ମୟୂରର କେକା ଦୂରୁ ଶୁଣୁଥିବା ହସି ।

ସମାପ୍ତ ।

ଶ୍ରୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ସାହୁଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ ମହାନନ୍ଦ ପ୍ରେସ ଉଦ୍‌ଗା ପତଅ,
କଟକ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ସାହୁଙ୍କ ରଚିତ

ଅ ନ୍ୟା ନ୍ୟ ପୁ ସ୍ତ କା ବ ଳୀ

ତ୍ରିବେଣୀ, ଶାବକ ଓ ଜୀବନ, ଶାନ୍ତି ଭବ ମାଧବୀ, ଭୈରବାନନ୍ଦ ମଠ, ଛୁଟକାଣୀ, ଷାନ୍ତନା, ସ୍ତ୍ରୀ ଶିକ୍ଷା, ନାଟ୍ୟ ଚକ୍ର, ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଅଭିଭାଷଣ, ଚୀନ, ଗୋଖେଲ, ଭଲରି, ଅଛୀ, ଓଡ଼ିଆ ଗଳ୍ପଭାବ, ଗୋରୀ କଥା, ସରସ, ଗ୍ରାମପଥ, ଯନ୍ତ୍ରଗୁଣ, ସାମ୍ୟବାଦ, ଅସୀବାଦ, ମୋହନ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ।

ଲେଖକ ଠାରୁ କିମ୍ବା ବହି ଦୋକାନମାନଙ୍କରେ ମିଳେ ।

Digitized by PPRACHIN, SOA